

MSFI 18

Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima

Međunarodni standard finansijskog izvještavanja 18

Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima

Cilj

1. Ovim standardom se propisuju zahtjevi u pogledu prezentacije i objavljivanja informacija u *finansijskim izvještajima opće namjene* (u daljem tekstu: finansijski izvještaji) kako bi se pomoglo osigurati da će davati relevantne informacije koje vjerno prikazuju imovinu, obaveze, kapital, prihode i rashode subjekta.

Djelokrug

2. **Subjekti su dužni primijeniti ovaj standard kod prezentacije i objavljivanja informacija u finansijskim izvještajima koje izrađuju u skladu s IFRS računovodstvenim standardima.**
3. Standard propisuje opće i posebne zahtjeve u pogledu prezentovanja informacija u izvještaju/ima o finansijskim rezultatima, izvještaju o finansijskom položaju i izvještaju o promjenama u kapitalu. On uređuje i zahtjeve u vezi s objavljinjem informacija u *bilješkama*. MRS 7 *Izvještaj o novčanim tokovima* propisuje zahtjeve za prezentovanje i objavljinje informacija o novčanim tokovima, ali opći zahtjevi za finansijske izvještaje iz tačaka od 9. do 43. i 113. i 114. važe i za tu vrstu izvještaja.
4. Zahtjevi koji se odnose na priznavanje, mjerjenje, prezentovanje i objavljinje informacija za određene vrste transakcija i drugih događaja se obrađuju drugim IFRS računovodstvenim standardima.
5. Ovaj standard se ne odnosi na prezentovanje i objavljinje informacija u skraćenim finansijskim izvještajima koji se izrade u skladu s MRS-om 34 *Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine*, ali tačke od 41. do 45. i od 117. do 125. se primjenjuju i na takve izvještaje.
6. U ovom standardu se koriste pojmovi koji odgovaraju subjektima usmijerenim na ostvarivanje dobiti, uključujući poslovne subjekte iz javnog sektora. Subjekti iz privatnog ili javnog sektora čije djelatnosti su neprofitne prirode koji se odluče primjenjivati ovaj standard možda će trebati prilagoditi opise određenih linjskih stavki, kategorija, međuiznosa i ukupnih iznosa u finansijskim izvještajima, kao i nazive samih finansijskih izvještaja.
7. Slično tome, moglo bi se pokazati neophodnim da subjekti koji ne raspolažu kapitalom kako je definisan MRS-om 32 *Finansijski instrumenti: prezentacija* (na primjer, pojedini uzajamni fondovi) i subjekti čiji dionički kapital ne predstavlja kapital (kao što su pojedini zadružni subjekti) prilagode prezentaciju udjela članova, odnosno vlasnika jedinica u finansijskim izvještajima.
8. Uprave velikog broja subjekata izrađuju i svoj finansijski pregled, koji ne čini dio finansijskih izvještaja (vidjeti tačku 10.) i u kojem se daje opis i objašnjavaju glavna obilježja finansijskih rezultata i finansijskog položaja subjekta, kao i najznačajnije neizvjesnosti s kojima se suočava. Takvi pregledi nisu obuhvaćeni IFRS računovodstvenim standardima.

Opći zahtjevi za finansijske izvještaje

Cilj finansijskih izvještaja

9. Cilj finansijskih izvještaja je da pruže finansijske informacije o imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima subjekta kakve korisnici finansijskih izvještaja mogu iskoristiti da procijene buduće neto finansijske prilive subjekta te način na koji uprava upravlja njegovim ekonomskim resursima.

Potpuni set finansijskih izvještaja

10. **Potpuni set finansijskih izvještaja čine:**
 - (a) **izvještaj/i o finansijskim rezultatima za izvještajni period (vidjeti tačku 12.);**
 - (b) **izvještaj o finansijskom položaju na kraju izvještajnog perioda;**
 - (c) **izvještaj o promjenama u kapitalu za obračunski period;**

- (d) izvještaj o novčanim tokovima za izvještajni period;
 - (e) bilješke za izvještajni period;
 - (f) usporedive informacije koje se odnose na prethodni period kako je utvrđeno u tačkama 31. i 32.; i
 - (g) izvještaj o finansijskom položaju na početku prethodnog perioda, ukoliko to nalaže tačka 37.
11. Izvještaji pobrojani u stavkama od (a) do (d) tačke 10. (i usporedive informacije iz istih) nazivaju se *primarni finansijski izvještaji*. Subjekti za spomenute izvještaje mogu koristiti i drugačije nazive od onih koji se koriste u ovom standardu. Tako se, primjera radi, subjekat može odlučiti za naziv „bilans stanja“ umjesto „izvještaja o finansijskom položaju“. Pored toga, iako se ovaj standard služi pojmovima kao što su „ostala sveobuhvatna dobit“, „dobit ili gubitak“ i „ukupna sveobuhvatna dobit“, subjekti ukupni iznose, međuiznose i druge linijske stavke koje standard nalaže mogu nazivati i drugim imenima sve dok ti nazivi vjerno prikazuju karakteristike datih stavki u skladu s tačkom 43. Primjera radi, subjekat može koristiti pojma „neto prihod“ da bi označio „dobit ili gubitak“.
12. Subjekat svoj/e izvještaj/e o finansijskim rezultatima može prezentovati kao:
- (a) jedan izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, gdje se dobit ili gubitak i ostala sveobuhvatna dobit prikazuju u dva dijela i, ako se odluči za ovu opciju, subjekat prvo prezentuje dio sa dobiti ili gubitkom a neposredno nakon njega slijedi dio s ostalom sveobuhvatnom dobiti; ili
 - (b) izvještaj o dobiti ili gubitku i zasebno izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit i koji počinje sa dobiti ili gubitkom. U tom slučaju, izvještaj o dobiti ili gubitku neposredno prethodi izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit.
13. U ovom standardu:
- (a) dio o dobiti ili gubitku opisan u podtački (a) tačke 12. i izvještaj o dobiti ili gubitku iz podačke (b) tačke 12 nazivaju se izvještajem o dobiti ili gubitku; a
 - (b) dio o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti iz podačke (a) tačke 12. i izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit opisan u podtački (b) tačke 12. nazivaju se izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit.
14. Subjekat je dužan svaki od primarnih finansijskih izvještaja u sklopu potpunog seta finansijskih izvještaja prezentovati kao jednakovo važne.

Svrha primarnih finansijskih izvještaja i bilješki

15. **Kako bi ostvario cilj finansijskih izvještaja** (vidjeti tačku 9.), subjekat prezentuje informacije u primarnim finansijskim izvještajima i objavljuje informacije u bilješkama. On je dužan prezentovati, odnosno objaviti samo *značajne informacije* (vidjeti tačku 19. i tačke od B1. do B5.).
16. **Svrha primarnih finansijskih izvještaja** je da pruže strukturisane preglede priznate imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova subjekta koje korisnicima finansijskih izvještaja mogu služiti da:
- (a) steknu osnovno razumijevanje priznate imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova subjekta;
 - (b) uporede podatke za subjekat s podacima za druge subjekte, kao i podatke subjekta za različite izvještajne periode; i
 - (c) identificuju stavke ili oblasti o kojima bi korisnici finansijskih izvještaja mogli potražiti dodatne informacije u bilješkama.
17. **Svrha bilješki** je da pruže značajne finansijske informacije:
- (a) koje će korisnicima finansijskih izvještaja omogućiti da razumiju linijske stavke prezentovane u sklopu primarnih finansijskih izvještaja (vidjeti tačku B6.); te
 - (b) dopuniti primarne finansijske izvještaje s dodatnim informacijama kako bi se ostvario cilj finansijskih izvještaja (vidjeti tačku B7.).
18. Subjekt svrhe primarnih finansijskih izvještaja i bilješki, kako su opisane u tačkama 16. i 17., koristi da bi utvrdio da li informacije uvrstiti u primarne finansijske izvještaje ili u bilješke. Različite svrhe primarnih finansijskih izvještaja i bilješki znače da se opseg informacija koje treba uvrstiti u bilješke razlikuje od opsega informacija koje idu u primarne finansijske izvještaje. Te razlike znače konkretno:
- (a) da bi se pružili strukturisani pregledi opisani tačkom 16., informacije koje se daju u primarnim finansijskim izvještajima trebaju biti sažetije od onih koje se pružaju u bilješkama; a

- (b) da bi se dale informacije opisane tačkom 17., u bilješkama se pružaju detaljnije informacije o imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i novčanim tokovima subjekta, uključujući razdvajanje informacija koje su prezentovane u primarnim finansijskim izvještajima.

Informacije koje se prezentuju u primarnim finansijskim izvještajima ili objavljaju u bilješkama

19. Pojedini IFRS računovodstveni standardi konkretno navode koje informacije je potrebno prezentovati u primarnim finansijskim izvještajima, odnosno objaviti u bilješkama. Subjekti ne trebaju prezentirati niti objavljivati informacije koje nalaže IFRS računovodstveni standardi ako time neće pružiti značajne informacije. To važi i u slučajevima kada IFRS računovodstveni standardi daju popis konkretnih zahtjeva ili ih opisuju kao minimalne obavezne zahtjeve.
20. Subjekat **to da li je potrebno objaviti dodatne informacije razmatra kada postupanje prema konkretnim zahtjevima iz IFRS računovodstvenih standarda nije dovoljno da korisnicima finansijskih izvještaja omogući da razumiju učinke transakcija i drugih dogadaja i uslova na finansijski položaj i finansijske rezultate subjekta.**

Informacije koje se prezentuju u primarnim finansijskim izvještajima

21. Tačkom 16. je utvrđeno da je svrha primarnih finansijskih izvještaja dati strukturirane pregledne koji mogu služiti za potrebe navedene u toj tački (u daljem tekstu: *korisni strukturirani pregledi*). Subjekat tu svrhu primarnih finansijskih izvještaja treba iskoristiti kako bi utvrdio koje značajne informacije prezentirati u njima, kako je uređeno tačkama 22., 23. i 24.
22. **Da bi u primarnom finansijskom izvještaju pružio koristan strukturirani pregled, subjekat postupa u skladu s posebnim zahtjevima koji određuju strukturu izvještaja. U te zahtjeve spadaju:**
- (a) za izvještaj o dobiti ili gubitku, zahtjevi iz tačaka 47., 69., 76. i 78.;
 - (b) za izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit, zahtjevi iz tačaka 86., 87. i 88.;
 - (c) za izvještaj o finansijskom položaju, zahtjevi iz tačaka 96. i 104.;
 - (d) za izvještaj o promjenama u kapitalu, zahtjevi iz tačke 107.; i
 - (e) za izvještaj o novčanim tokovima, zahtjevi iz tačke 10. MRS-a 7.
23. Pojedini IFRS računovodstveni standardi (na primjer, tačke 75. i 103. ovog standarda) nalaže da se pojedine linijske stavke u primarnim finansijskim izvještajima prezentuju zasebno. Subjekat ne treba zasebno prezentovati linijsku stavku u primarnom finansijskom izvještaju ako to nije potrebno da bi izvještaj pružio koristan strukturisani pregled. To važi i u slučajevima kada IFRS računovodstveni standardi sadrže popis obaveznih linijskih stavki ili ih opisuju kao minimalne obavezne zahtjeve (vidjeti tačku B8.).
24. Subjekat je dužan prezentovati dodatne linijske stavke i međuiznose ako je njihovo prezentovanje neophodno da bi primarni finansijski izvještaj dao koristan strukturisani pregled. Kada subjekat prezentuje dodatne linijske stavke ili međuiznose, te linijske stavke ili međuiznosi (vidjeti tačku B9.):
- (a) moraju činiti iznosi priznati i mjereni u skladu s IFRS računovodstvenim standardima;
 - (b) biti kompatibilni sa strukturom izvještaja koja je uspostavljena na osnovu zahtjeva pobrojanih u tački 22.;
 - (c) biti dosljedni od jednog do drugog perioda, kako to nalaže tačka 30.; i
 - (d) ne smiju biti više istaknuti od ukupnih iznosa i međuiznosa koje nalaže IFRS računovodstveni standardi.

Označavanje finansijskih izvještaja

25. Subjekat je dužan jasno označiti finansijske izvještaje tako da se razlikuju od drugih informacija iz istog objavljenog dokumenta (vidjeti tačku B10.).
26. IFRS računovodstveni standardi se primjenjuju isključivo na finansijske izvještaje, ne obavezno i na druge informacije koje se daju u godišnjim izvještajima, izvještajima koje nalaže propisi i drugim dokumentima, pa je bitno da korisnici finansijskih izvještaja mogu razlikovati informacije izrađene u skladu s tim standardima od drugih informacija koje im mogu biti od koristi, ali ne podlježe istim zahtjevima.
27. Subjekat je dužan jasno označiti svaki primarni finansijski izvještaj i bilješke. Pored toga, subjekat mora jasno istaći a, po potrebi, i ponoviti kako bi bile razumljivije sljedeće informacije:

- (a) naziv ili drugi vid identifikacije izvještajnog subjekta, kao i sve promjene istih nastale od kraja prethodnog izvještajnog perioda;
- (b) da li se radi o finansijskim izvještajima jednog ili grupe subjekata;
- (c) datum završetka izvještajnog perioda, odnosno perioda na koji se finansijski izvještaji odnose;
- (d) valutu prezentacije, kako je uredena MRS-om 21 *Efekti promjena kurseva stranih valuta*; i
- (e) stepen zaokruživanja iznosa koje je korišteno u finansijskim izvještajima (vidjeti tačku B11.).

Učestalost izvještavanja

28. Subjekat je dužan osigurati potpun set finansijskih izvještaja najmanje jednom godišnje. Kada promijeni kraj izvještajnog perioda i finansijske izvještaje pruža za period duži ili kraći od jedne godine, subjekat mora, pored perioda obuhvaćenog finansijskim izvještajima, objaviti:
- (a) razlog za korištenje dužeg, odnosno kraćeg perioda; i
 - (b) činjenicu da iznosi uvršteni u finansijske izvještaje nisu u potpunosti uporedivi.
29. Subjekat obično finansijske izvještaje sastavlja dosljedno za period od jedne godine, međutim, iz praktičnih razloga, neki subjekti biraju izvještavati o periodu od, primjera radi, 52 sedmice. Ovaj standard ne zabranjuje takvu praksu.

Dosljednost prezentovanja, objavljivanja i klasifikovanja

30. Subjekat koristi jednak prezentovanje, objavljivanje i *klasifikovanje* stavki u sklopu finansijskih izvještaja u svim izvještajnim periodima osim:
- (a) ako bi, nakon značajne promjene vrste poslovanja subjekta ili iz uvida u njegove finansijske izvještaje, bilo očito da bi drugačije prezentovanje, objavljivanje ili klasifikovanje bilo primjereno u odnosu na kriterije za odabir i primjenu računovodstvenih politika iz MRS-a 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja* (vidjeti tačku B12.); ili
 - (b) kada neki IFRS računovodstveni standard nalaže promjenu prezentovanja, objavljivanja ili klasifikacije.

Uporedive informacije

31. Osim kada IFRS računovodstveni standardi dopuštaju ili nalažu drugačije, subjekat je dužan objaviti uporedive informacije (tj. informacije iz prethodnog izvještajnog perioda) za sve iznose date u finansijskim izvještajima za tekući period. Subjekat uporedive informacije mora uvrstiti i za tekstualne i za opisne informacije ako su relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja za tekući period (vidjeti tačku B13.).
32. Subjekat je dužan prezentirati i tekući i prethodni izvještajni period u svakom svom primarnom finansijskom izvještaju i u pripadajućim bilješkama. Tačkama B14. i B15. se uređuju zahtjevi u pogledu dodatnih uporedivih informacija.

Promjena računovodstvene politike, retroaktivno prepravljavanje ili reklassifikacija

33. Subjekat koji promijeni prezentovanje, objavljivanje ili klasifikaciju stavki u svojim finansijskim izvještajima dužan je izvršiti reklassifikaciju uporedivih iznosa osim kada ta reklassifikacija nije praktično izvodiva. Kada reklassificira uporedive iznose, subjekat mora objaviti (uključujući kao na početku prethodnog perioda):
- (a) prirodu reklassifikacije;
 - (b) iznos svake stavke ili klase stavki koje su reklassifikovane; i
 - (c) razlog za reklassifikaciju.
34. Kada nije praktično izvodivo reklassifikovati uporedive iznose, subjekat je dužan objaviti:
- (a) razlog zbog kojeg iznosi nisu reklassifikovani; i
 - (b) prirodu uskladivanja koja bi bilo neophodno izvršiti da su iznosi reklassifikovani.

35. Unapređenje uporedivosti podataka između različitih perioda pomaže korisnicima finansijskih izvještaja u donošenju ekonomskih odluka, naročito time što omogućava procjenjivanje trendova u informacijama za potrebe predviđanja. U nekim slučajevima nije praktično izvodivo reklasifikovati uporedive informacije za određeni prethodni kako bi se postigla dosljednost s tekućim izvještajnim periodom. Na primjer, ako subjekat u prethodnom periodu ili periodima podatke nije prikupljao na način koji omogućava reklasifikaciju, rekonstrukcija informacija možda nije praktično izvodiva.
36. MRS 8 uređuje usklađivanja uporedivih informacija koja su potrebna kada subjekt mijenja računovodstvenu politiku ili ispravlja grešku.
37. **Pored uporedivih informacija koje nalažu tačke 31. i 32., subjekat je dužan prezentovati i treći izvještaj o finansijskom položaju na datum početka prethodnog perioda ako:**
- (a) retroaktivno primjenjuje računovodstvenu politiku, retroaktivno prepravljaju stavke u svojim finansijskim izvještajima ili reklasificiraju stavke u svojim finansijskim izvještajima; i ako
 - (b) retroaktivna primjena, retroaktivno prepravljanje ili reklasifikacija značajno utiču na informacije u izvještaju o finansijskom položaju na početku prethodnog perioda.
38. U okolnostima opisanim u tački 37., subjekat je dužan prezentovati tri izvještaja o finansijskom položaju i to, konkretno, izvještaj o finansijskom položaju na:
- (a) kraju tekućeg izvještajnog perioda;
 - (b) kraju prethodnog perioda; i na
 - (c) početku prethodnog perioda.
39. Kada je dužan prezentovati treći izvještaj o finansijskom položaju u skladu s tačkom 37., subjekat mora objaviti informacije koje se zahtijevaju tačkama od 33. do 36. MRS-a 8, ali nije dužan dati pripadajuće bilješke uz izvještaj o finansijskom položaju na početku prethodnog perioda.
40. Datum trećeg izvještaja o finansijskom položaju je početak prethodnog perioda, bez obzira na to da li finansijski izvještaji subjekta pružaju uporedive informacije za ranije periode (kao što dopuštaju tačke B14. i B15.).

Objedinjavanje i razdvajanje

Principi objedinjavanja i razdvajanja

41. Za potrebe ovog standarda, pod stavkom se podrazumijeva imovina, obaveza, vlasnički instrument ili rezerva, prihod, rashod ili novčani tok, kao i svako *objedinjavanje* ili *razdvajanje* takve imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda ili novčanih tokova. Linijska stavka je stavka koja se prezentuje zasebno u primarnim finansijskim izvještajima. Druge značajne informacije o stavkama se objavljaju u bilješkama. Osim onda kada bi time zaobišao posebne zahtjeve IFRS računovodstvenih standarda u pogledu objedinjavanja i razdvajanja, subjekat (vidjeti tačke od B16. do B23.):
- (a) klasificiraju i objedinjuju imovinu, obaveze, kapital, prihode, rashode ili novčane tokove u stavke na osnovu njihovih zajedničkih karakteristika;
 - (b) razdvajaju stavke na osnovu karakteristika koje im nisu zajedničke;
 - (c) objedinjuju ili razdvajaju stavke kako bi u primarnim finansijskim izvještajima prezentovao one linijske stavke kojima se ispunjava svrha tih izvještaja da pruže korisne strukturisane pregledne (vidjeti tačku 16.);
 - (d) objedinjuju ili razdvajaju stavke kako bi u bilješkama objavio one informacije kojima se ispunjava svrha tih bilješki da pruže značajne informacije (vidjeti tačku 17.); i
 - (e) osigurava da se objedinjavanjem i razdvajanjem u sklopu finansijskih izvještaja ne prikrivaju značajne informacije (vidjeti tačku B3.).
42. Primjenjujući principe iz tačke 41., subjekat poseže za razdvajanjem stavki kad god to daje informacije koje će biti značajne. Ako, primjenjujući podtačku (c) tačke 41., subjekat ne prezentuje značajne informacije u primarnim finansijskim izvještajima, te informacije je dužan objaviti u bilješkama. Tačke B79. i B111. daju primjere prihoda, rashoda, imovine, obaveza i stavki kapitala čije karakteristike bi se mogle dovoljno razlikovati da ih je neophodno prezentovati u izvještaju o dobitu ili gubitku ili u izvještaju o finansijskom položaju, odnosno objaviti u bilješkama da bi se pružile značajne informacije.

43. Subjekat je dužan označiti i opisati stavke prezentovane u primarnim finansijskim izvještajima (tj. ukupni iznose, međuiznose i linijske stavke), odnosno stavke objavljene u bilješkama tako da se time vjerno prikazuju njihove karakteristike (vidjeti tačke B24., B25. i B26.). Da bi vjerno prikazao stavku, subjekat mora dati sve opise i objašnjenja koji su neophodni da bi je korisnici finansijskih izvještaja mogli razumjeti. U nekim slučajevima, on u te opise i objašnjenja mora uvrstiti i definicije pojmove u značenju u kojem ih sam koristi i informacije o tome kako je objedinio ili razdvojio imovinu, obaveze, kapital, prihode, rashode i novčane tokove.

Prebijanje

44. Subjekat ne smije prebijati imovinu i obaveze niti prihode i rashode osim kada to prebijanje nalaže ili dopušta neki IFRS računovodstveni standard (vidjeti tačke B27. i B28.).
45. Subjekat je dužan i imovinu i obaveze, kao i prihode i rashode prikazati odvojeno. Prebijanje u izvještaju/ima o finansijskim rezultatima ili u izvještaju o finansijskom položaju, osim kada odražava suštinu transakcije ili drugog događaja, umanjuje mogućnost korisnika da razumiju nastale transakcije, druge događaje i uslove, kao i da procijene buduće novčane tokove subjekta. Mjereno imovine bez ispravke vrijednosti, kao što je ispravak vrijednosti po osnovu zastarjelih zaliha ili po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka na finansijskoj imovini, ne predstavlja prebijanje.

Izvještaj o dobiti ili gubitku (bilans uspjeha)

46. Subjekat je u izvještaj o dobiti ili gubitku dužan uvrstiti sve stavke prihoda i rashoda iz izvještajnog perioda, osim ako neki IFRS računovodstveni standard nalaže ili dopušta drugačije (vidjeti tačke od 88. do 95. te tačku B86.).

Kategorije iz izvještaja o dobiti ili gubitku

47. Subjekat je prihode i rashode uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku dužan klasifikovati u jednu od sljedećih pet kategorija (vidjeti tačku B29.):
- (a) kategoriju poslovnih aktivnosti (vidjeti tačku 52.);
 - (b) kategoriju aktivnosti ulaganja (vidjeti tačke od 53. do 58.);
 - (c) kategoriju aktivnosti finansiranja (vidjeti tačke od 59. do 66.);
 - (d) kategoriju oporezivanja dobiti (vidjeti tačku 67.); i
 - (e) kategoriju obustavljenog poslovanja (vidjeti tačku 68.).
48. Tačke od 52. do 68. propisuju zahtjeve za klasifikaciju prihoda i rashoda u kategorije poslovnih aktivnosti, aktivnosti ulaganja, aktivnosti finansiranja, oporezivanja dobiti i obustavljenog poslovanja. Pored toga, tačkama od B65. do B76. određuju se zahtjevi za klasifikaciju kursnih razlika, dobitaka ili gubitaka od neto novčane pozicije te dobitaka i gubitaka od derivata i određenih instrumenata zaštite od rizika u date kategorije.

Subjekti koji se bave određenim osnovnim djelatnostima

49. Kako bi izvršio klasifikaciju prihoda i rashoda u kategorije poslovnih, odnosno aktivnosti ulaganja ili finansiranja, subjekat mora procijeniti da li se bavi određenom osnovnom djelatnošću, tj. osnovnom djelatnošću koja podrazumijeva (vidjeti tačke od B30. do B41.):
- (a) ulaganje u određene vidove imovine (u daljem tekstu: ulaganje u imovinu) (vidjeti tačku 53.); ili
 - (b) dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima.
50. Primjenjujući tačke od 55. do 58. te 65. i 66., subjekat koji se bavi određenom osnovnom djelatnošću u kategoriju poslovnih aktivnosti klasificira određene prihode i rashode koji bi bili klasificirani u kategorije aktivnosti ulaganja ili finansiranja da se bavi drugačijom osnovnom djelatnošću.
51. Subjekat:
- (a) čija osnovna djelatnost podrazumijeva ulaganje u imovinu, dužan je objaviti tu činjenicu;
 - (b) čija osnovna djelatnost podrazumijeva dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima, dužan je objaviti tu činjenicu;
 - (c) koji donese drugačiju procjenu toga da li njegova osnovna djelatnost podrazumijeva ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima (vidjeti tačku B41.), dužan je objaviti:

- (i) činjenicu da se njegova procjena promijenila, kao i datum te promjene;
- (ii) iznos i klasifikaciju stavki prihoda i rashoda prije i nakon datuma promjene procjene za tekući period i iznos i klasifikaciju za prethodni period onih stavki za koje se klasifikacija promijenila jer je navedena procjena dala drugačije nalaze, osim kada to nije praktično izvodivo. Subjekat koji ne objavi ove informacije jer to nije praktično izvodivo, dužan je objaviti tu činjenicu.

Kategorija poslovnih aktivnosti

52. **Subjekat u kategoriju poslovnih aktivnosti treba klasifikovati prihode i rashode iz izvještaja o dobiti ili gubitku koji nisu klasifikovani u (vidjeti tačku B42.):**
- (a) kategoriju aktivnosti ulaganja;
 - (b) kategoriju aktivnosti finansiranja;
 - (c) kategoriju oporezivanja dobiti; ili u
 - (d) kategoriju obustavljenog poslovanja.

Kategorija aktivnosti ulaganja

53. **Osim kada tačke od 55. do 58. nalažu drugačije za subjekte koji se bave određenom osnovnom djelatnošću, subjekat u kategoriju ulaganja treba klasifikovati prihode i rashode pobrojane u tački 54. od:**
- (a) ulaganja u pridružene subjekte, zajedničke poduhvate i nekonsolidovane zavisne subjekte (vidjeti tačke B43. i B44.);
 - (b) novca i ekvivalenta novca; i
 - (c) druge imovine, ako povrat stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta (vidjeti tačke od B45. do B49.).
54. **Prihode i rashode od imovine pobrojene u tački 53. koje subjekat klasificira u kategoriju aktivnosti ulaganja čine iznosi uvršteni u izvještaj o dobiti ili gubitku na ime (vidjeti tačku B47.):**
- (a) prihoda koje je stvorila imovina;
 - (b) prihoda i rashoda proisteklih iz početnog i narednog mjerjenja imovine, uključujući prestanak priznavanja imovine; i
 - (c) inkrementalnih rashoda koji se mogu direktno pripisati sticanju i otuđenju imovine, kao što su transakcijski troškovi i troškovi prodaje imovine.

Subjekti koji se bave određenim osnovnim djelatnostima

55. Za imovinu pobrojanu u podtački (a) tačke 53. (tj. ulaganja u pridružene subjekte, zajedničke poduhvate i nekonsolidovane zavisne subjekte) u koju subjekat ulaže kao svoju osnovnu djelatnost (vidjeti tačku B38.), subjekat prihode i rashode navedene u tački 54. treba klasifikovati:
- (a) u kategoriju aktivnosti ulaganja, ako se imovina obračunava pomoću metoda udjela (vidjeti podtačku (a) tačke B43. i podtačku (a) tačke B44.); ili
 - (b) u kategoriju poslovnih aktivnosti, ako se imovina ne obračunava pomoću metoda udjela (vidjeti podtačke (b) i (c) tačke B43. i podtačke (b) i (c) tačke B44.).
56. Za imovinu pobrojanu u podtački (b) tačke 53. (tj. novac i ekvivalenti novca), subjekat prihode i rashode navedene u tački 54. treba klasifikovati u kategoriju aktivnosti ulaganja, osim kada:
- (a) kao osnovnu djelatnost, ulaže finansijsku imovinu iz djelokruga podtačke (c) tačke 53., u kom slučaju prihode i rashode klasificiraju u kategoriju poslovnih aktivnosti; i kada
 - (b) ne zadovoljava kriterije pod (a) ali dodjeljuje finansijska sredstva klijentima kao svoju osnovnu djelatnost, u kom slučaju treba klasifikovati:
 - (i) prihode i rashode od novca i ekvivalenta novca koji se odnose na dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima, kao što su novac i ekvivalenti novca koji se drže za potrebe zadovoljavanja pripadajućih regulatornih zahtjeva, u kategoriju poslovnih aktivnosti;

- (ii) prihode i rashode od novca i ekvivalenta novca koji se ne odnose na dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima, zavisno od računovodstvene politike o klasifikaciji prihoda i rashoda iz tačke 54. koju je odabrao, u kategoriju poslovnih ili u kategoriju aktivnosti ulaganja. Računovodstvena politika koju odabere mora biti u skladu sa računovodstvenom politikom koju subjekat odluči primjenjivati u odnosu na prihode i rashode od obaveza iz stavke (ii) podtačke (a) tačke 65.
57. Ako subjekat koji primjenjuje podtačku (b) tačke 56. ne može razlikovati novac i ekvivalente novca iz stavki (i) i (ii) podtačke (b) tačke 56., on treba primjenjivati odabranu računovodstvenu politiku iz stavke (ii) podtačke (b) tačke 56. za klasifikovanje prihoda i rashoda svog novca i ekvivalenta novca u kategoriju poslovnih aktivnosti.
58. Za imovinu pobrojanu u podtački (c) tačke 53. (tj. ostalu imovinu koja stvara povrat zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta) u koju subjekat ulaže kao svoju osnovnu djelatnost (vidjeti tačku B40.), subjekat prihode i rashode navedene u tački 54. klasificiraju u kategoriju poslovnih aktivnosti.

Kategorija aktivnosti finansiranja

59. **Kako bi utvrdio koje prihode i rashode klasifikovati u kategoriju aktivnosti finansiranja, subjekat mora napraviti razliku između:**
- (a) **obaveza koje proističu iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava (vidjeti tačke B50. i B51.); i**
 - (b) **obaveza koje nisu obuhvaćene pod (a), tačnije obaveza koje proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava (vidjeti tačku B53.).**
60. **Za obaveze iz podtačke (a) tačke 59. (tj. obaveze koje proističu iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava), osim kada je drugačije uredeno tačkama od 63. do 66., subjekat u kategoriju aktivnosti finansiranja treba klasifikovati iznose uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku na ime:**
- (a) **prihoda i rashoda koji proističu iz početnog i narednog mjerena obaveza, uključujući prestanak priznavanja obaveza (vidjeti tačku B52.); i**
 - (b) **inkrementalnih troškova koji se mogu direktno pripisati izdavanju i podmirenju obaveza, kao što su transakcijski troškovi.**
61. **Za obaveze iz podtačke (b) tačke 59. (tj. obaveze koje proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava), osim kada je drugačije uredeno tačkama 63. i 64., subjekat u kategoriju aktivnosti finansiranja treba klasifikovati:**
- (a) **prihode i rashode od kamata, ali samo kada takve prihode i rashode odredi za potrebe zadovoljenja drugih zahtjeva IFRS računovodstvenih standarda; i**
 - (b) **prihode i rashode koji proističu iz promjena kamatnih stopa, ali samo kada takve prihode i rashode odredi za potrebe zadovoljenja drugih zahtjeva IFRS računovodstvenih standarda.**
62. Tačkama B56. i B57. ureden je način na koji subjekat treba primijeniti zahtjeve iz tačaka 59, 60. i 61. na hibridne ugovore čiji matični element predstavlja obavezu.
63. Zahtjevi iz tačaka 60. i 61. se ne odnose na dobitke i gubitke od derivata i određenih instrumenata zaštite od rizika. Za klasifikovanje takvih dobitaka i gubitaka subjekat treba primjenjivati tačke od B70. do B76.
64. Subjekat treba isključiti iz kategorije aktivnosti finansiranja i klasifikovati u kategoriju poslovnih aktivnosti:
- (a) **prihode i rashode od izdatih ugovora o ulaganju s obilježjima učešća priznate prema MSFI-ju 9 *Finansijski instrumenti* (vidjeti tačku B58.); i**
 - (b) **prihode i rashode finansiranja osiguranja uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku u skladu sa MSFI-jem 17 *Ugovori o osiguranju*.**

Subjekti koji se bave određenim osnovnim djelatnostima

65. Subjekat koji kao svoju osnovnu djelatnost dodjeljuje finansijska sredstva klijentima treba klasifikovati prihode i rashode (vidjeti tačku B59.):
- (a) od obaveza navedenih u podtački (a) tačke 59. (tj. obaveza koje proističu iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava):
 - (i) ako se obaveze odnose na dodjeljivanje finansijskih sredstava, u kategoriju poslovnih aktivnosti;

- (ii) ako se obaveze ne odnose na dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima, primjenjujući računovodstvenu politiku odabranu za klasifikaciju prihoda i rashoda iz tačke 60. u kategoriju poslovnih ili kategoriju aktivnosti finansiranja. Odabrana računovodstvena politika mora biti dosljedna računovodstvenoj politici za koju se subjekat odlučio u odnosu na prihode i rashode od novca i ekvivalenta novca iz stavke (ii) podtačke (b) tačke 56;
 - (b) od obaveza navedenih u podtački (b) tačke 59. (tj. obaveza koje proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava):
 - (i) ako su prihodi i rashodi navedeni u tački 61., u kategoriju aktivnosti finansiranja; a
 - (ii) ako prihodi i rashodi nisu navedeni u tački 61., u kategoriju poslovnih aktivnosti.
66. Ako kod primjene podtačke (a) tačke 65. nije u mogućnosti napraviti razliku između obaveza iz stavki (i) i (ii) podtačke (a) tačke 65., subjekat treba primijeniti računovodstvenu politiku odabranu u skladu sa stavkom (ii) podtačke (a) tačke 65. za klasifikovanje prihoda i rashoda od svih takvih obaveza u kategoriju poslovnih aktivnosti.

Kategorija oporezivanja dobiti

67. Subjekat u kategoriju oporezivanja dobiti treba klasifikovati poreske rashode, odnosno poreske prihode koji su uvršteni u izvještaj o dobiti ili gubitku u skladu sa MRS-om 12 *Porezi na dobit*, te sve kursne razlike (vidjeti tačke od B65. do B68.).

Kategorija obustavljenog poslovanja

68. Subjekat u kategoriju obustavljenog poslovanja treba klasifikovati prihode i rashode od obustavljenog poslovanja kako to zahtijeva MSFI 5 *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*.

Ukupni iznosi i međuiznosi koje treba prezentovati u izvještaju o dobiti ili gubitku

69. Subjekat u izvještaju o dobiti ili gubitku treba prezentovati ukupni iznose i međuiznose za:
- (a) *dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti* (vidjeti tačku 70.);
 - (b) *dobit ili gubitak prije aktivnosti finansiranja i oporezivanja dobiti* (vidjeti tačku 71.), uz uvažavanje tačke 73.; i
 - (c) *dobit ili gubitak* (vidjeti tačku 72.).
70. Dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti čine svi prihodi i rashodi klasifikovani u tu kategoriju aktivnosti.
71. Dobit ili gubitak prije aktivnosti finansiranja i oporezivanja dobiti čine:
- (a) dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti; i
 - (b) svi prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju aktivnosti ulaganja.
72. Dobit ili gubitak je ukupan prihod umanjen za rashode uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku. Dakle, njega čine svi prihodi i rashodi klasifikovani u sve kategorije iz izvještaja o dobiti ili gubitku (vidjeti tačku 47.).
73. Subjekat ne primjenjuje podtačku (b) tačke 69. ako primjenjuje računovodstvenu politiku uređenu stavkom (ii) podtačke (a) tačke 65. da se prihodi i rashodi od obaveza koje se ne odnose na dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima klasifikuju u kategoriju poslovnih aktivnosti. Takav subjekat, ustvari, treba primijeniti tačku 24. kako bi utvrdio da li prezentovati dodatni međuiznos nakon dobiti od poslovnih aktivnosti a prije kategorije aktivnosti finansiranja. Primjera radi, subjekat bi prezentovao međuiznos za dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti i prihode i rashode od aktivnosti ulaganja obračunate pomoću metoda udjela ako utvrdi da je takvo postupanje neophodno da pruži koristan strukturisani pregled svojih prihoda i rashoda.
74. Ako subjekat iz tačke 73. prezentuje dodatni međuiznos kojeg čine dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti i svi prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju aktivnosti ulaganja, on za taj međuiznos ne smije koristiti naziv koji bi sugerisao da iznosi za aktivnosti finansiranja nisu uključene u njega kao, na primjer, naziv „dobit prije aktivnosti finansiranja“. Primjenjujući tačku 43., subjekat međuiznos označava na način koji vjerno prikazuje iznose koji su uvršteni u njega.

Stavke koje treba prezentovati u izvještaju o dobiti ili gubitku ili objaviti u bilješkama

75. Subjekat u izvještaju o dobiti ili gubitku treba prezentovati linijske stavke za (vidjeti tačku B77.):

- (a) iznose koje zahtijeva ovaj standard, konkretno:
 - (i) prihode, zasebno prezentujući linijske stavke iz stavke (i) podtačke (b) i stavke (i) podtačke (c);
 - (ii) troškove poslovnih aktivnosti, zasebno prezentujući linijske stavke koje nalažu tačka 78. i podtačka (a) tačke 82.;
 - (iii) udjele u dobiti ili gubitku pridruženih subjekata i zajedničkih poduhvata obračunate pomoću metode udjela;
 - (iv) prihode ili rashode od oporezivanja dobiti; i
 - (v) jedinstven iznos za obustavljeni poslovanje (vidjeti MSFI 5);
- (b) iznose koje zahtijeva MSFI 9, tačnije:
 - (i) prihod od kamata izračunat pomoću metoda efektivne kamate;
 - (ii) gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti (uključujući poništenje gubitaka ili dobitaka po osnovu umanjenja vrijednosti) utvrđene prema Dijelu 5.5 MSFI-ja 9;
 - (iii) dobitke i gubitke proistekle iz prestanka priznavanja finansijske imovine mjerene po amortizovanom trošku;
 - (iv) svaki dobitak ili gubitak proistekao iz razlike između fer vrijednosti stavke finansijske imovine i njenog prethodno amortizovanog troška na dan reklasifikacije iz iznosa amortizovanog troška u iznos fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak; i
 - (v) svaki kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji je reklasifikovan u dobit ili gubitak na datum reklasifikacije stavke finansijske imovine iz iznosa po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznos po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak; i
- (c) iznose koje nalaže MSFI 17, konkretno:
 - (i) prihod od osiguranja
 - (ii) rashode na ime usluga osiguranja prema ugovorima izdatim u okviru MSFI-ja 17;
 - (iii) prihode ili rashode od ugovora o reosiguranju koji se drže;
 - (iv) prihode ili rashode od finansiranja osiguranja prema ugovorima izdatim u okviru MSFI-ja 17; i
 - (v) finansijske prihode ili rashode od ugovora o reosiguranju koji se drže.

76. Subjekat u izvještaju o dobiti ili gubitku (izvan kategorija opisanih tačkom 47.) treba prezentovati raspodjelu prihoda ili rashoda za izvještajni period koji se mogu pripisati:
- (a) manjinskim udjelima; i
 - (b) vlasnicima matičnog društva.

77. Tačkama B78. i B79. uređeni su zahtjevi u pogledu toga kako se subjekat služi svojim rasuđivanjem da utvrdi da li prezentovati dodatne linijske stavke u izvještaju o dobiti ili gubitku ili objaviti stavke u bilješkama.

Prezentacija i objavljivanje rashoda klasifikovanih u kategoriju poslovnih aktivnosti

78. U kategoriju poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku subjekat rashode treba klasificirati i prezentovati po linijskim stavkama tako da pruži najkorisniji mogući strukturisani pregled rashoda i to služeći se jednom ili obje sljedeće karakteristike istih (vidjeti tačke od B80. do B85.):
- (a) vrsta rashoda; ili
 - (b) funkcija rashoda u okviru subjekta.
79. Svaku zasebnu linijsku stavku čine rashodi poslovnih aktivnosti objedinjeni na osnovu samo jedne od pobrojanih karakteristika, pri čemu nije obavezno koristiti istu karakteristiku kao osnovu za objedinjavanje za sve linijske stavke (vidjeti tačku B81.).
80. Pri klasifikovanju rashoda po vrsti (u daljem tekstu: rashodi po vrsti), subjekat treba pružiti informacije o rashodima poslovnih aktivnosti koje se tiču vrste ekonomskih resursa koji su korišteni da bi se ostvarile aktivnosti subjekta bez navođenja aktivnosti u odnosu na koje su ti resursi iskorišteni. U takve informacije spadaju informacije o cijeni sirovina, trošku primanja zaposlenih te amortizaciji i deprecijaciji.

81. Pri klasifikovanju rashoda po njihovoj funkciji u subjektu, subjekat rashode poslovnih aktivnosti treba raspodijeliti i objediniti prema aktivnostima za koje su iskorišteni pripadajući resursi. Primjera radi, trošak prodaje je funkcionska linijska stavka koja kombinuje troškove koji se odnose na proizvodnju subjekta ili druge aktivnosti subjekta kojima se stvaraju prihodi, kao što su cijena sirovina, trošak primanja zaposlenih te amortizacija i deprecijacija. Prema tome, kada klasificiraju rashode po funkciji, subjekat može:
- (a) raspodijeliti na više linijskih stavki (kao što je trošak prodaje i istraživanja i razvoja) rashode koji se odnose na ekonomske resurse iste vrste (kao što je trošak primanja zaposlenih); i
 - (b) u istu funkciju linijsku stavku uvrstiti doznake prihoda koji se odnose na ekonomske resurse različitih vrsta (kao što su cijena sirovina, trošak primanja zaposlenih i amortizacija i deprecijacija).
82. Ako jednu ili više linijskih stavki koje čine rashodi klasifikovani po funkciji prezentuju u kategoriji poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku, subjekat treba:
- (a) prezentovati zasebnu linijsku stavku za svoj trošak prodaje, ako rashode iz poslovnih aktivnosti klasificiraju u funkcije koje uključuju trošak funkcije prodaje. Ta linijska stavka mora uključivati ukupni trošak zaliha kako je opisan u tački 38. MRS-a 2 *Zalihe*;
 - (b) objaviti kvalitativni opis vrste rashoda uvrštenih u svaku funkciju linijsku stavku.
83. **Subjekt koji jednu ili više linijskih stavki koje čine rashodi klasifikovani po funkciji prezentuje u kategoriji poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku dužan je također u jedinstvenoj bilješki objaviti:**
- (a) **ukupne iznose za:**
 - (i) svaku deprecijaciju, što čine iznosi čije objavljanje nalaže stavka (vii) podtačke (e) tačke 73. MRS-a 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*, stavka (iv) podtačke (d) tačke 79. MRS-a 40 *Ulaganja u nekretnine i podtačka* (a) tačke 53. MSFI-ja 16 *Najmovi*;
 - (ii) svaku amortizaciju, što čine iznosi čije objavljanje nalaže stavka (vi) podtačke (e) tačke 118. MRS-a 38 *Nematerijalna imovina*;
 - (iii) sva primanja zaposlenih, što čine iznosi primanja zaposlenih koje subjekat prizna u skladu sa MRS-om 19 *Primanja zaposlenih i iznos usluga koje primi od zaposlenih i prizna prema MSFI-ju 2 Plaćanje temeljeno na dionicama*;
 - (iv) sve gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti i poništenja gubitaka po osnovu umanjenja vrijednosti, što čine iznosi čije objavljanje nalaže podtačke (a) i (b) tačke 126. MRS-a 36 *Umanjenje vrijednosti imovine*; i
 - (v) svako djelomično otpisivanje i poništenje djelomičnog otpisivanja zaliha, što čine iznosi čije objavljanje nalaže podtačke (e) i (f) tačke 36. MRS-a 2; te
 - (b) za svaki ukupni iznos naveden u stavkama od (i) do (v) podtačke (a):
 - (i) iznos koji se odnosi na svaku linijsku stavku iz kategorije poslovnih aktivnosti (vidjeti tačku B84.); i
 - (ii) popis svih linijskih stavki koje nisu uvrštene u kategoriju poslovnih aktivnosti a također uključuju iznose koji se odnose na taj ukupni iznos.
84. Tačka 41. nalaže subjektu da razdvoji stavke kako bi pružio značajne informacije. Subjekti koji primjenjuju tačku 83., međutim, izuzeti su od objavljanja:
- (a) u odnosu na funkcionske linijske stavke prezentovane u kategoriji poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku, razdvojene informacije o iznosima rashoda po vrsti koji su uvršteni u svaku od linijskih stavki, osim iznosa uređenih tačkom 83.; i
 - (b) u odnosu na rashode po vrsti za koje IFRS računovodstveni standardi eksplicitno nalažu da se objave u bilješkama, razdvojene informacije o iznosima rashoda uvrštenih u svaku funkciju linijsku stavku prezentovanu u kategoriji poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim iznosa uređenih tačkom 83.
85. Izuzetak iz tačke 84. odnosi se na razdvajanje rashoda iz poslovnih aktivnosti, ali ne oslobođaju subjekat obaveze da primjeni posebne zahtjeve IFRS računovodstvenih standarda u pogledu objavljanja tih rashoda.

Izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit

86. Subjekat u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit treba prezentovati ukupne iznose:

- (a) dobiti ili gubitka;
- (b) ostale sveobuhvatne dobiti (vidjeti tačke B86. i B87.); i
- (c) sveobuhvatne dobiti, koju čine dobit ili gubitak i ostala sveobuhvatna dobit.

87. Subjekat treba prezentovati i raspodjelu sveobuhvatne dobiti za izvještajni period koja se može pripisati:

- (a) manjinskim udjelima; i
- (b) vlasnicima matičnog društva.

Ostala sveobuhvatna dobit

88. Subjekat prihode i rashode uvrštene u izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit treba klasifikovati u jednu od sljedeće dvije kategorije:

- (a) prihodi i rashodi koji će biti reklassificirani u dobit ili gubitak kada se zadovolje određeni uslovi; i
- (b) prihodi i rashodi koji neće biti reklassificirani u dobit ili gubitak.

89. Subjekat je dužan, u sklopu svake od kategorija izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit, prezentovati linijske stavke za:

- (a) udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženih društava i zajedničkih poduhvata obračunat pomoću metoda udjela; i
- (b) druge stavke ostale sveobuhvatne dobiti.

90. Subjekat treba prezentovati u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit ili objaviti u bilješkama reklassifikacijska usklajivanja koja se odnose na komponente ostale sveobuhvatne dobiti (vidjeti tačke B88. i B89.).

91. Drugi IFRS računovodstveni standardi propisuju da li i kada se iznosi prethodno uvršteni u ostalu sveobuhvatnu dobit reklassificiraju u dobit ili gubitak. Takva reklassifikacija se u ovom standardu nazivaju reklassifikacijska usklajivanja. Subjekat reklassifikacijsko usklajivanje zajedno sa pripadajućom komponentom ostale sveobuhvatne dobiti treba uvrstiti u periodu kada se usklajivanje reklassificira u dobit ili gubitak. On je te iznose možda uvrstio u ostalu sveobuhvatnu dobit kao nerealizovane dobitke u tekućem ili ranijim periodima. Dužan ih je odbiti od ostale sveobuhvatne dobiti u periodu u kojem se realizovani dobici reklassificiraju u dobit ili gubitak kako bi izbjegao da budu dva puta uvršteni u ukupnu sveobuhvatnu dobit.

92. Subjekat koji reklassifikacijska usklajivanja objavljuje u bilješkama je dužan u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit prezentovati stavke ostale sveobuhvatne dobiti nakon eventualnih s njima povezanih reklassifikacijskih usklajivanja.

93. Subjekat treba prezentovati u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit ili objaviti u bilješkama iznos poreza na dobit koji se odnosi na svaku stavku ostale sveobuhvatne dobiti, uključujući reklassifikacijska usklajivanja (vidjeti tačke 61.A i 63. MRS-a 12).

94. Subjekat stavke ostale sveobuhvatne dobiti može prezentovati bilo kao:

- (a) iznos bez pripadajućih poreskih efekata; ili
- (b) prije pripadajućih poreskih efekata, pri čemu se prikazuje samo jedan ukupni iznos za poreze na dobit koji se odnose na te stavke.

95. Ukoliko se odluči za opciju iz podtačke (b) tačke 94., subjekat porez raspodjeljuje po kategorijama iz tačke 88.

Izvještaj o finansijskom položaju

Klasifikacija imovine i obaveza kao kratkotrajnih ili kao dugotrajnih

96. Subjekat je dužan, u svom izvještaju o finansijskom položaju, prezentovati dugotrajanu i kratkotrajanu imovinu te dugotrajne i kratkotrajne obaveze kao zasebne klase u skladu sa tačkama od 99. do 102., osim kada prezentacija zasnovana na likvidnosti pruža korisniji strukturisani pregled. Kada se primjenjuje taj izuzetak, subjekat svu imovinu i obaveze treba prezentovati prema likvidnosti (vidjeti tačke od B90. do B93.).

97. Bez obzira koju metodu prezentacije usvoji, subjekat objavljuje iznos koji očekuje da će povratiti ili izmiriti nakon više od dvanaest (12) mjeseci za svaku linijsku stavku imovine i obaveza koja kombinuje ukupne iznose za koje se očekuje da će biti povraćeni ili izmireni u roku:
- (a) najviše dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda; i
 - (b) više od dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda.
98. Subjekat koji u svom izvještaju o finansijskom položaju kratkotrajnu i dugotrajnu imovinu i kratkotrajne i dugotrajne obaveze prezentuje kao zasebne klase ne smije klasifikovati odgođenu poresku imovinu (obaveze) kao kratkotrajnu imovinu (obaveze).

Kratkotrajna imovina

99. Subjekat je imovinu dužan klasifikovati kao kratkotrajnu kada (vidjeti tačke B94. i B95.):
- (a) očekuje da imovinu realizuje ili je namjerava prodati ili iskoristiti u svom redovnom poslovnom ciklusu;
 - (b) imovinu drži prvenstveno radi trgovanja;
 - (c) očekuje da imovinu realizuje u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda; ili
 - (d) se radi o novcu ili ekvivalentu novca (kako je definisan MRS-om 7), osim ako je mogućnost razmjene ili korištenja takve imovine za izmirivanje obaveze ograničena na najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda.
100. Svu imovinu osim one koja je pobrojana u tački 99. subjekat treba klasifikovati kao dugotrajnu.

Kratkotrajne obaveze

101. Subjekat je dužan obavezu klasifikovati kao kratkotrajnu kada:
- (a) očekuje da izmiri obavezu u toku svog redovnog poslovnog ciklusa (vidjeti tačke B96., B107. i B108.);
 - (b) obavezu drži prvenstveno radi trgovanja (vidjeti tačku B97.);
 - (c) obaveza dopijeva na izmirenje u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda (vidjeti tačke B97., B98., B107. i B108.); ili
 - (d) nema pravo na kraju izvještajnog perioda da odgodi izmirenje obaveze za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda (vidjeti tačke od B99. do B108.).
102. Sve obaveze koje nisu pobrojane u tački 101. subjekat treba klasifikovati kao dugotrajne.

Stavke koje treba prezentovati u izvještaju o finansijskom položaju ili objaviti u bilješkama

103. U izvještaju o finansijskom položaju subjekat prezentuje sljedeće linijske stavke:
- (a) nekretnine, postrojenja i opremu;
 - (b) ulaganja u nekretnine;
 - (c) nematerijalnu imovinu;
 - (d) *goodwill*;
 - (e) finansijsku imovinu (bez iznosa iz podtačaka (g), (j) i (k));
 - (f) portfelje ugovora iz djelokruga MSFI-ja 17 koji predstavljaju imovinu, razdvojene u skladu sa tačkom 78. MSFI-ja 17;
 - (g) ulaganja obračunata pomoću metoda udjela;
 - (h) biološku imovinu iz djelokruga MRS-a 41 *Poljoprivreda*;
 - (i) zalihe;
 - (j) potraživanja od kupaca i druga potraživanja;
 - (k) novac i ekvivalente novca;
 - (l) ukupnu imovinu klasifikovanu kao namijenjena prodaji i imovinu u sastavu grupe namijenjenih otuđenju klasifikovanih kao namijenjene prodaji u skladu s MSFI-jem 5;
 - (m) obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze;

- (n) rezervisanja;
 - (o) finansijske obaveze (bez iznosa iz podtačaka (m) i (n));
 - (p) portfelje ugovora iz djelokruga MSFI-ja 17 koji predstavljaju obaveze, razvrstane u skladu s tačkom 78. MSFI-ja 17;
 - (q) tekuće poreske obaveze i imovinu, kako su definisani u MRS-u 12;
 - (r) odgođene poreske obaveze i odgođenu poresku imovinu, kako su definisani u MRS-u 12; i
 - (s) obaveze uključene u grupe za otuđenje klasifikovane kao namijenjene prodaji u skladu s MSFI-jem 5.
104. Subjekat je u izvještaju o finansijskom položaju dužan prezentovati:
- (a) manjinske udjele; i
 - (b) emitirani kapital i rezerve koji se mogu pripisati vlasnicima matičnog društva.
105. Tačkama B109., B110. i B111. propisuju se zahtjevi u pogledu toga kako se subjekat može koristiti vlastitim rasudivanjem da li prikazati dodatne linijske stavke u izvještaju o finansijskom položaju ili objaviti stavke u bilješkama.
106. Uz uvažavanje tačke 96., ovaj standard ne propisuje redoslijed niti format prema kojima subjekt mora prezentovati stavke u izvještaju o finansijskom položaju. Nadalje, korišteni opisi i redoslijed stavki te objedinjavanje sličnih stavki mogu se prilagoditi vrsti subjekta i njegovih transakcija kako bi se pružio koristan strukturisani pregled imovine, obaveza i kapitala subjekta. Na primjer, finansijska institucija može promjeniti opise iz tačke 103. kako bi dala koristan strukturisani pregled svoje imovine, obaveza i kapitala.

Izvještaj o promjenama u kapitalu

Informacije koje treba prezentovati u izvještaju o promjenama u kapitalu

107. Subjekat je dužan prezentovati izvještaj o promjenama u kapitalu kakav zahtjeva tačka 10. Izvještaj o promjenama u kapitalu mora uključivati:
- (a) ukupnu sveobuhvatnu dobit za izvještajni period, uz odvojeno prikazivanje ukupnih iznosa koji se mogu pripisati vlasnicima matičnog društva i manjinskim udjelima;
 - (b) za svaku komponentu kapitala, efekte retroaktivne primjene ili retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu s MRS-om 8; i
 - (c) za svaku komponentu kapitala, uskladenje knjigovodstvene vrijednosti na početku i na kraju perioda, uz (njamanje) odvojeno prezentovanje promjena proisteklih iz:
 - (i) dobiti ili gubitka;
 - (ii) ostale sveobuhvatne dobiti; i
 - (iii) transakcija sa vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika, uz zasebno prikazivanje doprinosa vlasnika, raspodjela u korist vlasnika i promjena vlasničkih udjela u zavisnim društvima koje ne dovode do gubitka kontrole.
108. MRS 8 nalaže retroaktivno uskladivanje za efekte promjena računovodstvenih politika, u mjeri u kojoj je to praktično izvodivo, osim ako prijelazne odredbe nekog IFRS računovodstvenog standarda propisuju drugačije. MRS 8 zahtijeva i retroaktivno prepravljanje radi ispravljanja grešaka, u mjeri u kojoj je praktično izvodivo. Retroaktivno uskladivanje i retroaktivno prepravljanje ne predstavljaju promjene u kapitalu već uskladivanja koja se vrše na početnom saldu zadržane dobiti, osim ako neki IFRS računovodstveni standard ne nalaže retroaktivno uskladivanje druge komponente kapitala. Podtačka (b) tačke 107. nalaže subjektu da u izvještaju o promjenama u kapitalu prezentuje ukupno uskladivanje za svaku komponentu kapitala nastalo uslijed promjena računovodstvenih politika odvojeno od uskladivanja proizašlog iz ispravljanja grešaka. Subjekat ta uskladivanja prezentuje za svaki prethodni izvještajni period i početak perioda.

Informacije koje treba prezentovati u izvještaju o promjenama u kapitalu ili objaviti u bilješkama

109. Za svaku komponentu kapitala subjekat treba prezentovati u izvještaju o promjenama u kapitalu ili objaviti u bilješkama analizu ostale sveobuhvatne dobiti po stawkama (vidjeti stavku (ii) podtačke (c) tačke 107.).

110. Subjekat mora prezentovati u izveštaju o promjenama u kapitalu ili objaviti u bilješkama iznos dividendi koje su priznate kao raspodjele u korist vlasnika u toku izveštajnog perioda, te pripadajući iznos dividendi po dionici.
111. U tački 107., pod komponentama kapitala se podrazumijevaju, primjera radi, svaka klasa uplaćenog kapitala, ukupni iznos svake klase ostale sveobuhvatne dobiti i zadržana dobit.
112. Promjene u kapitalu subjekta između početka i kraja izveštajnog perioda održavaju povećanje ili smanjenje njegove neto imovine tokom tog perioda. Ukupna promjena u kapitalu tokom perioda predstavlja ukupni iznos prihoda i rashoda, uključujući dobitke i gubitke, ostvarenih aktivnostima subjekta u tom periodu, osim promjena koje proističu iz transakcija s vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika (kao što su uplate kapitala, otkup vlastitih vlasničkih instrumenata i dividende) i transakcijskih troškova direktno povezanih sa takvim transakcijama.

Bilješke

Struktura

113. U bilješkama subjekat treba objaviti:
 - (a) informacije o osnovi za izradu finansijskih izveštaja (vidjeti tačke od 6A. do 6N. MRS-a 8) i određenim primjenjenim računovodstvenim politikama (vidjeti tačke od 27.A do 27.I MRS-a 8);
 - (b) informacije koje se zahtijevaju IFRS računovodstvenim standardima a koje nisu prezentovane u primarnim finansijskim izveštajima; i
 - (c) ostale informacije koje nisu prezentovane u primarnim finansijskim izveštajima, ali su neophodne za njihovo razumijevanje (vidjeti tačku 20.).
114. Subjekat je dužan, u mjeri u kojoj je to praktično izvodivo, bilješke prezentovati na sistematičan način (vidjeti tačku B112.). Pri utvrđivanju sistematičnog načina, subjekat mora uzeti u obzir njegov uticaj na razumljivost i uporedivost finansijskih izveštaja. Dužan je i svaku stavku primarnih finansijskih izveštaja unakrsno povezati sa pripadajućim informacijama u bilješkama. Ako su iznosi objavljeni u bilješkama uvršteni u jednu ili više linijskih stavki u primarnim finansijskim izveštajima, subjekat mora u bilješki objaviti linijsku stavku ili stavke u koje su iznosi uključeni.
115. Subjekat može objaviti bilješke koje pružaju informacije o osnovi za izradu finansijskih izveštaja i o određenim primjenjenim računovodstvenim politikama u zasebnom dijelu finansijskih izveštaja.
116. Ako nije objavljeno nigdje drugo u okviru informacija datih u finansijskim izveštajima, subjekat je dužan u bilješkama objaviti:
 - (a) nastan i pravni status subjekta, državu u kojoj je osnovan i adresu registrovanog sjedišta (ili primarnog mjesta poslovanja ako se razlikuje od registriovanog sjedišta);
 - (b) opis prirode poslova i osnovnih djelatnosti subjekta;
 - (c) naziv matičnog društva i krajnje matice grupe; i
 - (d) ako se radi o subjektu ograničenog trajanja, informacije o trajanju subjekta.

Mjerila učinka koja je odredila uprava

Označavanje mjerila učinka koja je odredila uprava

117. *Mjerilo učinka koje je odredila uprava* je međuiznos prihoda i rashoda koji (vidjeti tačke od B113. do B122.):
 - (a) subjekat koristi u komunikaciji s javnošću pored finansijskih izveštaja;
 - (b) subjekat koristi da bi korisnicima finansijskih izveštaja prenio stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline; i koji
 - (c) nije pobrojan u tački 118., odnosno koji IFRS računovodstveni standardi ne nalažu eksplicitno da se prezentuje niti objavi.
118. Međuiznosi prihoda i rashoda koji ne predstavljaju mjerila učinka koja je odredila uprava su:
 - (a) bruto dobit ili gubitak (prihod umanjen za trošak prodaje) i slični međuiznosi (vidjeti tačku B123.);

- (b) dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti prije deprecijacije, amortizacije i umanjenja vrijednosti iz djelokruga MRS-a 36;
 - (c) dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti i prihodi i rashodi od svih ulaganja obračunati pomoću metoda udjela;
 - (d) za subjekte koji primjenjuju tačku 73., međuiznos čine dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti i svi prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju aktivnosti ulaganja;
 - (e) dobit ili gubitak prije oporezivanja dobiti; i
 - (f) dobit ili gubitak od nastavljenog poslovanja.
119. **Subjekat treba prepostavljati da međuiznos prihoda i rashoda koji koristi za komunikaciju s javnošću mimo finansijskih izvještaja korisnicima finansijskih izvještaja prenosi stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline, osim kada, primjenjujući tačku 120., subjekat obori tu prepostavku.**
120. Subjekat ima pravo oboriti prepostavku iz tačke 119. i ustvrditi da neki međuiznos ne prenosi stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline, ali samo kada raspolaže razumnim i potkrepljivim informacijama koje prikazuju osnovu za tu tvrdnju (vidjeti tačke od B124. do B131.).
- Objavljivanje mjerila učinka koje je odredila uprava**
121. Cilj objavljivanja mjerila učinka koje je odredila uprava je da subjekat pruži informaciju koja će korisnicima finansijskih izvještaja pomoći da razumiju:
- (a) dati aspekt finansijskih učinaka koji, prema stavu uprave, prenosi mjerilo učinka koje je odredila uprava; i
 - (b) kakvo je mjerilo učinka koje je odredila uprava u odnosu na mjerila uređena IFRS računovodstvenim standardima.
122. Subjekat informacije o svim mjerilima koja zadovoljavaju definiciju mjerila učinka koje je odredila uprava iz tačke 117. treba objaviti u jedinstvenoj bilješki (vidjeti tačke B132. i B133.). Ta bilješka treba uključivati izjavu da mjerila učinka koje je odredila uprava odražavaju stavove uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline i da nisu obavezno uporediva sa mjerilima sličnih naziva ili opisa koje pruže drugi subjekti.
123. Subjekat je dužan svako mjerilo učinka koje je odredila uprava jasno i razumljivo označiti i opisati kako korisnike finansijskih izvještaja ne bi navodilo na krive zaključke (vidjeti tačke B134. i B135.). Za svako mjerilo učinka koje je odredila uprava, subjekat mora objaviti:
- (a) opis aspekta finansijskih učinaka koji, prema stavu uprave, odražava dato mjerilo učinka koji je odredila uprava. Taj opis treba uključivati objašnjenje zašto, prema stavu uprave, mjerilo učinka koje je odredila uprava pruža korisne informacije o finansijskim učincima subjekta;
 - (b) kako je mjerilo učinka koje je odredila uprava izračunato;
 - (c) uskladenje između mjerila učinka koje je odredila uprava i najdirektnije uporedivog međuiznosa iz tačke 118. ili ukupnog iznosa, odnosno međuiznosa čije prezentovanje ili objavljivanje eksplicitno nalaže IFRS računovodstveni standardi (vidjeti tačke od B136. do B140.);
 - (d) efekte poreza na dobit (utvrđene u skladu s tačkom B141.) i efekte manjinskih udjela za svaku stavku objavljenu u uskladenju koje nalaže podtačka (c); i
 - (e) opis toga kako subjekat primjenjuje tačku B141. da bi utvrdio efekte poreza na dobit zahtijevane podtačkom (d).
124. Subjekat koji promijeni način izračunavanja mjerila učinka koje je odredila uprava, uvede novo mjerilo učinka koje je odredila uprava, prestane koristiti ranije objavljena mjerila učinka koje je odredila uprava ili promijeni način na koji određuje poreske efekte uskladištenih stavki zahtijevane podtačkom (d) tačke 123. dužan je objaviti:
- (a) objašnjenje koje korisnicima finansijskih izvještaja omogućava da razumiju datu promjenu, dodatak ili prestanak i njihove efekte;
 - (b) razloge za promjenu, dodatak ili prestanak;
 - (c) uporedive informacije prepravljene kako bi odrazile promjenu, dodatak ili prestanak, osim kada to nije praktično izvodivo. Odabir mjerila učinka koje je odredila uprava ne predstavlja

računovodstvenu politiku subjekta, ali on ipak, kod procjenjivanja da li je prepravljanje uporedivih informacija praktično izvodivo, treba primjenjivati zahtjeve iz tačaka od 50. do 53. MRS-a 8.

125. Ako ne objavi prepravljene uporedive informacije koje nalaže podtačka (c) tačke 124. jer to nije praktično izvodivo, subjekat mora objaviti tu činjenicu.

Kapital

126. **Subjekat je dužan u bilješkama objaviti informacije koje korisnicima finansijskih izvještaja omogućavaju da ocijene ciljeve, politike i postupke upravljanja kapitalom subjekta.**
127. Kako bi postupio u skladu sa tačkom 126., subjekat u bilješkama objavljuje:
- (a) kvalitativne informacije o svojim ciljevima, politikama i postupcima upravljanja kapitalom, uključujući:
 - (i) opis onoga čime upravlja kao kapitalom;
 - (ii) kada se na subjekat primjenjuju zahtjevi u pogledu kapitala nametnuti izvana, njihovu prirodu i način na koji su ugrađeni u upravljanje kapitalom; i
 - (iii) način na koji ispunjava svoje ciljeve upravljanja kapitalom;
 - (b) sažete kvantitativne podatke o onome čime upravlja kao kapitalom. Neki subjekti određene finansijske obaveze (kao što su određeni vidovi podređenih dugovanja) posmatraju kao dio kapitala, dok drugi smatraju da u kapital ne spadaju pojedine komponente kapitala (na primjer, komponente koje proističu iz zaštite novčanog toka od rizika);
 - (c) sve promjene u (a) i (b) u odnosu na prethodni izvještajni period;
 - (d) da li je u toku izvještajnog perioda postupao u skladu sa bilo kojim od zahtjeva u pogledu kapitala nametnutim izvana koji se odnose na njega; i
 - (e) ako nije postupao u skladu sa bilo kojim takvim zahtjevom u pogledu kapitala nametnutim izvana, posljedice tog nepostupanja.
128. Subjekat objavljivanje u bilješkama podataka iz tačke 127. treba zasnovati na informacijama koje su interno pružene ključnim članovima uprave.
129. Subjekat kapitalom može upravljati na različite načine i podlijegati različitim zahtjevima po pitanju kapitala. Na primjer, konglomerat može obuhvatati subjekte koji se bave djelatnostima osiguranja i subjekte iz bankarskog sektora i oni mogu poslovati u više različitih jurisdikcija. Ako objedinjeno objavljivanje zahtjeva u pogledu kapitala i načina na koji se upravlja kapitalom ne bi pružilo korisne informacije ili bi iskrivilo način na koji korisnik finansijskog izvještaja shvata izvore kapitala subjekta, subjekat je dužan zasebno objaviti informacije za svaki zahtjev u pogledu kapitala kojem podliježe.

Ostala objavljivanja

130. **Subjekt je dužan prezentovati u izvještaju o finansijskom položaju, odnosno u izvještaju o promjenama u kapitalu ili objaviti u bilješkama:**
- (a) za svaku klasu dioničkog kapitala:
 - (i) broj odobrenih dionica;
 - (ii) broj izdanih i u cijelosti plaćenih i broj dionica koje su izdate ali ne i u potpunosti plaćene;
 - (iii) nominalnu vrijednost po dionici ili izjavu da dionice nemaju nominalne vrijednosti;
 - (iv) usklađenje broja dionica u opticaju na početku i na kraju izvještajnog perioda;
 - (v) prava, povlastice i ograničenja povezana s datom klasom dionica, uključujući ograničenja kod raspodjele dividendi i povrata kapitala;
 - (vi) dionice subjekta koje drži sam subjekat ili koje drže njegovi zavisni ili pridruženi subjekti; i
 - (vii) dionice rezervisane za izdavanje po opcijama i ugovorima o prodaji dionica, uključujući uslove i iznose; te
 - (b) opis prirode i namjene svake rezerve u okviru kapitala.
131. Subjekat koji ne raspolaže dioničkim kapitalom, kao što je partnerstvo ili zadužbina, dužan je objaviti informacije jednake informacijama koje zahtijeva podtačka (a) tačke 130., prikazujući promjene tokom izvještajnog perioda za svaku kategoriju udjela u kapitalu, kao i prava, povlastice i ograničenja koji se odnose svaku kategoriju udjela u kapitalu.

132. **Subjekat je dužan u bilješkama objaviti:**

- (a) iznos dividendi koje su predložene ili proglašene prije nego je odobreno izdavanje predmetnih finansijskih izvještaja, ali nisu priznate kao raspodjela vlasnicima u izvještajnom periodu, te pripadajuće iznose po dionici; i
- (b) iznos svih kumulativnih preferencijskih dividendi koje nisu priznate.

Dodatak A

Definicije pojmova

Ovaj dodatak čini sastavni dio IFRS računovodstvenog standarda.

Bilješke [notes]	Informacije u finansijskim izvještajima date u dodatku informacijama prezentovanim u primarnim finansijskim izvještajima.
Dobit ili gubitak [profit or loss]	Ukupni prihod umanjen za rashode uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku.
Dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti [operating profit or loss]	Ukupni prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju poslovnih aktivnosti.
Dobit ili gubitak prije finansiranja i oporezivanja dobiti [profit or loss before financing and income taxes]	Ukupna dobit ili gubitak iz poslovnih aktivnosti i svi prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju aktivnosti ulaganja.
Finansijski izvještaji opće namjene [general purpose financial reports]	Izvještaji koji pružaju finansijske informacije o izvještajnom subjektu koje primarnim korisnicima pomažu donijeti odluke o davanju resursa subjektu. To uključuje odluke o: (a) kupovini, prodaji ili držanju kapitala i dužničkih instrumenata; (b) davanju ili prodaji zajmova i drugih vidova kredita; ili (c) korištenju prava glasa ili drugom vidu uticaja na poteze uprave koji se odražavaju na korištenje ekonomskih resursa subjekta. U finansijske izvještaje opće namjene, između ostalih, spadaju posebni finansijski izvještaji opće namjene subjekta i svako objavljivanje finansijskih podataka koji se tiču održivosti poslovanja.
IFRS računovodstveni standardi [IFRS Accounting Standards]	Računovodstveni standardi koje izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Čine ih: (a) međunarodni standardi finansijskog izvještavanja; (b) međunarodni računovodstveni standardi; (c) tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja /engl. skr. <i>IFRIC</i> /; i (d) tumačenja Stalnog odbora za tumačenje /engl. skr. <i>SIC</i> /.
	IFRS računovodstveni standardi su ranije bili poznati kao međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, MSFI, MSFI-jevi i MSFI standardi.
Klasifikacija [classification]	Razvrstavanje imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova na osnovu zajedničkih karakteristika.
Korisni strukturisani pregled [useful structured summary]	Strukturisani pregled priznate imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova izvještajnog subjekta koji se daje u primarnim finansijskim izvještajima subjekta i može služiti da se: (a) stekne razumljiv pregled priznate imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova subjekta; (b) vrše poređenja između subjekata i između različitih izvještajnih perioda za isti subjekat; i (c) identifikuju stavke ili oblasti o kojima bi korisnici finansijskih izvještaja mogli tražiti dodatne informacije u bilješkama.
Mjerilo učinka koje je odredila uprava	Međuiznos prihoda i rashoda koji: (a) subjekat koristi za komunikaciju s javnošću pored finansijskih izvještaja;

Objedinjavanje [aggregation]	(b) subjekat koristi da bi korisnicima finansijskih izvještaja prenio stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline; i (c) nisu pobrojani u tački 118. MSFI-ja 18, odnosno koje IFRS računovodstveni standardi ne nalažu eksplicitno da se prikaže niti objavi.
Ostala sveobuhvatna dobit [other comprehensive income]	Objedinjavanje imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda ili novčanih tokova koji imaju zajedničke karakteristike i koji su uvršteni u iste klase.
Primarni finansijski izvještaji [primary financial statements]	Stavke prihoda i rashoda (uključujući reklassifikacijska usklađivanja) koje su priznate izvan dobiti ili gubitka kako nalažu ili dopuštaju drugi IFRS računovodstveni standardi.
Posebni finansijski izvještaji opće namjene [general purpose financial statements]	Izvještaj/i o finansijskim rezultatima, izvještaj o finansijskom položaju, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima.
Razdvajanje [disaggregation]	Razdvajanje stavke na sastavne dijelove koji nemaju zajedničkih karakteristika.
Reklassifikacijska usklađivanja [reclassification adjustments]	Iznosi reklassifikovani u dobit ili gubitak tekućeg izvještajnog perioda koji su bili uvršteni u ostalu sveobuhvatnu dobit u tekućem ili ranijim periodima.
Ukupna sveobuhvatna dobit [ukupni iznos comprehensive income]	Promjene u kapitalu tokom izvještajnog perioda proistekle iz transakcija i drugih događaja, osim promjena koje su proistekle iz transakcija sa vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika.
Vlasnici [owners]	Strane koje drže potraživanja klasifikovana kao kapital.
Značajna informacija [material information]	Za informaciju se smatra da je značajna ako bi se moglo razumno očekivati da njen izostavljanje, lažno prikazivanje ili prikrivanje utiču na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opće namjere donesu na osnovu tih izvještaja, koji daju finansijske informacije o konkretnom izvještajnom subjektu.

Dodatak B

Uputstva za primjenu

Ovaj dodatak čini sastavni dio IFRS računovodstvenog standarda. On opisuje na koji način se primjenjuju tačke od 1. do 132. i ima istu pravnu snagu kao drugi dijelovi IFRS računovodstvenog standarda.

Opći zahtjevi u pogledu finansijskih izvještaja

Značajnost

- B1. Informacije su značajne ako se može razumno očekivati da njihovo izostavljanje, lažno prikazivanje ili prikrivanje može uticati na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opće namjene donose na osnovu tih izvještaja, koji pružaju finansijske informacije o određenom izvještajnom subjektu.
- B2. Značajnost zavisi od vrste ili dimenzija informacija, odnosno od oboga. Subjekat procjenjuje da li je informacija, samostalno ili u kombinaciji s drugim informacijama, značajna u kontekstu cijelokupnih finansijskih izvještaja u okviru kojih je data.
- B3. Informacija se smatra prikrivenom ako je iznesena na način koji bi imao sličan učinak po primarne korisnike finansijskih izvještaja kao i da je potpuno izostavljena ili lažno prikazana. Primjeri okolnosti koje mogu dovesti do prikrivanja značajnih informacija uključuju:
- (a) značajna informacija o stavki, transakciji ili drugom događaju je objavljena u finansijskim izvještajima, ali formulisana na način koji je čini neodređenom ili nejasnom;
 - (b) značajne informacije o stavki, transakciji ili drugom događaju su raspršene po finansijskim izvještajima;
 - (c) stavke, transakcije ili drugi događaji koji nemaju sličnosti jedni s drugima su neprimjerno prikazani skupa;
 - (d) slične stavke, transakcije ili drugi događaji su neprimjereni prikazani odvojeno; i
 - (e) razumljivost finansijskih izvještaja je umanjena kao rezultat skrivanja značajnih među informacijama koje nisu značajne u mjeri koja primarnom korisniku onemogućava da odredi koje informacije su značajne.
- B4. Ocjenjivanje da li se može razumno očekivati da informacija utiče na odluke primarnih korisnika finansijskih izvještaja opće namjene određenog izvještajnog subjekta zahtjeva od subjekta da razmotri karakteristike tih korisnika, pri tome također uzimajući u obzir i vlastite okolnosti.
- B5. Mnogi postojeći i potencijalni ulagači, zajmodavci i drugi vjerovnici ne mogu tražiti od subjekata da im direktno dostave informacije i zavise od finansijskih izvještaja opće namjene da im pruže potrebne finansijske informacije. Prema tome, oni predstavljaju primarne korisnike na koje treba usmjeravati finansijske izvještaje opće namjene. Finansijski izvještaji se izrađuju za korisnike koji posjeduju razumno poznavanje poslovnih aktivnosti i privrednih djelatnosti i koji date informacije pregledaju i analiziraju s dužnom pažnjom. U nekim slučajevima, međutim, može se desiti da čak i dobro informisani i temeljiti korisnici moraju zatražiti pomoć savjetnika kako bi razumjeli informacije o složenim ekonomskim pojavama.

Svrhe primarnih finansijskih izvještaja i bilješki

- B6. Primjenjujući podtačku (a) tačke 17., subjekat u bilješkama daje informacije koje će korisnicima finansijskih izvještaja pomoći da razumiju linijske stavke prezentovane u primarnim finansijskim izvještajima. U takve informacije spadaju:
- (a) razdvojene linijske stavke prezentovane u primarnim finansijskim izvještajima;
 - (b) opis karakteristika linijskih stavki koje su prezentovane u primarnim finansijskim izvještajima; i
 - (c) informacije o metodama, prepostavkama i prosudbama koje su korištene kod priznavanja, mjerena i prezentovanja stavki uvrštenih u primarne finansijske izvještaje.
- B7. Primjenjujući podtačku (b) tačke 17., subjekat dopunjuje primarne finansijske izvještaje dodatnim informacijama kako bi ostvario cilj finansijskih izvještaja i to konkretno:
- (a) informacijama koje izričito nalažu IFRS računovodstveni standardi (vidjeti tačku 19.), kao što su

- (i) informacije koje zahtjeva MRS 37 *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina* o nepriznatim potencijalnim obavezama i imovini subjekta; i
- (ii) informacije koje zahtjeva MSFI 7 *Finansijski instrumenti: objavljivanja* o izloženosti subjekta različitim vrstama rizika, poput kreditnog, rizika povezanog s likvidnošću ili tržišnog rizika; te
- (b) informacije pored informacija koje izričito zahtijevaju IFRS računovodstveni standardi (vidjeti tačku 20).

Informacije koje se prezentuju u primarnim finansijskim izvještajima

- B8. U tački 23. je objašnjeno da subjekat ne treba zasebno prezentovati linijsku stavku u primarnom finansijskom izvještaju ako to nije potrebno da bi izvještaj pružio koristan strukturisani pregled, čak ni u slučajevima kada njeno prezentovanje nalaže IFRS računovodstveni standardi. Na primjer, subjekat ne mora prezentovati stavku iz tačke 75. ako to nije potrebno da bi izvještaj o dobiti ili gubitku pružio koristan strukturisani pregled prihoda i rashoda niti stavku iz tačke 103. ako to nije potrebno da bi izvještaj o finansijskom položaju pružio koristan strukturisani pregled imovine, obaveza i kapitala. Ako ne prezentuje stavke iz tačaka 75. i 103, subjekat ih mora objaviti u bilješkama ako su informacije koje proističu iz njih značajne (vidjeti tačku 42.).
- B9. Suprotno od odredbi prethodne tačke, primjenjujući tačku 24., subjekat mora prezentovati i dodatne stavke osim onih koje su pobrojane u tačkama 75. i 103. ako je to neophodno da bi izvještaj o dobiti ili gubitku pružio koristan strukturisani pregled prihoda i rashoda, odnosno izvještaj o finansijskom položaju koristan strukturisani pregled imovine, obaveza i kapitala (vidjeti tačke B78., B79., B109., B110. i B111.).

Označavanje finansijskih izvještaja

- B10. Tačka 25. nalaže subjektima da jasno označe finansijske izvještaje tako da se razlikuju od drugih informacija iz istog objavljenog dokumenta. Subjekat te zahtjeve zadovoljava primjereni naslovjavajući stranice, izvještaje, bilješke, kolone i slično. Kod utvrđivanja najboljeg načina da pruži takve informacije mora se služiti rasudivanjem. Na primjer, ako finansijske izvještaje dostavlja u elektronskoj formi, subjekat treba razmotriti na koji način zadovoljiti navedene zahtjeve, odnosno da li, primjera radi, unijeti odgovarajuće digitalne oznake informacija u tim finansijskim izvještajima.
- B11. U velikom broju slučajeva, subjekti finansijske izvještaje čine razumljivijima izražavajući informacije u hiljadama ili milionima jedinica valute prezentacije. Ta praksa je prihvatljiva sve dok subjekti objave koji stepen zaokruživanja su koristili i ne propuste navesti značajne informacije.

Dosljednost prezentovanja, objavljivanja i klasifikovanja

- B12. Podtačka (a) tačke 30. nalaže da subjekti promijene način prezentovanja, objavljivanja ili klasifikovanja stavki u finansijskim izvještajima kada je očito da bi drugi vid prezentovanja, objavljivanja ili klasifikovanja bio primjereniji. Primjera radi, značajna nabavka ili otuđenje, odnosno uvid u finansijski izvještaj mogu sugerisati da je potrebno izvršiti izmjene finansijskih izvještaja. Subjekt prezentovanje, objavljivanje ili klasifikovanje stavki u svojim finansijskim izvještajima smije promjeniti samo ako takva promjena omogućava da se korisnicima finansijskih izvještaja pruže korisnije informacije i ako je vjerovatno da će subjekat nastaviti koristiti tako izmjenjeno prezentiranje, objavljivanje ili klasifikaciju pa time neće ugroziti uporedivost informacija za različite periode. Kod svake takve promjene, subjekat je dužan izvršiti reklasifikaciju uporedivih informacija u skladu s tačkama 33. i 34.

Uporedive informacije

Obavezne uporedive informacije

- B13. U određenim slučajevima, narativne informacije date u finansijskim izvještajima za prethodni/e period(e) su relevantne i u tekućem periodu. Na primjer, subjekat u tekućem periodu objavljuje detalje o pravnom sporu čiji ishod je bio neizvjestan na kraju prethodnog perioda i koji još uvijek nije razrijesen. Korisnicima finansijskih izvještaja bi moglo koristiti objavljivanje informacija da je neizvjesnost postojala na kraju prethodnog perioda te informacija o koracima koji su u predmetnom periodu poduzeti kako bi se ta neizvjesnost otklonila.

Dodatne uporedive informacije

- B14. Subjekat može pružiti dodatne uporedive informacije pored onih koje zahtijevaju IFRS računovodstveni standardi sve dok su izrađene u skladu s tim standardima. Takve dodatne uporedive informacije mogu činiti

jedan ili više primarnih finansijskih izvještaja iz tačke 10., ali ne i kompletan set finansijskih izvještaja. Subjekat koji se odluči na ovaj potez dužan je u bilješkama objaviti informacije o tim dodatnim primarnim finansijskim izvještajima.

- B15. Primjera radi, subjekat može prezentovati treći izvještaj (ili izvještaje) o finansijskim rezultatima (na taj način prezentujući tekući izvještajni, prethodni i još jedan uporedivi period). On, međutim, ne mora prezentovati treći izvještaj o finansijskom položaju, treći izvještaj o novčanim tokovima niti treći izvještaj o promjenama u kapitalu (odnosno dodatno poređenje s izvornim primarnim finansijskim izvještajem). Takav subjekat je dužan u bilješkama objaviti uporedive informacije u vezi s dodatnim izvještajem/ima o finansijskim rezultatima.

Objedinjavanje i razdvajanje

Principi objedinjavanja i razdvajanja

Postupak objedinjavanja i razdvajanja

- B16. Finansijski izvještaji su rezultat obrade velikog broja transakcija i drugih događaja koju vrši subjekat. Iz tih transakcija i drugih događaja proističu imovina, obaveze, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi.
- B17. Da bi ispoštovao zahteve iz tačke 41., subjekat je dužan objediniti stavke na osnovu njihovih zajedničkih karakteristika (odnosno, objediniti stavke koje dijele slične karakteristike) i razdvojiti stavke na osnovu karakteristika koje ne dijele (odnosno, razdvojiti stavke različitih karakteristika). Pri tome, subjekat:
- (a) određuje imovinu, obaveze, kapital, prihode, rashode i novčane tokove koji proističu iz pojedinačnih transakcija ili drugih događaja;
 - (b) klasificiše i objedinjuje imovinu, obaveze, kapital, prihode, rashode i novčane tokove u stavke na osnovu njihovih karakteristika (kao što su vrsta, funkcija, osnova za mjerjenje i druge karakteristike) kako bi u primarnim finansijskim izvještajima bila prezentirane linijske stavke, odnosno u bilješkama objavljene stavke koje imaju najmanje jednu sličnu karakteristiku; i
 - (c) razdvaja stavke na osnovu karakteristika po kojima se razlikuju
 - (i) u primarnim finansijskim izvještajima i to tako da pruži korisne strukturisane preglede (kako su opisani u tački 16.); i
 - (ii) u bilješkama, na način da pruži značajne podatke (kako su opisane u tački 17.).
- B18. Subjekat korake navedene u podtačkama (a), (b) i (c) tačke B17. može poduzeti različitim redoslijedom kako bi primijenio principe objedinjavanja i razdvajanja iz tačke 41.

Osnove za objedinjavanje i razdvajanje

- B19. U tačkama B16., B17. i B18. pojašnjava se da subjekti moraju koristiti svoje rasuđivanje kako bi objedinili i razdvojili imovinu, obaveze, kapital, prihode, rashode i novčane tokove od pojedinačnih transakcija i drugih događaja na osnovu istih, odnosno različitih karakteristika. U tačkama B78. i B110. dati su primjeri karakteristika kojima se subjekti vode kod tog rasuđivanja.
- B20. Što su imovina, obaveze, kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi sličnijih karakteristika to je vjerovatnije da će se njihovim objedinjavanjem ispuniti svrha primarnih finansijskih izvještaja (a to je pružiti korisne strukturisane preglede kako su opisani u tački 16.), odnosno bilješki (što je pružiti značajne informacije kako su opisane u tački 17.). Što se karakteristike imovine, obaveza, kapitala, prihoda, rashoda i novčanih tokova više razlikuju to je vjerovatnije da će se njihovim razdvajanjem ispuniti svrhe primarnih finansijskih izvještaja ili bilješki.
- B21. Stavke koje se objedine i prezentuju kao linijske stavke u primarnim finansijskim izvještajima moraju imati najmanje jednu (1) sličnu karakteristiku pored toga što zadovoljavaju definiciju imovine, obaveze, kapitala, prihoda, rashoda ili novčanog toka. S obzirom, međutim, da je svrha primarnih finansijskih izvještaja pružiti korisne strukturisane preglede, linijske stavke iz tih izvještaja će vjerovatno objedinjavati i stavke koje imaju dovoljno različitih karakteristika da informacije o razdvojenim stavkama budu značajne.
- B22. Primjenjujući tačku 41., subjekat razdvaja stavke različitih karakteristika ako će to rezultovati značajnim informacijama. I samo jedna različita karakteristika može biti dovoljna da razdvajanje stavki da značajne informacije o njima.

- B23. Na primjer, subjekat bi u izvještaju o finansijskom položaju mogao finansijsku imovinu koju čine ulaganja u vlasničke i dužničke instrumente prezentovati odvojeno od nefinansijske imovine. Stavke finansijske imovine imaju različite karakteristike jer se razlikuju osnove za njihovo mjerjenje, tačnije jedne se mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak a druge po amortizovanom trošku. Subjekat bi, u skladu s tim, mogao utvrditi da je, da bi pružio koristan strukturisani pregled, neophodno da prezentuje linijske stavke u sklopu kojih su stavke finansijske imovine razdvojene na osnovu tih osnova za mjerjenje. Takvo razdvajanje daje jednu linijsku stavku sačinjenu od ulaganja u vlasničke i dužničke instrumente mjerenih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i jednu linijsku stavku s ulaganjima u dužničke instrumente mjerenim po amortizovanom trošku. S obzirom da ulaganja u vlasničke od ulaganja u dužničke instrumente razlikuju i po vrsti rizika kojima izlažu subjekata, on treba procijeniti i da li je, kako bi pružio koristan strukturisani pregled, tu finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak u izvještaju o finansijskom položaju potrebno dalje razdvojiti na ulaganja u vlasničke i ulaganja u dužničke instrumente. Ako se odluči da ne izvrši to razdvajanje a iz toga bi proistekle informacije koje su značajne, subjekat u bilješkama mora zasebno objaviti ulaganja u vlasničke od ulaganja u dužničke instrumente. Ako bi, pored toga, ulaganja u vlasničke instrumente imala i drugih različitih karakteristika, subjekat bi je bio dužan dalje razdvajati u bilješkama ukoliko bi to dalo značajne informacije.

Opisivanje stavki

- B24. Tačka 43. nalaže subjektima da prezentovane, odnosno objavljene stavke označe i opišu tako da se time vjerno prikažu njihove karakteristike. Takve stavke bi često bile objedinjene stavke proistekle iz pojedinačnih transakcija ili drugih dogadaja i mogле bi se dijeliti na one kod kojih je objedinjavanje dalo značajne i one za koje je objedinjavanje dalo informacije koje nisu značajne. Konkretno, bilo u primarnim finansijskim izvještajima ili u bilješkama:
- (a) stavka informacije za koju su značajne bi se mogla objediniti s drugim stavkama informacije za koje su također značajne i subjekat bi se mogao odlučiti na takvo objedinjavanje da rezimira informacije, ali bi svejedno bio dužan objaviti informacije o svakoj od stavki;
 - (b) stavka informacije za koju su značajne bi se mogla objediniti sa stavkama informacije za koje nisu značajne, pri čemu bi subjekat bio dužan pružiti informacije o razdvojenim stavkama samo ako informacije koje nisu značajne prikrivaju one koje to jesu; ili
 - (c) stavka informacije za koju nisu značajne bi se mogla objediniti s drugim stavkama informacije za koje također nisu značajne i subjekat bi se mogao odlučiti na takvo objedinjavanje da kompletira popis stavki, ali ne bi bio dužan objaviti informacije o razdvojenim stavkama, uz uvažavanje podtačke (b) tačke B26.
- B25. Subjekat prezentovane, odnosno objavljene stavke označava sa „ostalo“ samo kada ne može naći informativniju oznaku. Primjeri toga kako bi mogao naći informativniju oznaku su:
- (a) ako je stavka informacije za koju su značajne objedinjenja sa stavkama informacije za koje to nisu, bira oznaku koja opisuje stavku informacije za koje su značajne; a
 - (b) ako su stavke informacije za koje nisu značajne objedinjene,
 - (i) objedinjuje one od njih koje dijele slične karakteristike i opisuje ih na način koji vjerno odražava te karakteristike; odnosno
 - (ii) objedinjuje stavke s drugim stavkama s kojima ne dijele slične karakteristike i opisuje ih na način koji vjerno održava karakteristike po kojima se stavke razlikuju.
- B26. Kada nije u mogućnosti naći informativniju oznaku od „ostalo“:
- (a) kod svakog objedinjavanja, subjekat koristi onu oznaku koja što preciznije opisuje objedinjene stavke, poput „ostali troškovi po osnovu aktivnosti poslovanja“ ili „ostali troškovi po osnovu aktivnosti finansiranja“;
 - (b) kod svakog objedinjavanja isključivo stavki informacije za koje nisu značajne, subjekat razmatra da li je objedinjeni iznos dovoljno velik da se korisnici finansijskih izvještaja razumno zapitaju da li uključuje stavke informacije za koje bi mogле biti značajne. Ako jeste, informacija kojom se rješava to pitanje je značajna informacija. U skladu s tim, u svim takvim slučajevima, subjekat je dužan objaviti dalje informacije o datom iznosu, kao što su
 - (i) objašnjenje da stavke informacije za koje bi bile značajne nisu uvrštene u iznos; ili
 - (ii) objašnjenje da iznos čini više stavki informacije za koje ne bi bile značajne, uz naznačavanje vrste i iznosa najveće od tih stavki.

Prebijanje

- B27. Tačka 44. zabranjuje subjektima da prebijaju imovinu i obaveze, odnosno prihode i rashode osim kada to prebijanje nalaže ili dopušta neki IFRS računovodstveni standard. Primjera radi, MSFI 15 *Prihodi od ugovora s kupcima* nalaže subjektima da prihode od ugovora s kupcima mjere u iznosu naknade na koju očekuju steći pravo u zamjenu za prijenos obećane robe, odnosno usluga. Iznos priznatih prihoda odražava sve prodajne popuste i popuste na količinu koje subjekat dopušta. Nasuprot tome, u sklopu obavljanja svojih redovnih poslova, subjekat bi mogao stupiti u druge transakcije koje ne stvaraju prihode, ali su sporedne glavnim aktivnostima koje stvaraju prihode. Subjekat prezentuje u primarnim finansijskim izvještajima, odnosno objavljuje u bilješkama rezultate takvih transakcija kad god to prezentovanje ili objavljivanje odražava suštinu date transakcije ili drugog događaja, dajući vrijednost svakog prihoda umanjenu za pripadajuće troškove proistekle iz same transakcije. Na primjer, subjekat:
- (a) prezentuje u primarnim finansijskim izvještajima ili objavljuje u bilješkama dobitke i gubitke od otuđenja dugotrajne imovine tako što od iznosa naknade po otuđenju odbije knjigovodstvenu vrijednost imovine i pripadajuće troškove njene prodaje; a
 - (b) može odbiti i rashod povezan s rezervisanjem priznat u skladu s MRS-om 37 i povraćen u skladu s ugovorom s trećom stranom (kao što je ugovor o garanciji dobavljača) od pripadajućeg povrata.
- B28. Pored toga, subjekat je dužan prezentovati na neto osnovi i dobitke i gubitke proistekle iz grupe sličnih transakcija, kao što su dobici i gubici od konverzije ili dobici i gubici proistekli iz finansijskih instrumenata namijenjenih trgovanju koji su uvršteni u istu kategoriju jednog ili više izvještaja o finansijskim rezultatima u skladu s tačkama od 47. do 68. Takve dobitke i gubitke subjekat, međutim, treba objaviti zasebno u bilješkama ako će to dati značajne informacije.

Izvještaj o dobiti ili gubitku

Kategorije iz izvještaja o dobiti ili gubitku

- B29. Tačka 47. nalaže subjektima da prihode i rashode uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku klasificiraju u jednu od pet (5) mogućih kategorija. Kategorija poslovnih aktivnosti obuhvata sve prihode i rashode iz izvještaja o dobiti ili gubitku koji nisu klasifikovani u druge kategorije (vidjeti tačku 52.). Prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju obustavljenog poslovanja u skladu s tačkom 68. ne podliježu zahtjevima u pogledu klasifikovanja stavki prihoda i rashoda u kategorije iz podtačaka od (a) do (d) tačke 47. Prihodi i rashodi klasifikovani u kategoriju oporezivanja dobiti prema tački 67. ne podliježu zahtjevima u pogledu klasifikovanja stavki prihoda i rashoda u kategorije iz podtačaka (a), (b) i (c) tačke 47.

Procjena određenih osnovnih djelatnosti

- B30. Tačka 49. nalaže subjektima da procijene da li njihova osnovna djelatnost podrazumijeva ulaganje u imovinu, odnosno dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima. Subjekat može imati više od jedne osnovne djelatnosti. Na primjer, subjekat koji ujedno proizvodi neki proizvod i dodjeljuje finansijska sredstva klijentima može odrediti i proizvodnju i dodjelu sredstava kao svoje osnovne djelatnosti. Za potrebe klasifikovanja prihoda i rashoda u kategorije poslovnih, odnosno aktivnosti ulaganja ili finansiranja kako to zahtijeva ovaj standard, subjekat mora odrediti samo da li ulaganje u imovinu, dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima ili oboje predstavljaju njegovu osnovnu djelatnost.
- B31. U subjekte čija osnovna djelatnost bi mogla biti ulaganje u imovinu spadaju:
- (a) investički subjekti u skladu s definicijom iz MSFI-ja 10 *Konsolidovani finansijski izvještaji*;
 - (b) društva koja ulažu u nekretnine; i
 - (c) osiguravajuća društva.
- B32. U subjekte čija osnovna djelatnost bi mogla biti dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima spadaju:
- (a) banke i druge ustanove koje nude kredite i zajmove;
 - (b) subjekti koji dodjeljuju finansijska sredstva kupcima kako bi kupci mogli kupiti proizvode od njih; i
 - (c) najmodavci koji dodjeljuju finansijska sredstva klijentima u sklopu finansijskih najmova.
- B33. To da li su ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima osnovne djelatnosti subjekta mora biti činjenično stanje a ne tek tvrdnja. Kod procjenjivanja da li je ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje

finansijskih sredstava klijentima njegova osnovna djelatnost subjekat se služi vlastitim rasuđivanjem i svoju procjenu mora zasnovati na dokazima.

- B34. U pravilu će se pokazati da su ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima osnovna djelatnost subjekta ako on koristi određenu vrstu međuiznosa kao bitan pokazatelj svojih operativnih učinaka. Ta vrsta međuiznosa je međuiznos sličan bruto dobiti (vidjeti tačku B123.) koja uključuje prihode i rashode koji bi bili klasifikovani u kategoriju aktivnosti ulaganja, odnosno kategoriju aktivnosti finansiranja da ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima nisu osnovna djelatnost subjekta.
- B35. Dokaz da međuiznosi slični bruto dobiti opisani u tački B123. predstavljaju bitan pokazatelj operativnih učinaka uključuje korištenje tih međuiznosa:
- (a) da se operativni učinci objasne stranama izvan društva; ili za
 - (b) internu procjenu, odnosno praćenje operativnih učinaka.
- B36. Informacije o segmentima bi mogle pružiti dokaze da ulaganje u imovinu, odnosno dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima predstavljaju jednu od osnovnih djelatnosti subjekta ako on primjenjuje MSFI 8 *Poslovni segmenti*. Konkretno:
- (a) ako segment o kojem se izvještava čini samo jedna poslovna djelatnost to ukazuje da su učinci tog segmenta bitan pokazatelj operativnih učinaka subjekta i da poslovne aktivnosti segmenta predstavljaju osnovnu djelatnost subjekta; a
 - (b) ako segment poslovanja čini samo jedna poslovna djelatnost to ukazuje da bi data poslovna aktivnost mogla biti osnovna djelatnost subjekta ako učinci tog segmenta predstavljaju bitan pokazatelj operativnih učinaka subjekta kako je opisano u tački B34.
- B37. Subjekat je dužan procijeniti da li ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima predstavljaju osnovnu djelatnost za izvještajni subjekat kao cjelinu. U skladu s tim, procjena da li su ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima osnovna djelatnost izvještajnog subjekta koji je konsolidovana grupa i ista procjena izvještajnog subjekta koji je tek jedno od zavisnih subjekata u sklopu konsolidovane grupe mogle bi dati različite nalaze.
- B38. Subjekat mora procijeniti da li se kao osnovnom djelatnošću bavi ulaganjem u pridružene subjekte, zajednička ulaganja i nekonsolidovane zavisne subjekte koji se ne obračunavaju pomoću metode udjela (vidjeti podtačke (b) i (c) tačke B43. i podtačke (b) i (c) tačke B44.) po pojedinačnim stawkama imovine ili služeći se grupom stavki imovine zajedničkih karakteristika. Ako izrađuje odvojene finansijske izvještaje u skladu s MRS-om 27 *Odvojeni finansijski izvještaji* i procjenjuje grupe stavki imovine, subjekat se treba služiti grupama stavki imovine koje odgovaraju kategorijama koje se koriste za utvrđivanje osnove za njihovo mjerjenje u skladu s tačkom 10. MRS-a 27. On ne mora procjenjivati da li ulaganje predstavlja njegovu osnovnu djelatnost ako ulaže u pridružene subjekte, zajedničke poduhvate i nekonsolidovane zavisne subjekte koji se obračunavaju pomoću metode udjela (vidjeti podtačku (a) tačke B43. i podtačku (a) tačke B44.) jer se prihodi i rashodi od takvih ulaganja svakako moraju klasifikovati u kategoriju aktivnosti ulaganja (vidjeti podtačku (a) tačke 55.).
- B39. Subjekat ne mora procjenjivati da li ulaganje u novac i novčane ekvivalentne predstavlja njegovu osnovnu djelatnost (vidjeti podtačku (b) tačke 53.) jer je prihode i rashode od novca i ekvivalenta novca dužan klasifikovati u kategoriju aktivnosti ulaganja, osim kada se primjenjuju odredbe podtačaka (a) i (b) tačke 56.
- B40. Subjekat je dužan procijeniti to da li ulaganje u druge vrste imovine koja povrat stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta (vidjeti podtačku (c) tačke 53.) predstavlja njegovu osnovnu djelatnost tako što će procijeniti pojedinačnu imovinu ili grupe stavki imovine zajedničkih karakteristika. Kada procjenjuje grupe stavki finansijske imovine, subjekat će odabrati one grupe takve imovine koje odgovaraju klasama finansijske imovine koje je odredio u skladu s tačkom 6. MSFI-ja 7.
- B41. Procjenu da li ulaganje u imovinu ili dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima predstavljaju njegovu osnovnu djelatnost subjekat vrši na osnovu činjeničnog stanja u trenutku procjene pa drugačiji nalaz te procjene ne mijenja nalaze prethodnih procjena. U skladu s tim, subjekat prihode i rashode klasificuje i prezentuje na osnovu promjene nalaza procjene prospektivno od datuma nastanka promjene i ne reklasificuje iznose prikazane prije tog datuma. Osim kada to nije praktično izvodivo, stavka (ii) podtačke (c) tačke 51. nalaže subjektima da objave iznos i klasifikaciju stavki prihoda i rashoda prije i nakon datuma nastanka promjene ishoda procjene u tekućem periodu te iznos i klasifikaciju u prethodnom periodu za stavke za koje se klasifikacija promjenila jer se promjenio nalaz procjene.

Poslovne aktivnosti

- B42. Zahtjevi iz tačaka od 47. do 66. znače da subjekat u kategoriji poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku klasificuje sve prihode i rashode od svoje osnovne djelatnosti osim onih prihoda i rashoda od ulaganja koji se obračunavaju pomoću metode udjela. Nadalje, kategorija poslovnih aktivnosti nije ograničena samo na prihode i rashode od osnovne djelatnosti subjekta već obuhvata i sve prihode i rashode koje subjekat nije klasifikovao u bilo koju drugu kategoriju u skladu s tačkama od 53. i 68., uključujući i prihode i rashode koji su promjenjivi, odnosno jednokratni.

Aktivnosti ulaganja

Ulaganja u pridružene subjekte, zajedničke poduhvate i nekonsolidovane zavisne subjekte

- B43. Tačkama 53. i 55. se propisuju zahtjevi u pogledu klasifikacije prihoda i rashoda od ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate. U takva ulaganja spadaju:
- (a) ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate koja se obračunavaju pomoću metode udjela u skladu s tačkom 16. MRS-a 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* i podtačkom (c) tačke 10. MRS-a 27;
 - (b) ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate (ili u dio istih) koja se subjekat odluči mjeriti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak u skladu s MSFI-jem 9 primjenjujući tačke 18. i 19. MRS-a 28 i tačku 11. MRS-a 27; i
 - (c) ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate iz različitih finansijskih izvještaja koja se obračunavaju po trošku u skladu s podtačkom (a) tačke 10. MRS-a 27 ili u skladu s MSFI-jem 9 primjenjujući podtačku (b) tačke 10. MRS-a 27.
- B44. Tačkama 53. i 55. se propisuju i zahtjevi u vezi sa klasifikacijom prihoda i rashoda od nekonsolidovanih zavisnih subjekata. U ulaganja u nekonsolidovane zavisne subjekte spadaju:
- (a) ulaganja u zavisne subjekte iz zasebnih finansijskih izvještaja koja se obračunavaju pomoću metoda udjela u skladu s podtačkom (c) tačke 10. MRS-a 27;
 - (b) ulaganja u zavisne subjekte koja drži subjekat koji u njih ulaže a mjere se po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak u skladu s tačkom 31. MSFI-ja 10 i tačkom 11.A MRS-a 27; i
 - (c) ulaganja u zavisne subjekte iz zasebnih finansijskih izvještaja koja se obračunavaju po trošku u skladu s podtačkom (a) tačke 10. MRS-a 27 ili u skladu s MSFI-jem 9 primjenjujući podtačku (b) tačke 10. MRS-a 27.

Imovina koja povrat stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta

- B45. Podtačka (c) tačke 53. nalaže subjektima da odrede imovinu koja povrat stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od njegovih drugih resursa. Taj povrat može biti pozitivne ili negativne vrijednosti.
- B46. U imovinu koja prihod stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od ostalih resursa subjekta iz podtačke (c) tačke 53. u pravilu spadaju:
- (a) ulaganja u vlasničke i u dužničke instrumente; i
 - (b) ulaganja u nekretnine, te primici na ime najamnine za te nekretnine.
- B47. U prihode i rashode iz tačke 54. od takve imovine obično spadaju:
- (a) kamate;
 - (b) dividende;
 - (c) prihod na ime najamnine;
 - (d) deprecijacija;
 - (e) gubici po osnovu umanjenja vrijednosti i poništenja tih gubitaka;
 - (f) fer vrijednost dobitaka i gubitaka; i
 - (g) prihodi i rashodi od prestanka priznavanja imovine, odnosno njene klasifikacije i ponovnog mjerjenja kao imovine namijenjene prodaji (vidjeti tačke od B60. do B64).

Imovina koja povrat ne stvara zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta

- B48. Stavke imovine koje subjekat koristi u kombinaciji jedne s drugima kako bi proizveo dobra ili pružio usluge ne stvaraju povrat zasebno i najvećim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta. U takvu imovinu u pravilu spadaju:
- (a) nekretnine, postrojenja i oprema;
 - (b) imovina proistekla iz proizvodnje dobara, odnosno pružanja usluga prihodi i rashodi za koje se klasificiraju u kategoriju poslovnih aktivnosti (primjera radi, potraživanja od takve robe i usluga); i

- (c) ako subjekat dodjeljuje finansijska sredstva klijentima kao osnovnu djelatnost, onda svi zajmovi klijentima.
- B49. Prihodi i rashodi od imovine opisane u tački B48. se klasificuju u kategoriju poslovnih aktivnosti. Na primjer:
- (a) prihodi od roba koje je subjekat proizveo ili usluga koje je pružio služeći se kombinacijom imovine;
 - (b) prihodi od kamata;
 - (c) amortizacija i deprecijacija;
 - (d) gubici po osnovu umanjenja vrijednosti i poništenja tih gubitaka;
 - (e) prihodi i rashodi na ime prestanka priznavanja imovine, odnosno njene klasifikacije i ponovnog mjerena kao imovine namijenjene prodaji (vidjeti tačke od B60. do B64.); i
 - (f) prihodi i rashodi proistekli iz poslovne kombinacije koja uključuje imovinu iz koje će proisteći prihodi i rashodi koji će biti klasifikovani u kategoriju poslovnih aktivnosti, kao što su prihod od povoljne kupovine i ponovna mjerena potencijalne naknade.

Aktivnosti finansiranja

Obaveze koje proizilaze iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava

- B50. Podtačkom (a) tačke 59. subjektima se nalaže da odrede obaveze koje proističu iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava. U takvim transakcijama, subjekat:
- (a) prima finansijska sredstva u novcu ili u vidu izmirenja finansijske obaveze, odnosno priliva vlastitih vlasničkih instrumenata; i
 - (b) na kasniji datum, vraća ista u zamjenu za novac ili vlastite vlasničke instrumente.
- B51. U obaveze proistekle iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava spadaju:
- (a) dužnički instrument koji će biti izmiren u novcu, kao što su zadužnice, zajmovi, mjenice, obveznice i hipoteke, pri čemu subjekat prima novac i u zamjenu će vratiti novac;
 - (b) obaveza prema ugovoru o finansiranju dobavljača kada se iznosi naplativi za dobra ili usluge prestanu priznavati, pri čemu se subjekat oslobađa finansijske obaveze za ta dobra ili usluge i u zamjenu vraća novac;
 - (c) obveznica koja će biti izmirena kroz dodjelu dionica subjekta, pri čemu subjekat prima novac i u zamjenu će vratiti vlastite vlasničke instrumente; i
 - (d) obaveza subjekta da otkupi vlastite vlasničke instrumente, pri čemu subjekat prima vlastite vlasničke instrumente i u zamjenu za njih će vratiti novac.
- B52. Primjeri prihoda i rashoda po osnovu obaveza koje je subjekt u skladu s tačkom 60. dužan klasifikovati u kategoriju aktivnosti finansiranja su:
- (a) troškovi kamata (poput onih na izdate dužničke instrumente);
 - (b) fer vrijednost dobitaka i gubitaka (kao što su oni na obavezu određenu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak);
 - (c) dividende na izdate dionice klasifikovane kao obaveze; i
 - (d) prihodi i rashodi na ime prestanka priznavanja te obaveze (vidjeti tačku B61).

Obaveze koje proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava

- B53. Podtačkom (b) tačke 59. subjektima se nalaže da odrede obaveze koje proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava. U takve obaveze spadaju:
- (a) iznosi naplativi za dobra ili usluge koji će biti izmireni u novcu, pri čemu subjekat prima dobra ili usluge, ne finansijska sredstva kako je opisano u podtački (a) tačke B50.;
 - (b) obaveze iz ugovora, pri čemu će subjekat vratiti dobra i usluge a ne novac ili vlastite vlasničke instrumente kako je opisano u podtački (b) tačke B50.;
 - (c) obaveze po osnovu najma, pri čemu subjekat prima prava na korištenje imovine a ne finansijska sredstva u formi opisanoj u podtački (a) tačke B50.;
 - (d) određene obaveze po osnovu penzija, pri čemu subjekat od zaposlenih prima usluge a ne finansijska sredstva u formi opisanoj u podtački (a) tačke B50.;

- (e) rezervisanja za stavljanje izvan upotrebe, odnosno vraćanje imovine u prvobitno stanje, pri čemu subjekat prima imovinu a ne finansijska sredstva u formi opisanoj u podtački (a) tačke B50.; i
- (f) rezervisanja za parnice, pri čemu subjekat ne prima finansijska sredstva kako je opisano u podtački (a) tačke B50.
- B54. Primjeri prihoda i rashoda od takvih obaveza koje subjekti u skladu s tačkom 61. moraju klasifikovati u kategoriju aktivnosti finansiranja su:
- (a) troškovi kamata na isplate proistekle iz nabavke dobara ili usluga, primjenjujući MSFI 9;
 - (b) troškovi kamata na ugovorne obaveze sa značajnom finansijskom komponentom, kako je uređeno MSFI-jem 15;
 - (c) troškovi kamata na obaveze po osnovu najma, primjenjujući MSFI 16;
 - (d) neto rashodi (prihodi) od kamata na neto obavezu (imovinu) na definisano primanje, primjenjujući MRS 19; i
 - (e) povećanje diskontiranog iznosa rezervisanja nastalo protokom vremena i efekti svake promjene diskontne stope na ta rezervisanja, primjenjujući MRS 37.
- B55. Primjeri prihoda i rashoda koji proističu iz transakcija koje ne podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava ali nisu obuhvaćeni tačkom 61. i, u skladu s tim, se klasifikuju u kategoriju poslovnih aktivnosti su:
- (a) troškovi priznati na ime potrošnje kupljenih dobara, odnosno pribavljenih usluga opisani u podtački (a) tačke B54.;
 - (b) tekući i raniji troškovi usluga proistekli iz definisanog plana primanja, primjenjujući MRS 19; i
 - (c) ponovna mjerenafer vrijednosti obaveze za potencijalne naknade u poslovnim kombinacijama priznata u skladu s MSFI-jem 3 *Poslovne kombinacije*.

Klasifikacija prihoda i rashoda od hibridnih ugovora čiji matični element predstavlja obavezu

- B56. Način na koji će subjekt klasifikovati prihode i rashode od hibridnih ugovora čiji matični element predstavlja obavezu zavisi od toga da li je ugrađeni derivat odvojen od matičnog ugovora. Ako je ugrađeni derivat:
- (a) odvojen od matične obaveze
 - (i) u odnosu na odvojenu matičnu obavezu subjekat primjenjuje zahtjeve koji se tiču prihoda i rashoda od obaveza, kako su uređeni tačkama 52., 59., 60., 61., podtačkom (b) tačke 64. te tačkama 65. i 66; a
 - (ii) u odnosu na odvojeni ugrađeni derivat subjekat primjenjuje zahtjeve koji se tiču prihoda i rashoda od derivata, kako su uređeni tačkama od B70. do B76; a ako
 - (b) nije odvojen od matične obaveze i ako hibridni ugovor proističe iz transakcije koja podrazumijeva isključivo prikupljanje finansijskih sredstava, subjekat primjenjuje zahtjeve za obaveze koje proizilaze iz takvih transakcija, kako su uređeni tačkama 52., 60., 65. i 66;
 - (c) nije odvojen od matične obaveze a hibridni ugovor ne proističe iz transakcije koja podrazumijeva isključivo prikupljanje finansijskih sredstava:
 - (i) ako je matična obaveza finansijska obaveza iz djelokruga MSFI-ja 9 koja se mjeri po amortizovanom trošku, subjekat u kategoriju aktivnosti finansiranja klasificuje prihode i rashode uređene tačkom 60. iz ugovora nakon početnog priznavanja (umjesto prihoda i rashoda iz tačke 61.) (vidjeti tačku B59.);
 - (ii) ako je hibridni ugovor ugovor o osiguranju iz djelokruga MSFI-ja 17, subjekat primjenjuje zahtjeve iz tačke 52. i podtačke (b) tačke 64; a
 - (iii) u ostalim slučajevima subjekat primjenjuje zahtjeve koji se odnose na prihode i rashode od obaveza koje proističu iz takvih transakcija, kako je određeno tačkama 52. i 61.
- B57. Subjekat je dužan primjenjivati odredbe podtačaka (b) i (c) tačke B56. na sve hibridne ugovore čiji matični element predstavlja obavezu u odnosu na koju ugrađeni derivat nije odvojen, bez obzira što taj ugrađeni derivat nije odvojio subjekat u skladu s tačkom 4.3.3., odnosno tačkom 4.3.5. MSFI-ja 9.

Obaveze koje proističu iz izdatih ugovora o ulaganjima s obilježjima učešća

- B58. Podtačkom (a) tačke 64. uređuju se zahtjevi u pogledu prihoda i rashoda od obaveza koje proističu iz izdatih ugovora o ulaganjima s obilježjima učešća priznatih u skladu s MSFI-jem 9. Primjeri takvih ugovora o ulaganjima su:
- (a) ugovori o ulaganjima s obilježjima učešća koji je izdao osiguravalac a koji ne zadovoljavaju definiciju ugovora o osiguranju s obilježjima diskrecionog učešća iz MSFI-ja 17; i

- (b) ugovori o ulaganjima s obilježjima učešća koje je izdao investicijski subjekat.

Prihodi i rashodi koje subjekt koji dodjeljuje finansijska sredstva klijentima kao osnovnu djelatnost klasificiše u kategoriju poslovnih aktivnosti

- B59. Tačkom 65. subjektima koji dodjeljuju finansijska sredstva klijentima kao osnovnu djelatnost se nalaže da u kategoriju poslovnih aktivnosti klasificuju prihode i rashode od nekih ili svih obaveza koje proisteknu iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava. Takvi subjekti su dužni primjeniti zahtjeve iz te tačke i na prihode i rashode od derivata povezanih sa transakcijama koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava iz podatke (a) tačke B73., ali ne i prihode i rashode od hibridnih ugovora iz stavke (i) podatke (c) tačke B56.

Prestanak priznavanja i promjena klasifikacije

Prestanak priznavanja imovine ili obaveze, odnosno njeno klasifikovanje i ponovno mjerene kao imovine namijenjene prodaji

- B60. U podatki (g) tačke B47. i podatki (e) tačke B49. obrađuju se prihodi i rashodi od prestanka priznavanja imovine, odnosno od njene klasifikacije kao namijene prodaji. Subjekat je dužan klasifikovati prihode i rashode od prestanka priznavanja imovine ili njene klasifikacije kao namijenjene prodaji i svako sljedeće mjerene dok je namijenjena prodaji u istu kategoriju u koju je klasifikovao prihode i rashode od te imovine neposredno prije nego je prestao priznavati. Na primjer, subjekat dobitke i gubitke klasificuje:
- (a) po otuđenju nekretnina, postrojenja i opreme, u kategoriju poslovnih aktivnosti;
 - (b) po otuđenju ulaganja u nekretnine koje ne predstavlja osnovnu djelatnost subjekta, u kategoriju aktivnosti ulaganja; a
 - (c) od ponovnog mjerena ulaganja u pridruženi subjekat koje je prethodno obračunavano pomoću metoda udjela po postupnom sticanju zavisnog subjekta, u kategoriju aktivnosti ulaganja.
- B61. Subjekat je prihode i rashode od prestanka priznavanja obaveze dužan klasifikovati u skladu sa zahtjevima iz tačaka 52., 59. i 60. Primjera radi, subjekat prihode i rashode od prestanka priznavanja obaveze klasificuje:
- (a) u kategoriju aktivnosti finansiranja, ako ta obaveza proističe iz transakcije koja podrazumijeva isključivo prikupljanje finansijskih sredstava koje vrši subjekat koji ne dodjeljuje finansijska sredstva klijentima kao svoju osnovnu djelatnost; a
 - (b) u kategoriju poslovnih aktivnosti, ako u sklopu sporazuma o finansiranju dobavljača subjekat prestane priznavati dug prema dobavljaču a prizna obavezu prema tom sporazumu.

Promjena namjene imovine

- B62. Transakcija ili drugi događaj mogu promijeniti u koju kategoriju iz izvještaja o dobiti ili gubitku subjekat klasificuje prihode i rashode od imovine a da se imovina ne prestane priznavati. U takvim slučajevima, subjekat prihode i rashode od takve transakcije ili drugog događaja klasificuje u kategoriju u koju je date prihode i rashode od imovine klasifikovao neposredno prije transakcije, odnosno događaja. Na primjer, subjekat u kategoriju poslovnih aktivnosti klasificuje svaki prihod ili rashod priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku po prelasku nekretnine iz djelokruga MRS-a 16 u ulaganje u nekretnine iz djelokruga MRS-a 40.

Grupe imovine i obaveza

- B63. Tačkama B60., B61. i B62. propisani su zahtjevi koji se tiču prihoda i rashoda od imovine ili obaveza od njihovog prestanka priznavanja, klasifikacije i naknadnog mjerena dok su namijenjeni prodaji, odnosno od promjene njihove namjene. Transakcija ili drugi događaj mogu izazvati ishode date u nastavku teksta za grupu imovine (ili grupu imovine i obaveza) koji su davali prihode i rashode koje je subjekat neposredno prije te transakcije ili drugog događaja klasifikovao u drugačiju kategoriju. Subjekat prihode ili rashode od takve transakcije ili drugog događaja klasificuje:
- (a) u kategoriju aktivnosti ulaganja ako je sva imovina iz grupe, osim eventualne imovine od poreza na dobit, davalci prihoda i rashode koje je subjekat klasifikovao u kategoriju aktivnosti ulaganja neposredno prije te transakcije ili drugog događaja; a
 - (b) u kategoriju poslovnih aktivnosti u svim drugim slučajevima.
- B64. Na primjer, subjekat klasificuje:

- (a) u kategoriju poslovnih aktivnosti dobitke i gubitke po otuđenju konsolidovanog zavisnog subjekta, ako je taj zavisni subjekat uključivalo imovinu koja je davala prihode i rashode koje je subjekat klasifikovao u kategoriju poslovnih aktivnosti neposredno prije njenog otuđenja. Takvi dobici i gubici uključuju reklassifikaciju iz kapitala u dobit ili gubitak kursnih razlika kakvu nalaže točka 48. MRS-a 21;
- (b) u kategoriju poslovnih aktivnosti svaki gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti proistekao iz klasifikacije grupe za otuđenje koju je subjekat držao kao namijenjenu prodaji u skladu s MSFI-jem 5, ako je ta grupa za otuđenje uključivala imovinu koja je davala prihode i rashode koje je subjekat klasifikovao u kategoriju poslovnih aktivnosti neposredno prije njene klasifikacije kao namijenjene prodaji;
- (c) u kategoriju aktivnosti ulaganja dobitke i gubitke po otuđenju konsolidovanog zavisnog subjekta, ako je jedina imovina tog zavisnog subjekta bilo ulaganje u imovinu koje nije predstavljalo osnovnu djelatnost konsolidovanog izvještajnog subjekta i s njim povezana imovina od poreza na dobit. Ti dobici i gubici uključuju reklassifikaciju iz kapitala u dobit ili gubitak kursnih razlika koju nalaže tačka 48. MRS-a 21.

Klasifikovanje kursnih razlika i dobitka ili gubitka na neto monetarnu poziciju

- B65. Kako bi primijenio tačku 47., subjekat je dužan klasifikovati kursne razlike uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku u skladu s MRS-om 21 u istu kategoriju kao i prihode i rashode od stavki iz kojih proističu te kursne razlike, osim kada bi takvo postupanje iziskivalo neprimjerene troškove ili napore (vidjeti tačku B68.).
- B66. Na primjer, subjekat klasificuje kursne razlike od:
- (a) potraživanja opisanog u podtački (b) tačke B48. denominiranog u stranoj valuti u istu kategoriju kao i prihode i rashode od te imovine, odnosno u kategoriju poslovnih aktivnosti; a od
 - (b) dužničkog instrumenta koji predstavlja obavezu u skladu s podtačkom (a) tačke B51. denominiranog u stranoj valuti u istu kategoriju kao i prihode i rashode od te obaveze, odnosno u kategoriju aktivnosti finansiranja (osim kada je osnovna djelatnost subjekta dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima i kada prihode i rashode od takve obaveze priznaje u kategoriju poslovnih aktivnosti u skladu s tačkom 65.).
- B67. Subjekat bi prihode i rashode od transakcije koja na podrazumijeva isključivo prikupljanje finansijskih sredstava mogao klasifikovati u više od jedne kategorije. Primjera radi, pribavljanje usluga u transakciji koje je denominirano u stranoj valuti i koje je ispregovarano po uslovima produžene otplate kredita bi moglo stvoriti trošak pribavljanja usluga koji se klasificuje u kategoriju poslovnih aktivnosti (vidjeti podtačku (a) tačke B55.) i troškove kamata koji se klasificuju u kategoriju aktivnosti finansiranja (vidjeti podtačku (a) tačke B54.). U takvim slučajevima, uz uvažavanje tačke B68., subjekat se služi svojim rasudivanjem kako bi odredio da li se kursna razlika odnosi na iznos klasifikovan u kategoriju aktivnosti finansiranja, te je klasifikovati u tu kategoriju, ili na iznos klasifikovan u drugu kategoriju i klasifikovati je u nju. Subjekat ne smije kursnu razliku proisteklu iz obaveze od transakcije koja ne podrazumijeva isključivo prikupljanje finansijskih sredstava dijeliti na više kategorija. Pri donošenju prosudbe o tome kako klasifikovati te kursne razlike, subjekat ne mora klasifikovati kursne razlike za sve takve obaveze u istu kategoriju, ali treba u istu kategoriju klasifikovati kursne razlike od sličnih obaveza.
- B68. Ako bi primjena zahtjeva iz tačaka B65. i B67. iziskivala neprimjerene troškove ili napore, subjekat će umjesto toga sve zahvaćene kursne razlike klasifikovati u kategoriju poslovnih aktivnosti. Subjekat procjenjuje da li bi klasifikovanje kursnih razlika kakvo je opisano u tačkama B65. i B67. podrazumijevalo neprimjerene troškove i napore za svaku stavku iz koje proističu kursne razlike i zasniva tu procjenu na činjenicama i okolnostima svojstvenim svakoj od njih. Ako se iste činjenice i okolnosti odnose na više stavki, subjekat smije primijeniti istu procjenu za svaku od njih.
- B69. Primjenjujući odredbe tačke 28. MRS-a 29 *Finansijsko izvještavanje u hiperinflacionim privredama*, subjekat bi mogao prezentovati dobit ili gubitak na neto monetarnu poziciju zajedno sa drugim stavkama prihoda i rashoda koje su povezane s tom neto monetarnom pozicijom, kao što su prihodi i rashodi od kamata i kursne razlike. Ako dobit ili gubitak od neto monetarne pozicije ne prezentuje zajedno sa pripadajućim prihodima i rashodima, subjekat ih je dužan klasifikovati u kategoriju poslovnih aktivnosti.

Klasifikovanje dobitaka i gubitaka od derivata i stavki koje su određene kao instrumenti zaštite od rizika

- B70. Tačkom 47. subjektima se nalaže da prihode i rashode klasifikuju po kategorijama izvještaja o dobiti ili gubitku. Kako bi primijenio tu tačku, subjekat je dužan dobitke i gubitke uvrštene u izvještaj o dobiti ili gubitku od finansijskog instrumenta određenog kao instrument zaštite od rizika u skladu s MSFI-jem 9 klasifikovati u istu kategoriju kao i prihode i rashode na koje utiču rizici za čije upravljanje se taj finansijski

instrument koristi. Ako, međutim, takvo postupanje iziskuje utežavanje dobitaka i gubitaka, subjekat ih treba klasifikovati u kategoriju poslovnih aktivnosti (vidjeti tačke B74. i B75).

- B71. Subjekat dobitke i gubitke od neodređene komponente određenog instrumenta zaštite od rizika treba klasifikovati u istu kategoriju kao i dobitke i gubitke od odredene komponente. On neučinkovite dijelove dobiti ili gubitka klasificiraju u istu kategoriju kao i učinkovite dijelove.
- B72. Subjekat je dužan primjenjivati i zahtjeve iz tačke B70. na dobitke i gubitke od derivata koji nisu određeni kao instrumenti zaštite od rizika u skladu s MSFI-jem 9, ali se koriste za upravljanje prepoznatim rizicima. Ako bi, međutim, takvo postupanje iziskivalo utežavanje dobitaka i gubitaka (vidjeti tačke B74. i B75) ili neprimjerene troškove ili napore, subjekat umjesto toga sve prihode i rashode od derivata klasificiraju u kategoriju poslovnih aktivnosti.
- B73. Subjekat dobitke i gubitke od derivata koji se ne koriste za upravljanje prepoznatim rizicima klasificiraju:
- (a) u kategoriju finansijskih aktivnosti, ako se ti derivati odnose na transakcije koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava (na primjer, pribavljenja opcija opoziva koja subjektu koji je izdao omogućava da zamijeni fiksni iznos strane valute za fiksni broj vlasničkih instrumenata subjekta), osim kada je riječ o subjektu čija osnovna djelatnost je dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima koji dobitke i gubitke klasificiraju u kategoriju poslovnih aktivnosti u skladu s tačkom B59.; a
 - (b) u kategoriju poslovnih aktivnosti, ako nisu zadovoljeni uslovi iz podtačke (a) ove tačke.
- B74. Tačkama B70. i B72. zabranjuje se utežavanje dobitaka i gubitaka od finansijskih instrumenata određenih kao instrumenti zaštite od rizika i derivata koji nisu određeni kao instrumenti zaštite od rizika. Utežavanje dobitaka i gubitaka bi moglo proistći iz situacija kada:
- (a) subjekat takve finansijske instrumente koristi da rizicima po grupu stavki upravlja tako što će prebiti pozicije rizika (vidjeti kriterije da se grupa stavki smatra stavkom zaštićenom od rizika date u tački 6.6.1. MSFI-ja 9); a
 - (b) rizici kojima se upravlja utiču na linijske stavke iz više kategorija izvještaja o dobiti ili gubitku.
- B75. Primjera radi, subjekat može koristiti derivat da upravlja neto deviznim rizikom po prihode (klasifikovanim u kategoriju poslovnih aktivnosti) tako i troškovima kamata (klasifikovanim u kategoriju aktivnosti finansiranja). U takvim slučajevima, kursne razlike na prihode se prebijaju kursnim razlikama na troškove kamata i dobiticima ili gubicima od derivata. Međutim, subjekat te kursne razlike na prihode klasificiraju u kategoriju koja se razlikuje od kategorije u koju klasificiraju kursne razlike na troškove kamata. Da bi prezentovao dobitak ili gubitak na derivat u svakoj kategoriji, subjekat bi morao u svakoj kategoriji prezentovati dobitak ili gubitak veći od onoga koji je nastao od derivata. Primjenjujući zahtjeve iz tačaka od B70. do B73, subjekat ne smije utežavati dobitke ili gubitke na ovaj način i umjesto toga svaki dobitak ili gubitak na derivat treba klasifikovati u kategoriju poslovnih aktivnosti.
- B76. Zahtjevi iz tačaka od B70. do B75. navode samo kako klasifikovati prihode i rashode u kategorije izvještaja o dobiti ili gubitku. Njima se ne određuje u koju linijsku stavku (ili linijske stavke) uvrstiti te prihode i rashode niti poništavaju zahtjevi drugih IFRS računovodstvenih standarda.

Stavke koje treba prezentovati u izvještaju o dobiti ili gubitku ili objaviti u bilješkama

- B77. Može se pokazati neophodnim da subjekat neku od linijskih stavki pobrojanih u tački 75. ili navedenih u drugom IFRS računovodstvenom standardu prezentuje u više od jedne od kategorija datih u tački 47. Na primjer, subjekat čija osnovna djelatnost nisu ulaganje u imovinu, odnosno dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima može biti dužan prezentovati linijsku stavku iz stavke (ii) podtačke (b) tačke 75. sa gubicima od umanjenja vrijednosti utvrđenim u skladu s Dijelom 5.5. MSFI-ja 9 u:
- (a) kategoriji poslovnih aktivnosti, ako se linijska stavka odnosi na potraživanja na ime dobara i usluga kako je opisano u podtački (b) tačke B48.; a u
 - (b) kategoriji aktivnosti ulaganja, ako se odnosi na finansijsku imovinu koja stvara povrat zasebno i većim dijelom nezavisno od drugih resursa subjekta kako je opisano u tački B46.
- B78. Tačka 24. i podtačka (c) tačke 41. nalažu subjektima da u izvještaju o dobiti ili gubitku prezentuju dodatne linijske stavke ako je to neophodno da se pruži koristan strukturisani pregled prihoda i rashoda subjekta. Subjekat se služi vlastitim rasuđivanjem da odredi da li je takvo postupanje neophodno (kao i da li je neophodno razdvojiti linijske stavke pobrojane u tački 75.). Tačka 20. i podtačka (d) tačke 41. nalažu subjektima da razdvoje stavke kako bi objavili značajne informacije u bilješkama. I kod određivanja da li je ovo neophodno, subjekat se služi svojim rasuđivanjem. Tačka 41. nalaže subjektima da svoje prosudbe zasnivaju na procjeni da li predmetne stavke imaju zajedničke (slične) karakteristike ili drugačije (različite) karakteristike. U takve karakteristike spadaju:

- (a) vrsta (vidjeti tačku 80.);
- (b) funkcija (uloga) u poslovnim aktivnostima subjekta (vidjeti tačku 81.);
- (c) stalnost (uključujući učestalost stavke prihoda ili rashoda, odnosno da li se javljaju više puta ili ne);
- (d) osnova za mjerjenje;
- (e) neizvjesnost u pogledu mjerjenja ili u pogledu ishoda (odnosno drugi rizici povezani sa stavkom);
- (f) veličina;
- (g) geografska lokacija ili regulatorno okruženje;
- (h) efekti oporezivanja (na primjer, da li se na stavke prihoda ili rashoda primjenjuju različite stope poreza); i
- (i) da li se taj prihod ili rashod javljaju kod početnog priznavanja transakcije ili događaja ili kod naknadne promjene procjene u vezi sa tom transakcijom, odnosno događajem.

- B79. U prihode i rashode koji bi mogli imati dovoljno različite karakteristike da ih je neophodno prezentovati u izvještaju o dobiti ili gubitku da bi se dao koristan strukturisani pregled, odnosno objaviti u bilješkama da bi se pružile značajne informacije spadaju:
- (a) djelomični otpisi zaliha, kao i poništenja takvih djelomičnih otpisa;
 - (b) gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, kao i poništenja takvih gubitaka od umanjenja vrijednosti;
 - (c) prihodi i rashodi od restrukturisanja aktivnosti subjekta i poništenja svih rezervisanja za restrukturisanje;
 - (d) prihodi i rashodi od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme;
 - (e) prihodi i rashodi od otuđenja ulaganja;
 - (f) prihodi i rashodi od parničnih nagodbija;
 - (g) poništenja rezervisanja; i
 - (h) jednokratni prihodi i rashodi pored onih koji su pobrojani pod podtačkama od (a) do (g).

Prezentacija i objavljivanje rashoda klasifikovanih u kategoriju poslovnih aktivnosti

Korištenje karakteristika vrste i funkcije

- B80. Pri utvrđivanju da li koristiti karakteristike vrste i funkcije kako bi pružio najkorisniji mogući strukturisani pregled kako nalaže tačka 78., subjekat treba razmotriti:
- (a) koje linijske stavke daju najkorisnije informacije o glavnim komponentama, odnosno pokretačima profitabilnosti subjekta. Na primjer, za maloprodajni subjekat, glavna komponenta ili pokretač profitabilnosti bi mogao biti trošak prodaje. Prezentovanje linijske stavke troška prodaje bi moglo dati relevantne informacije o tome da li prihod od prodaje dobara pokriva ono što su za maloprodajne subjekte najvećim dijelom direktni troškovi i s kojom maržom. Nasuprot tome, međutim, trošak prodaje vjerovatno ne bi pružio relevantne informacije o bitnim komponentama ili pokretačima profitabilnosti u slučajevima kada je korelacija između prihoda i troškova manje direktna. Primjera radi, za određene subjekte iz uslužnih djelatnosti, informacije o operativnim troškovima razvrstane po vrstama, kao što su troškovi primanja zaposlenih, bi mogle biti relevantnije za korisnike finansijskih izvještaja jer su ti troškovi glavni pokretači profitabilnosti;
 - (b) koje linijske stavke najvjernije prikazuju na koji način se upravlja poslovanjem i kako teče interno izvještavanje uprave. Na primjer, proizvodni subjekat kojim se upravlja prema osnovnim funkcijama bi za potrebe internog izvještavanja troškove mogao klasifikovati po tim funkcijama. Nasuprot tome, subjekat koji ima samo jednu prevladavajuću funkciju, kao što je dodjeljivanje finansijskih sredstava klijentima, bi mogao utvrditi da linijske stavke koje čine troškovi klasifikovani po vrsti daju najkorisnije informacije za potrebe internog izvještavanja;
 - (c) šta podrazumijeva uobičajena praksa za datu privrednu granu. Ako svi subjekti koji posluju u sklopu određene privredne grane klasificiraju troškove na isti način, onda bi se na taj način korisnicima finansijskih izvještaja omogućilo da najlakše porede troškove između subjekata iz iste privredne grane;
 - (d) da li bi dijeljenje određenih troškova po funkcijama bilo toliko proizvoljno da prezentovane linijske stavke ne bi davale vjeran prikaz tih funkcija. U takvim slučajevima, subjekat te troškove treba klasifikovati po vrsti.

- B81. U određenim slučajevima se može desiti da subjekat koji razmatra faktore date u tački B80. utvrdi da bi klasifikovanje i prezentovanje jednih troškova po vrsti a drugih po funkciji dalo najkorisnije strukturisane preglede. Na primjer:
- (a) faktori iz podtačaka (a) i (b) tačke B80. bi mogli ukazivati da klasifikacija i prezentacija troškova po funkciji daje najkorisniji strukturisani pregled, osim za određene troškove za koje bi podjela po funkcijama bila proizvoljna (vidjeti podtačku (d) tačke B80.); a
 - (b) subjekat s djelom različitim osnovnim djelatnostima bi mogao klasifikovati i prezentovati jedne troškove po funkcijama a druge po vrsti kako bi pružio informacije o glavnim pokretačima svoje profitabilnosti.
- B82. Subjekat koji se odluči u izvještaju o dobiti ili gubitku jedne troškove klasifikovati i prezentovati po vrsti a druge po funkciji dužan je označiti tako dobivane linijske stavke na način koji jasno pokazuje koji troškovi su uvršteni u koju linijsku stavku. Na primjer, ako subjekat određena primanja zaposlenih uvrsti u linijsku stavku funkcije a druga primanja zaposlenih u linijsku stavku vrste, oznaka linijske stavke vrste bi morala jasno ukazivati da ne obuhvata sva primanja zaposlenih (na primjer, „primanja zaposlenih osim onih koja su uvrštena u trošak prodaje“).
- B83. Primjenjujući tačku 30., subjekat troškove mora klasifikovati i prezentovati dosljedno od jednog do drugog izvještajnog perioda osim kada važe odredbe podtačaka (a) ili (b) tačke 30. Na primjer, ako umanjenje vrijednosti *goodwilla* u jednom izvještajnom periodu prezentuje kao linijsku stavku vrste onda ga mora prezentovati kao linijsku stavku vrste i u narednim izvještajnim periodima, osim kada važe odredbe podtačaka (a) ili (b) tačke 30. Ako u narednom periodu nema sličnih umanjenja vrijednosti *goodwilla*, sama činjenica da u tom periodu postoji trošak čija vrijednost je nula ne predstavlja promjenu u klasifikaciji i prezentaciji.
- B84. Subjekat troškove treba prezentovati po vrsti ili, primjenjujući tačku 83., neke od njih objaviti po vrsti. Prezentovani, odnosno objavljeni iznosi ne moraju biti iznosi priznati kao rashod za taj period. Oni mogu uključivati iznose koji su priznati u sklopu knjigovodstvene vrijednosti imovine. Ako subjekat:
- (a) prezentuje iznose koji nisu iznosi priznati kao rashod perioda, dužan je također prezentovati i dodatnu linijsku stavku za promjenu knjigovodstvene vrijednosti obuhvaćene imovine. Na primjer, primjenjujući tačku 39. MRS-a 2, subjekat bi mogao prezentovati linijsku stavku za izmjene u zalihamu gotovih proizvoda i proizvodnju u toku;
 - (b) objavi, primjenjujući podtačku (b) tačke 83., iznose koji nisu iznosi priznati kao rashod perioda, dužan je pružiti i kvalitativno objašnjenje te činjenice, navodeći obuhvaćenu imovinu.

Objedinjavanje operativnih troškova

- B85. Kako bi primijenio tačku 78., subjekat mora razmotriti koji stepen objedinjavanja operativnih troškova bi dao najkorisniji strukturisani pregled. Primjera radi, subjekat može uključivati različite administrativne poslove (poput kadrovskih, informatičkih, pravnih i računovodstvenih poslova). Da bi pružio koristan strukturisani pregled, on bi mogao objediti operativne troškove koji se tiču tih poslova na osnovu njihovih zajedničkih karakteristika, odnosno toga da su svi troškovi resursa koji se koriste za izvršenje administrativnih poslova. U skladu s tim, subjekat ih može prezentovati u sklopu linijske stavke označene kao „administrativni troškovi“. Subjekat bi također mogao imati i troškove resursa koji se koriste za poslove prodaje. Karakteristike tih troškova se razlikuju od karakteristika troškova administrativnih poslova u tome da troškovi prodaje proističu iz resursa koji se koriste za poslove prodaje a administrativni troškovi iz resursa koji se koriste za obavljanje te vrste poslova. Te karakteristike su dovoljno različite da bi se moglo pokazati neophodnim izvršiti razdvajanje, odnosno prezentovati različite linijske stavke za troškove prodaje i za administrativne troškove, kako bi se pružio koristan strukturisani pregled troškova subjekta.

Izvještaj koji prikazuje sveobuhvatnu dobit

Ostala sveobuhvatna dobit

- B86. Pojedini IFRS računovodstveni standardi navode okolnosti pod kojima subjekti određene stavke navode negdje drugo a ne u izvještaju o dobiti ili gubitku za tekući izvještajni period. MRS 8 predviđa dvije takve situacije, tačnije ispravljanje grešaka i efekte promjena računovodstvenih politika. Drugi IFRS računovodstveni standardi nalažu ili dopuštaju subjektima da iz dobiti ili gubitka isključe komponente ostale sveobuhvatne dobiti koje zadovoljavaju definiciju prihoda ili rashoda iz *Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje* (vidjeti tačku B87.).
- B87. Dodatak A daje definiciju „ostale sveobuhvatne dobiti“. U komponente ostale sveobuhvatne dobiti spadaju:
- (a) promjene revalorizacijskog viška (vidjeti MRS 16 i MRS 38);
 - (b) ponovna mjerjenja planova definisanih primanja (vidjeti MRS 19);

- (c) dobici i gubici proistekli iz prevođenja finansijskih izvještaja stranog poslovanja (vidjeti MRS 21);
 - (d) dobici i gubici od ulaganja u vlasničke instrumente određene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu s tačkom 5.7.5. MSFI-ja 9;
 - (e) dobici i gubici od finansijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu s tačkom 4.1.2A MSFI-ja 9;
 - (f) učinkoviti dio dobitaka i gubitaka instrumenata zaštite od rizika kod zaštite novčanog toka i dobitaka i gubitaka instrumenata zaštite od rizika kojima se štite vlasnički instrumenti određeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu s tačkom 5.7.5. MSFI-ja 9 (vidjeti Poglavlje 6. MSFI-ja 9);
 - (g) za određene obaveze određene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obaveze (vidjeti tačku 5.7.7. MSFI-ja 9);
 - (h) promjene iznosa vremenske vrijednosti opcija kada se unutrašnja vrijednost razdvaja od vremenske vrijednosti opciskog ugovora a samo promjene unutrašnje vrijednosti određuju kao instrument zaštite od rizika (vidjeti Poglavlje 6. MSFI-ja 9);
 - (i) promjene iznosa terminskog elementa terminskih ugovora kada se vrši razdvajanje terminskog od promptnog elementa terminskog ugovora i samo promjene promptnog elementa određuju kao instrument zaštite od rizika, te promjene vrijednosti opsega devizne osnove finansijskog instrumenta kada se isti prestaje određivati kao finansijski a odredi kao instrument zaštite od rizika (vidjeti Poglavlje 6. MSFI-ja 9);
 - (j) prihodi i rashodi finansiranja osiguranja iz ugovora izdatih u skladu s MSFI-jem 17 koji su izdvojeni iz dobiti ili gubitka kada se ukupni iznos prihoda ili rashoda finansiranja osiguranja razdvaja kako bi se u dobit ili gubitak uvrstio iznos utvrđen pomoću sistematske raspodjele na osnovu podtačke (b) tačke 88. MSFI-ja 17 ili pomoću iznosa kojim se otklanjaju računovodstvena neslaganja s prihodima ili rashodima finansiranja proisteklim iz predmetnih stavki, u skladu sa podtačkom (b) tačke 89. MSFI-ja 17; i
 - (k) finansijski prihodi i rashodi od ugovora o reosiguranju koji se drže a koji su isključeni iz dobiti ili gubitka pri razdvajaju ukupnih prihoda ili rashoda finansiranja reosiguranja u funkciji uvrštavanja u dobit ili gubitak onog iznosa koji se odredi pomoću sistematske raspodjele u skladu s podtačkom (b) tačke 88. MSFI-ja 17.
- B88. Reklasifikacijska usklađivanja se javljaju, primjera radi, kod otuđenja inostranog poslovanja (vidjeti MRS 21) i kada se odredeni zaštićeni predviđeni novčani tokovi odražavaju na dobit ili gubitak (vidjeti podtačku (d) tačke 6.5.11. MSFI-ja 9 u vezi sa zaštitom novčanih tokova).
- B89. Tačka 90. nalaže subjektima da prezentuju u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit, odnosno objave u bilješkama reklasifikacijska usklađivanja u vezi sa komponentama ostale sveobuhvatne dobiti. Reklasifikacijska usklađivanja se ne javljaju kod promjena revalorizacijskog viška priznatog u skladu s MRS-om 16 ili MRS-om 38 niti kod ponovnog mjerjenja određenih planova definisanih primanjima priznatih u skladu sa MRS-om 19. Subjekat priznaje te komponente u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i ne reklasificuje ih u dobit ili gubitak u narednim izvještajnim periodima. Subjekat može prenijeti promjene revalorizacijskog viška u zadržanu dobit u narednim periodima kako se imovina koristi, odnosno kada se prestane priznavati (vidjeti MRS 16 i MRS 38). U skladu s MSFI-jem 9, reklasifikacijska usklađivanja se ne javljaju ako zaštita novčanog toka ili obračunavanje vremenske vrijednosti opcije (ili terminskog elementa terminskog ugovora, odnosno opsega devizne osnove finansijskog instrumenta) daju iznose koje subjekat isključi iz rezerve za zaštitu novčanog toka, odnosno zasebne komponente kapitala i uvrsti ih direktno u početni trošak ili drugu knjigovodstvenu vrijednost imovine ili obaveze. Subjekat te iznose direktno prenosi u imovinu ili obaveze.

Izvještaj o finansijskom položaju

Klasifikacija imovine i obaveza kao kratkotrajnih ili kao dugotrajnih

- B90. Kod primjene tačke 96., kada subjekat dostavlja dobra ili usluge u poslovnom ciklusu koji je moguće jasno odrediti, zasebno klasifikovanje kratkotrajne i dugotrajne imovine i obaveza u izvještaju o finansijskom položaju daje korisne informacije time što pravi razliku između neto imovine koja je stalno u opticaju kao obrtni kapital i imovine koja se koristi za dugoročno poslovanje subjekta. Takođe zasebnom klasifikacijom ujedno se ističe i imovina koju subjekat očekuje da realizuje u tekućem poslovnom ciklusu i obaveze koje će dospjeti na izmirenje u istom periodu.

- B91. Za određene subjekte, poput finansijskih institucija, prezentovanje imovine i obaveza po većoj ili manjoj likvidnosti pruža korisniji strukturisani pregled od njihovog prezentovanja kao kratkotrajnih ili dugotrajnih jer subjekat dobra ili usluge ne isporučuje u poslovnom ciklusu koji se može jasno odrediti.
- B92. Kod primjene tačke 96., subjekat smije prezentovati neke od svoje imovine i obaveze kao kratkotrajne ili kao dugotrajne a druge po stepenu njihove likvidnosti ako će na taj način pružiti korisniji strukturisani pregled. Potreba za korištenjem mješovite osnove za prezentaciju se može javiti kod subjekata koji se bave različitim vrstama poslova.
- B93. Informacije o datumima kada se očekuje da se realizuju imovina i obaveze su korisne za procjenjivanje likvidnosti i solventnosti subjekta. MSFI 7 nalaže objavljivanje analize dospijeća za finansijsku imovinu i obaveze. U finansijsku imovinu spadaju potraživanja od kupaca i druga potraživanja a u finansijske obaveze dugovanja prema kupcima i druga dugovanja. Informacije o datumu kada se očekuje povrat nemonetarne imovine, poput zaliha, i o datumu kada se očekuje izmirenje obaveza, kao što su rezervisanja, također su korisne, bez obzira da li su imovina i obaveze klasifikovane kao kratkotrajne ili kao dugotrajne. Na primjer, subjekat objavljuje u bilješkama iznose zaliha koje očekuje povratiti u periodu dužem od dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda.

Kratkotrajna imovina

- B94. Tačka 100. nalaže subjektima da svu imovinu koja nije klasifikovana kao kratkotrajna klasifikuju kao dugotrajnu. U ovom standardu pojam „dugotrajna“ se koristi za materijalnu, nematerijalnu i finansijsku imovinu dugoročne prirode. On ne zabranjuje korištenje zamjenskih opisa sve dok je njihovo značenje jasno.
- B95. Poslovni ciklus subjekta se odnosi na period od sticanja imovine za proizvodnju do njene realizacije u novac ili u ekvivalentne novca. Kada redovni poslovni ciklus subjekta nije moguće jasno odrediti, pretpostavlja se da traje dvanaest (12) mjeseci. Kratkotrajna imovina uključuje imovinu (poput zaliha i potraživanja od kupaca) koja se prodaje, koristi ili realizuje u sklopu redovnog poslovog ciklusa čak i kada se ne očekuje da bude realizovana u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda. U kratkotrajnu imovinu spada i imovina koja se drži prvenstveno radi trgovanja (kao što je određena finansijska imovina koja zadovoljava definiciju držanja radi trgovanja iz MSFI-ja 9), kao i tekući dio dugotrajne finansijske imovine.

Kratkotrajne obaveze

Redovni poslovni ciklus (vidjeti podtačku (a) tačke 101.)

- B96. Određene kratkotrajne obaveze, poput dugovanja prema kupcima i pojedinih ukupnih iznosa na ime troškova zaposlenih i drugih operativnih troškova, čine dio obrtnog kapitala koji se koristi u sklopu redovnog poslovog ciklusa subjekta. Subjekat takve stavke klasificuje kao kratkotrajne obaveze čak i kada će na izmirenje dospjeti za više od dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda. Isti redovni poslovni ciklus se koristi i kod klasifikacije imovine i kod klasifikacije obaveza subjekta. Kada redovni poslovni ciklus subjekta nije moguće jasno odrediti, pretpostavlja se da traje dvanaest (12) mjeseci.

Stavke koje se drže prvenstveno radi trgovanja (vidjeti podtačku (b) tačke 101.) ili koje dospievaju na izmirenje u roku dvanaest (12) mjeseci (vidjeti podtačku (c) tačke 101.)

- B97. Ostale kratkotrajne obaveze se ne izmiruju u sklopu redovnog poslovog ciklusa već dospievaju na izmirenje u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda ili se drže prvenstveno radi trgovanja. Primjeri finansijskih obaveza koje zadovoljavaju definiciju držanja radi trgovanja iz MSFI-ja 9 su prekoračenja preko bankovnih računa i tekući dio dugotrajnih finansijskih obaveza, isplate dividendi, porezi na dobit i druga dugovanja osim dugovanja prema kupcima. Finansijske obaveze koje omogućavaju finansiranje na dugoročnim osnovama (odnosno koje ne čine dio obrtnog kapitala koji se koristi u sklopu redovnog poslovog ciklusa subjekta) i koje ne dospievaju na izmirenje u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda su dugotrajne obaveze uredene tačkama od B99. do B103.
- B98. Subjekat svoje finansijske obaveze klasificuje kao kratkotrajne kada dospievaju na izmirenje u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda, čak i ako:
- (a) je izvorni rok bio duži od dvanaest (12) mjeseci; i ako
 - (b) je ugovor o refinansiranju ili o reprogramiranju plaćanja na dugoročnim osnovama kompletiran nakon izvještajnog perioda a prije nego se odobri objavljanje finansijskih izvještaja.

Pravo odgode izmirenja obaveze za najmanje dvanaest (12) mjeseci (vidjeti podtačku (d) tačke 101.)

- B99. Pravo subjekta da odgodi izmirivanje obaveze za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda mora imati suštinsko uporište i, kako je pokazano u tačkama od B100. do B103, mora postojati na kraju izvještajnog perioda.

- B100. Pravo subjekta da odgodi izmirenje obaveze proistekle iz sporazum o zajmu za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda može zavisiti od zadovoljenja uslova utvrđenih sporazumom (u daljem tekstu: preduslovi). Za potrebe provođenja podtačke (d) tačke 101., takvi preduslovi:
- (a) utiču na to da li pravo postoji na kraju izvještajnog perioda, kako je prikazano u tačkama B102. i B103., ako subjekat mora ispuniti preduslov na kraju ili do kraja izvještajnog perioda. Takav preduslov utiče na postojanje prava na kraju izvještajnog perioda čak i kada se njegovo zadovoljenje procjenjuje tek nakon tog perioda (na primjer, preduslov je zasnovan na finansijskom položaju subjekta na kraju izvještajnog perioda, ali se njegovo zadovoljenje procjenjuje tek nakon tog perioda);
 - (b) ne utiču na postojanje prava na kraju izvještajnog perioda ako subjekat mora ispuniti preduslov tek nakon izvještajnog perioda (na primjer, preduslov je zasnovan na finansijskom položaju subjekta šest (6) mjeseci nakon isteka izvještajnog perioda).
- B101. Ako subjekat ima pravo da, na kraju izvještajnog perioda, odgodi izmirenje obaveze za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon tog perioda pod postojećim uslovima zajma, tu obavezu klasificuje kao dugotrajnu čak i ako bi inače ranije dospjevala na izmirenje. Subjekat koji nema takvo pravo ne razmatra mogućnost refinansiranja obaveze i klasificuje je kao kratkotrajanu.
- B102. Kada prekrši preduslov sporazuma o dugoročnom zajmu prije ili na kraju izvještajnog perioda što za posljedicu ima dospijevanje obaveze na izmirenje po zahtjevu, subjekat tu obavezu klasificuje kao kratkotrajanu čak i ako se zajmodavac složi, nakon izvještajnog perioda a prije odobravanja izdavanja finansijskih izvještaja, da ne traži naplatu zbog tog kršenja. Subjekat obavezu klasificuje kao kratkotrajanu jer, na kraju izvještajnog perioda, nema pravo odgoditi njen izmirenje za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon tog datuma.
- B103. Subjekat, međutim, obavezu klasificuje kao dugotrajanu ako se zajmodavac do kraja izvještajnog perioda složi odobriti period odgode koji ističe najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda, tokom kojeg subjekat može ispraviti povredu a zajmodavac nema pravo zatražiti trenutnu naplatu.
- B104. Na klasifikovanje obaveze ne utiče vjerovatnoća da će subjekat iskoristiti pravo na odgodu njenog izmirenja za najmanje dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda. Ako obaveza zadovoljava kriterije iz tačaka 101. i 102. da se klasificuje kao dugotrajan, onda se ona i klasificuje kao dugotrajanu čak i kada uprava namjerava ili očekuje od subjekta da je izmiri u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda, odnosno čak i kada je subjekat izmiri između kraja izvještajnog perioda i datuma odobravanja izdavanja finansijskih izvještaja. Ipak, u bilo kojoj od tih situacija se može pokazati neophodnim da subjekat objavi informacije o vremenu izmirenja obaveze kako bi korisnicima finansijskih izvještaja omogućio da razumiju efekte obaveze na njegov finansijski položaj (vidjeti podtačku (c) tačke 6.C MRS-a 8 i podtačku (d) tačke B105. ovog standarda).
- B105. Ako sljedeći događaji nastanu između kraja izvještajnog perioda i datuma odobrenja izdavanja finansijskih izvještaja, subjekat ih je dužan objaviti kao događaje za koje se ne vrši uskladivanje u skladu s MRS-om 10 *Događaji nakon izvještajnog perioda*:
- (a) refinansiranje na dugoročnoj osnovi obaveze klasifikovane kao kratkotrajne (vidjeti tačku B98.);
 - (b) ispravljanje povrede sporazuma o dugoročnom zajmu klasifikovanog kao kratkotrajanog (vidjeti tačku B102.);
 - (c) odluka zajmodavca da odobri period odgode za ispravljanje povrede sporazuma o dugoročnom zajmu klasifikovanog kao kratkotrajanog (vidjeti tačku B103.); i
 - (d) izmirenje obaveze klasifikovane kao dugotrajanje (vidjeti tačku B104.).
- B106. Primjenjujući tačke 101. i 102., te tačke od B96. do B103. subjekat bi mogao klasifikovati obaveze proistekle iz sporazuma o zajmu kao dugotrajne ako njegovo pravo da odgodi njihovo izmirenje zavisi od toga da li će ispuniti date preduslove u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda (vidjeti podtačku (b) tačke B100.). U takvim situacijama, subjekat je dužan u bilješkama objaviti informacije koje korisnicima finansijskih izvještaja omogućavaju da razumiju rizike da bi obaveze mogle postati naplative u roku dvanaest (12) mjeseci nakon izvještajnog perioda, uključujući:
- (a) informacije o preduslovima (uključujući vrstu preduslova i to do kada ih je subjekat dužan ispuniti) i knjigovodstvenu vrijednost pripadajućih obaveza;
 - (b) činjenice i okolnosti, ako postoje, koje ukazuju da bi subjekat mogao imati poteškoća da ispunji preduslove, kao što je to da je tokom ili nakon izvještajnog perioda pokušao poduzeti radnje da izbjegne ili umanjiti moguću povredu. U takve činjenice i okolnosti bi mogla spadati i činjenica da bi se pokazalo da subjekat nije ispunio preduslove da je to procjenjivano zasnovano na njegovim okolnostima na kraju izvještajnog perioda.

Izmirivanje obaveza (vidjeti podtačke (a), (c) i (d) tačke 101.)

- B107. Za potrebe klasifikovanja obaveze kao kratkotrajne ili kao dugotrajne, pod njenim izmirivanjem se podrazumijeva prijenos na drugu stranu koji rezultuje podmirenjem obaveze. Prenijeti se mogu:
- (a) novac ili drugi ekonomski resursi, kao što su dobra ili usluge; ili
 - (b) vlasnički instrumenti samog subjekta, osim kada se primjenjuje tačka B108.
- B108. Uslovi obaveze koji bi, po opciji suprotne strane, mogli dovesti do njenog izmirivanja putem prijenosa vlasničkih instrumenata subjekta ne utiču na klasifikaciju obaveze kao dugotrajne, odnosno kao kratkotrajne ako, primjenjujući MRS 32, subjekat tu opciju klasificira kao vlasnički instrument, priznajući je zasebno od same obaveze kao komponentu kapitala složenog finansijskog instrumenta.

Stavke koje treba prezentovati u izvještaju o finansijskom položaju ili objaviti u bilješkama

- B109. Tačka 24. i podtačka (c) tačke 41. nalaže subjektima da u izvještaju o finansijskom položaju prezentuju dodatne linijske stavke ako je to neophodno da bi se pružio koristan strukturisani pregled njegove imovine, obaveza i kapitala. Subjekat se služi vlastitim rasuđivanjem kako bi odredio da li je to potrebno (kao i da li je potrebno razdvajati linijske stavke pobjojane tačkom 103.). Tačka 41. od subjekata zahtjeva da svoje prosudbe zasnivaju na procjeni da li predmetne stavke imaju zajedničke (slične) karakteristike ili drugačije (različite) karakteristike. U odnosu na dodatne linijske stavke imovine i obaveza, subjekat svoje prosudbe zasniva na procjeni vrste, odnosno funkcije imovine ili obaveza. Karakteristike date u podtačkama od (c) do (k) tačke B110. mogu pomoći subjektu da odredi vrstu ili funkciju imovine i obaveza.
- B110. Tačka 20. i podtačka (d) tačke 41. nalaže subjektu da razdvoji stavke kako bi u bilješkama objavio značajne informacije. Subjekat se pri tome služi vlastitim rasuđivanjem zasnovano na procjeni da li date stavke imaju zajedničke (slične) ili drugačije (različite) karakteristike. U takve karakteristike spadaju:
- (a) vrsta;
 - (b) funkcija (uloga) u djelatnosti subjekta;
 - (c) trajanje i rokovi za povrat ili izmirivanje (uključujući to da li je imovina ili obaveza klasifikovana kao dugotrajna ili kao kratkotrajna, odnosno da li se njen povrat ili izmirenje dešava u sklopu poslovnog ciklusa subjekta);
 - (d) likvidnost;
 - (e) osnova za mjerjenje;
 - (f) neizvjesnost u pogledu mjerjenja ili u pogledu ishoda (odnosno drugi rizici povezani sa stavkom);
 - (g) veličina;
 - (h) geografska lokacija ili regulatorno okruženje;
 - (i) tip, kao što je tip dobra, usluge ili klijenta;
 - (j) efekti oporezivanja, kao što je to da li se poreska osnovica za imovinu razlikuje od one za obaveze; i
 - (k) ograničenja u pogledu mogućnosti korištenja imovine ili prenošenja obaveze.
- B111. U imovinu, obaveze i stavke kapitala koji bi mogli imati dovoljno različite karakteristike da ih je neophodno prezentovati u izvještaju o finansijskom položaju da bi se dao koristan strukturisani pregled, odnosno objaviti u bilješkama da bi se pružile značajne informacije spadaju:
- (a) nekretnine, postrojenja i oprema razdvojeni po klasama u skladu s MRS-om 16;
 - (b) potraživanja razdvojena na iznose koji se trebaju primiti od kupaca, iznose od povezanih strana, avanse i druge iznose;
 - (c) zalihe razdvojene, u skladu s MRS-om 2, na stavke kao što su roba, proizvodne zalihe, repromaterijali, proizvodnja u toku i gotovi proizvodi;
 - (d) dugovanja prema kupcima razdvojena, u skladu s MRS-om 7, kako bi se dali zasebni iznosi dugovanja koja čine dio finansijskih aranžmana s dobavljačima;
 - (e) rezervisanja razdvojena po vrsti, poput rezervisanja za primanja zaposlenih, obaveza po osnovu povlačenja iz upotrebe ili drugih stavki; i

- (f) osnovni kapital i rezerve razdvojeni po različitim klasama, kao što su uplaćeni kapital, dioničke premije i rezerve.

Bilješke

Struktura

- B112. Tačka 114. nalaže subjektima da, u mjeri u kojoj je to praktično izvodivo, bilješke prezentuju na sistematičan način. U primjere sistematičnog redoslijeda, odnosno grupisanja bilješki spadaju:
- (a) isticanje oblasti aktivnosti subjekta koje smatra najbitnijima za razumijevanje njegovih finansijskih rezultata i finansijskog položaja, poput grupisanja informacija o određenim djelatnostima;
 - (b) grupisanje informacija o stavkama koje se slično mjeru, kao što je imovina mjerena po fer vrijednosti; ili
 - (c) praćenje redoslijeda linijskih stavki iz jednog ili više izvještaja o finansijskim rezultatima i izvještaja o finansijskom položaju, kao što je sljedeći redoslijed:
 - (i) izjava o poštivanju IFRS računovodstvenih standarda (vidjeti tačku 6.B MRS-a 8);
 - (ii) informacije o značajnim računovodstvenim politikama (vidjeti tačku 27.A MRS-a 8);
 - (iii) informacije koje potkrepljuju stavke prezentovane u izvještaju o finansijskom položaju, jednom ili više izvještaja o finansijskim rezultatima, izvještaju o promjenama u kapitalu i izvještaju o novčanim tokovima, i to istim redoslijedom kojim su dati ti izvještaji i prezentovana svaka stavka; i
 - (iv) druga objavljanja, uključujući
 - (1) potencijalne obaveze (vidjeti MRS 37) i nepriznate ugovorne obaveze; i
 - (2) nefinansijske informacije poput ciljeva i politika subjekta u pogledu upravljanja finansijskim rizicima (vidjeti MSFI 7).

Mjerila učinka koja je odredila uprava

Označavanje mjerila učinka koja je odredila uprava

- B113. Definicija mjerila učinka koja je odredila uprava je data u tački 117. Subjekti mogu imati jedno, niti jedno ili više mjerila učinka koje je odredila uprava. Primjera radi, subjekat koji objavljuje svoje finansijske rezultate korisnicima finansijskih izvještaja služeći se ukupnim samo iznosima i međuiznosima čije prezentovanje ili objavljivanje nalažu IFRS računovodstveni standardi nema mjerila učinka koje je odredila uprava.
- B114. Da bi zadovoljilo definiciju mjerila učinka koja je odredila uprava, mjerilom se korisnicima finansijskih izvještaja mora prenosi stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. Na primjer, ako međuiznos prihoda i rashoda koji se odnosi na segment o kojem je izvještava a koji je objavljen u skladu s MSFI-jem 8 ne daje informacije o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline, onda taj međuiznos ne može zadovoljiti definiciju mjerila učinka koja je odredila uprava.
- B115. Nekada, međutim, međuiznos prihoda i rashoda koji se odnosi na segment o kojem se izvještava može davati informacije o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. Primjera radi, ako segment o kojem se izvještava čini samo jedna osnovna djelatnost subjekta a međuiznos prihoda i rashoda koji se odnosi na taj segment je prikazan u izvještaju o dobiti ili gubitku to bi moglo značiti da međuiznos daje informacije o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. U takvim slučajevima, međuiznos prihoda i rashoda koji se tiče tog segmenta o kojem se izvještava bi zadovoljavao definiciju mjerila učinka koja je odredila uprava ako bi zadovoljavao i druge dijelove te definicije.

Međuiznosi prihoda i rashoda

- B116. Mjerilo učinka koje je odredila uprava je međuiznos prihoda i rashoda. U primjere mjerila koja ne predstavljaju mjerila učinka koje je odredila uprava jer nisu međuiznosi prihoda i rashoda spadaju:

- (a) međuiznosi prihoda, ali ne i rashoda i obrnuto (kao što su samostalne korigovane mjerne vrijednosti prihoda koje nisu dio međuiznosa koji uključuje i rashode);
 - (b) imovina, obaveze, kapital ili kombinacija tih elemenata;
 - (c) finansijski omjeri (poput povrata od imovine) (vidjeti tačku B117.);
 - (d) mjerila likvidnosti ili novčanih tokova (kao što je slobodni novčani tok); ili
 - (e) mjerila nefinansijskih učinaka.
- B117. Finansijski omjer ne predstavlja mjerilo učinka koje je odredila uprava jer nije međuiznos prihoda i rashoda. Međuiznos koji je brojilac ili imenilac u finansijskom omjeru, međutim, jeste mjerilo učinka koje je odredila uprava ako bi zadovoljavao definiciju takvog mjerila da nije sastavni dio omjera. Prema tome, subjekat u odnosu na takve brojioce ili imenioce primjenjuje zahtjeve u pogledu objavljivanja iz tačaka od 121. do 125.
- B118. Međuiznos prihoda i rashoda koji zadovoljava definiciju mjerila učinka koje je odredila uprava iz tačke 117. predstavlja takvo mjerilo bez obzira na to da li se prezentuje ili ne prezentuje u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Komunikacija s javnošću

- B119. Međuiznos zadovoljava definiciju mjerila učinka koje je odredila uprava samo ako ga subjekat koristi za komunikaciju s javnošću mimo svojih finansijskih izvještaja. U komunikaciju s javnošću spadaju napomene uprave, obavještenja za medije i prezentacije namijenjene investitorima. Za potrebe definisanja mjerila učinka koje je odredila uprava, komunikacija s javnošću ne uključuje usmenu komunikaciju, pisane transkripte usmene komunikacije i objave na društvenim mrežama.
- B120. Mjerila učinka koje je odredila uprava se odnose na isti izvještajni period kao i finansijski izvještaji. Konkretno, međuiznos:
- (a) koji se odnosi na finansijske izvještaje tokom godine, ali ne i na godišnje finansijske izvještaje može biti mjerilo učinka koje je odredila uprava samo u finansijskim izvještajima tokom godine; a međuiznos
 - (b) koji se odnosi na godišnje finansijske izvještaje, ali ne i na finansijske izvještaje tokom godine može biti mjerilo učinka koje je odredila uprava samo u godišnjim finansijskim izvještajima.
- B121. Kod identifikovanja mjerila učinka koja je odredila prava za izvještajni period, subjekat u razmatranje uzima isključivo komunikaciju s javnošću koja se tiče tog perioda, osim kada u sklopu svog postupka finansijskog izvještavanja rutinski vrši takvu komunikaciju i nakon datuma izdavanja svojih finansijskih izvještaja. U tom slučaju, subjekat kod identifikovanja mjerila učinka koja je odredila uprava za tekući izvještajni period razmatra komunikaciju s javnošću koja se odnosi na prethodni izvještajni period.
- B122. Ipak, mjerilo koje je korišteno za komunikaciju s javnošću u vezi s prethodnim izvještajnim periodom ne mora biti identifikованo kao mjerilo učinka koje je odredila uprava za tekući izvještajni period ako postoje dokazi koji ukazuju da neće biti uvršteno u informacije za javnost koje će biti objavljene u odnosu na tekući izvještajni period. Ako je takvo mjerilo objavljeno kao mjerilo učinka koje je odredila uprava u prethodnom izvještajnom periodu a ne identificiraju se kao takvo za tekući izvještajni period to predstavlja promjenu ili prestanak važenja mjerila učinka koje je odredila uprava na koje se odnose zahtjevi u pogledu objavljivanja iz tačke 124.

Međuiznosi slični bruto dobiti

- B123. U skladu s podtačkom (a) tačke 118., međuiznosi slični bruto dobiti ne predstavljaju mjerila učinka koje je odredila uprava. Međuiznos je sličan bruto dobiti kada daje opis razlike između neke vrste prihoda i s njima direktno povezanih rashoda nastalih pri stvaranju tih prihoda. U primjere istih spadaju:
- (a) neto prihod od kamata;
 - (b) neto prihod od naknada i drugih provizija;
 - (c) rezultat servisiranja osiguranja;
 - (d) neto finansijski rezultati (prihod od ulaganja umanjen za prihode i rashode od finansiranja osiguranja); i
 - (e) neto prihod od najamnina.

Pretpostavke o prenošenju stava uprave

- B124. Tačka 119. navodi da treba prepostavljati da međuiznos prihoda i rashoda koji se koristi za komunikaciju s javnošću mimo finansijskih izvještaja korisnicima finansijskih izvještaja prenosi stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. Primjenjujući tačku 120., subjekat ima pravo oboriti tu pretpostavku ako raspolaže razumnim i potkrepljivim informacijama koje prikazuju da:
- (a) se međuiznosom korisnicima finansijskih izvještaja ne prenosi stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline (vidjeti tačke od B125. do B128.); i da
 - (b) subjekat ima razlog za korištenje datog međuiznosa za komunikaciju s javnošću u svrhe koje nisu da se prenese stav uprave o određenom aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline (vidjeti tačku B129.).
- B125. U primjere razumnih i potkrepljivih informacija koje prikazuju da se međuiznosom korisnicima finansijskih izvještaja ne prenosi stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline spada to:
- (a) kada subjekat ne istakne međuiznos u komunikaciji (vidjeti tačku B126.); i
 - (b) kada uprava međuiznos ne koristi za interne procjene ili praćenje finansijskih učinaka subjekta (vidjeti tačke B127. i B128.).
- B126. To da li subjekat ističe međuiznos u komunikaciji je stvar prosuđivanja zasnovanog na nizu faktora, kao što su:
- (a) broj upućivanja na dati međuiznos, pri čemu manje upućivanja ukazuje na slabije isticanje a više njih na izraženo isticanje; i
 - (b) sadržaj napomena, odnosno analiza o međuiznosu ili koje se oslanjaju na njega, pa tako:
 - (i) opisivanje međuiznosa kao informacije kojom se ne prenosi stav uprave i koja se pruža isključivo u odgovoru na česte zahtjeve pojedinih korisnika finansijskih izvještaja ukazuje na pomanjkanje isticanja;
 - (ii) korištenje međuiznosa da se potkrijepe analize i napomene uprave u vezi s finansijskim učincima subjekta i pojasne razlozi za promjene u međuiznosu od jednog do drugog perioda ukazuje na isticanje; i
 - (iii) poređenje međuiznosa s međuiznosima konkurenata ili s indikatorima za datu privrednu granu ukazuje na isticanje.
- B127. Kada uprava koristi međuiznos da procijeni ili prati određeni aspekt finansijskih učinaka subjekta kao cjeline to pokazuje da se njime prenosi stav te uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. Ako, međutim, uprava međuiznos koristi internu, ali ne i za komunikaciju s javnošću, onda taj međuiznos ne zadovoljava definiciju mjerila učinka koje je odredila uprava.
- B128. Subjekat može prilagoditi međuiznos koji je koristio u komunikaciji s javnošću kako bi ga uprava mogla upotrebljavati za internu procjenjivanje ili praćenje finansijskih učinaka subjekta. U takvim slučajevima, subjekat se treba služiti vlastitim rasuđivanjem kako bi procijenio da li je međuiznos koji koristi internu dovoljno sličan međuiznosu koji koristi u komunikaciji s javnošću da bi važile odredbe tačke B127. Što su dati međuiznosi sličniji, to je vjerojatnije da međuiznos koji subjekat koristi za komunikaciju s javnošću korisnicima finansijskih izvještaja prenosi stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline.
- B129. Primjeri razumnih i potkrepljivih informacija koje pokazuju da subjekat ima razlog da određeni međuiznos koristi za svoju komunikaciju s javnošću mimo finansijskih izvještaja koji nije da korisnicima finansijskih izvještaja prenese stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline su to da:
- (a) je uključivanje datog međuiznosa u komunikaciju s javnošću obavezno u skladu sa zakonima ili drugim pravnim propisima;
 - (b) taj međuiznos služi da se obavijesti o učincima povezanim sa finansijskim izvještajima koji su izrađeni prema računovodstvenom okviru koji nisu IFRS računovodstveni standardi;
 - (c) se međuiznos u komunikaciji s javnošću koristi u odgovoru na zahtjev vanjske strane; ili
 - (d) se međuiznos u komunikaciji s javnošću koristi za prenošenje informacija koje nisu informacije o finansijskim učincima.
- B130. Tačka 120. se odnosi na međuiznos a ne na pojedinačne stavke prihoda i rashoda koje čine taj međuiznos. U skladu s tim, subjekat ne može tvrditi da međuiznos ne prenosi stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline na osnovu informacija koje pokazuju da zasebna stavka (ili stavke) prihoda ili rashoda uključena u taj međuiznos ne oslikava takav stav.

- B131. Subjekat može promijeniti svrhu međuiznosa namijenjenog da korisnicima finansijskih izvještaja prenese stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. To će za posljedicu imati mogućnost da međuiznos postane, odnosno prestane biti mjerilo učinka koje je odredila uprava. Potrebno je koristiti rasudivanje da bi se utvrdilo da li je mjerilo za koje izvorno nije predviđeno da bude mjerilo učinka koje je odredila uprava postalo takvo mjerilo, odnosno da li je mjerilo ranije identifikovano kao mjerilo učinka koje je odredila uprava prestalo biti isto. Na primjer, neko regulatorno tijelo od subjekta može zatražiti da u izvještaj uključi određeni međuiznos koji, kod prve upotrebe, ne prenosi stav uprave o aspektu finansijskih učinaka subjekta kao cjeline. Vremenom, međutim, postupak izrade tog međuiznosa može voditi tome da ga uprava počne koristiti kao mjerilo za interno procjenjivanje ili praćenje finansijskih učinaka subjekta, odnosno da proširi napomene i objašnjenja u komunikaciji s javnošću mimo onoga što nalažu propisi a što bi za rezultat imalo da mjerilo zadovolji definiciju mjerila učinka koje je odredila uprava.

Objavljivanje mjerila učinka koje je odredila uprava

Jedinstvena bilješka za informisanje o mjerilima učinka koje je odredila uprava

- B132. Tačka 122. nalaže subjektima da sve informacije o mjerilima učinka koje je odredila uprava a koje zahtijevaju tačke od 121. do 125. uvrste u jedinstvenu bilješku. Ako u sklopu iste bilješke subjekat objavi i druge informacije, informacije iz bilješke moraju biti označene tako da se one od njih objavljenje u skladu s tačkama od 121. do 125. jasno razlikuju od ostalih informacija.
- B133. Na primjer, kada subjekat primjenjuje MSFI 8 a informacija o segmentu o kojem se izvještava sadrži i mjerilo učinka koje je odredila uprava, subjekat smije objaviti obavezne informacije o mjerilu učinka koje je odredila uprava u sklopu iste bilješke kao i informacije o drugim segmentima o kojima se izvještava, pod uslovom da:
- (a) u tu bilješku uključi informacije čije objavljivanje nalažu tačke od 121. do 125. za sva svoja mjerila učinka koje je odredila uprava i da, kako bi zadovoljio zahtjev iz tačke B132., informacije iz bilješke označi tako da se one od njih objavljene u skladu s tačkama od 121. do 125. jasno razlikuju od informacija koje nalaže MSFI 8; ili da
 - (b) pruži zasebnu bilješku koja sadrži obavezne informacije o svim svojim mjerilima učinka koje je odredila uprava, uključujući i mjerila informacije o kojima subjekat uključuje i u informacije o segmentu o kojem se izvještava.

Jasan i razumljiv način

- B134. U skladu s tačkom 123., subjekti su dužni svoja mjerila učinka koja je odredila uprava jasno i razumljivo označiti i opisati kako korisnike finansijskih izvještaja ne bi navodila na krive zaključke. Kako bi pružio takav opis, subjekt objavljuje informacije koje korisniku finansijskih izvještaja pomažu da razumije stavke prihoda i rashoda koje su uvrštene, odnosno koje nisu uvrštene u dati međuiznos. U skladu s tim, subjekat je dužan:
- (a) označiti i opisati mjerilo na način koji vjerno prikazuje njegove karakteristike u skladu s tačkom 43. (vidjeti tačku B135.); i
 - (b) pružiti informacije koje su svojstvene mjerilima učinka koja je odredila uprava, tačnije:
 - (i) ako je subjekat mjerilo izračunao način koji se razlikuje od primjene računovodstvenih politika koje je koristio u odnosu na stavke iz jednog ili više izvještaja o finansijskim rezultatima, onda mora navesti tu činjenicu i izračunavanje za mjerilo koje je koristio; a
 - (ii) ako se, pored toga, dato izračunavanje mjerila razlikuje od računovodstvenih politika koje nalažu ili dopuštaju IFRS računovodstveni standardi, subjekat mora navesti i tu dodatnu činjenicu i, po potrebi, objasniti značenja pojmove koje koristi (vidjeti podtačku (b) tačke B135.).
- B135. Kako bi mjerilo označio i opisao na način koji vjerno prikazuje njegove karakteristike, subjekat je dužan:
- (a) mjerilo označiti na način koji prikazuje karakteristike datog međuiznosa (na primjer, služeći se oznakom „operativna dobit prije jednokratnih troškova“ samo za međuiznos kojim se iz operativne dobiti isključuju svi troškovi koje je subjekat odredio kao jednokratne); i
 - (b) objasniti značenje pojmove koje koristi u svojim opisima potrebnih da bi se razumio aspekt finansijskih učinaka o kojem se komunicira (na primjer, objasniti šta podrazumijeva pod pojmom „jednokratni troškovi“).

Usklađenje sa najdirektnije uporedivim ukupni iznosom ili međuiznosom

- B136. Podtačka (c) tačke 123. nalaže subjektima da izvrše usklađenje između svakog mjerila učinka koje je odredila uprava i najdirektnije uporedivog međuiznosa iz tačke 118., odnosno ukupnog iznosa ili međuiznosa čije prezentovanje ili objavljivanje izričito nalažu IFRS računovodstveni standardi. Primjera radi, subjekat koji u bilješkama objavljuje mjerilo učinka koje je odredila uprava a koje se tiče korigovane operativne dobiti ili gubitka dužan je uskladiti to mjerilo sa operativnom dobiti ili gubitkom. Pri objedinjavanju, odnosno razdvajaju stavki usklađivanja koje je objavio, subjekat primjenjuje zahtjeve iz tačaka 41., 42. i 43.
- B137. Za svaku stavku usklađivanja, subjekat objavljuje:
- (a) iznos(e) povezane sa svakom linijskom stavkom iz izvještaja o finansijskim rezultatima; i
 - (b) opis načina na koji je stavka izračunata i na koji doprinosi tome da mjerilo učinka koje je odredila uprava pruži korisne informacije (vidjeti tačke B138., B139. i B140), ako je to neophodno da bi se pružile informacije koje nalažu podtačke (a) i (b) tačke 123.
- B138. Opis koji zahtijeva podtačka (b) tačke B137. je neophodan ako postoji više od jedne stavke usklađenja a svaka stavka se izračunava pomoću različitog metoda ili na različit način doprinosi pružanju korisnih informacija. Na primjer, subjekat iz mjerila učinka koje je odredila uprava može isključiti nekoliko stavki prihoda, neke od njih jer je utvrđeno da nad njima uprava nema kontrole a neke jer su određeni kao jednokratni. U takvim slučajevima, potrebno je objaviti koje stavke su doprinjеле kojem vidu korigovanja da bi se objasnilo na koji način mjerilo učinka koje je odredila uprava pruža korisne informacije.
- B139. Isto objašnjenje može važiti za više od jedne stavke, pa čak i za sve stavke usklađenja skupno. Primjera radi, subjekat kod izračunavanja mjerila učinka koje je odredila uprava može isključiti više stavki prihoda ili rashoda zasnovano na sebi svojstvenoj definiciji „jednokratnog“. U takvim slučajevima, jedinstveno objašnjenje koje sadrži definiciju „jednokratnog“ subjekta i odnosi se na sve stavke usklađenja moglo bi biti dovoljno da se zadovolji zahtjev iz podtačke (b) tačke B137.
- B140. Primjenjujući podtačku (c) tačke 123., subjekat smije uskladiti mjerilo učinka koje je odredila uprava sa ukupnim iznosom ili međuiznosom koji nije prezentovan u izvještaju ili izvještajima u finansijskim rezultatima. U takvim slučajevima, subjekat:
- (a) je dužan uskladiti taj ukupni iznos ili međuiznos sa najdirektnije uporedivim ukupnim iznosom ili međuiznosom prezentovanim u izvještaju, odnosno izvještajima o finansijskim rezultatima; a
 - (b) nije dužan objaviti informacije čije objavljivanje nalažu podtačke (d) i (e) tačke 123. za usklađenje pod (a).

Efekti poreza na dobit za svaku stavku objavljenu u usklađenju

- B141. U skladu s podtačkom (d) tačke 123., subjekti su dužni objaviti efekte poreza na dobit za svaku stavku koja se objavi u sklopu usklađenja između mjerila učinka koje je odredila uprava i najdirektnije uporedivog međuiznosa iz tačke 118., odnosno međuiznosa ili ukupnog iznosa čije prezentovanje ili objavljivanje izričito nalažu IFRS računovodstveni standardi. Subjekat efekte poreza na dobit koje zahtijeva podtačka (d) tačke 123. utvrđuje izračunavajući efekte poreza na dobit predmetne transakcije ili transakcija:
- (a) po zakonskoj stopi ili stopama poreza koje se primjenjuju kod te transakcije, odnosno transakcija u dатој poreskoj jurisdikciji;
 - (b) zasnovano na razumnoj *pro rata* raspodjeli tekućeg i odgođenog poreza subjekta u dатој poreskoj jurisdikciji ili jurisdikcijama; ili
 - (c) služeći se drugom metodom koja daje raspodjelu koja više odgovara datim okolnostima.
- B142. Ako, pri primjeni tačke B141., koristi više od jedne metode za izračunavanje efekata poreza na dobit za stavke usklađenja, subjekat je dužan objaviti način na koji je utvrdio poreske efekte za svaku od tih stavki zasebno.

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Ovaj dodatak čini sastavni dio IFRS računovodstvenog standarda.

Datum stupanja na snagu

- C1. Subjekat je dužan ovaj standard primijeniti na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili kasnije. Dopusena je i njegova ranija primjena. Subjekat koji standard primjeni na raniji period dužan je objaviti tu činjenicu u bilješkama.

Prijelazne odredbe

- C2. Subjekat ovaj standard primjenjuje retroaktivno primjenjujući MRS 8, ali nije dužan prezentovati kvantitativne informacije koje zahtijeva podatka (f) tačke 28. MRS-a 8.
- C3. U svojim godišnjim finansijskim izvještajima subjekat mora objaviti, za uporedivi period neposredno prije perioda u kojem prvi put primjeni ovaj standard, usklađenje za svaku linijsku stavku izvještaja o dobiti ili gubitku između:
- (a) prepravljenih iznosa koji su prezentovani u skladu s ovim standardom; i
 - (b) iznosa koji su prethodno prezentovani prema MRS-u 1 *Prezentacija finansijskih izvještaja*.
- C4. Subjekat koji primjeni MRS 34 kod izrade skraćenih finansijskih izvještaja za periode tokom godine u prvoj godini primjene ovog standarda dužan je u tim skraćenim izvještajima prezentovati svaki naslov koji očekuje da će koristiti pri primjeni ovog standarda i međuiznose koje nalaže tačke od 69. do 74. ovog standarda, bez obzira na zahtjeve tačke 10. MRS-a 34. Subjekat ne mora primjenjivati zahtjeve tačke 10. MRS-a 34 na naslove i međuiznose u skraćenim finansijskim izvještajima za periode tokom godine sve dok ne izda prvi set svojih godišnjih finansijskih izvještaja izrađenih u skladu s ovim standardom.
- C5. Subjekat koji primjeni MRS 34 kod izrade finansijskih izvještaja za periode tokom godine u prvoj godini primjene ovog standarda dužan je, u sastavu informacija koje nalaže podatka (a) tačke 16.A MRS-a 34, objaviti usklađenja za svaku linijsku stavku prezentovanu u izvještaju o dobiti ili gubitku za uporedive periode neposredno prije tekućeg i kumulativnih tekućih perioda. Obavezna su usklađenja između:
- (a) prepravljenih iznosa prezentovanih u skladu sa računovodstvenim politikama za uporedivi period i kumulativni uporedivi period kada subjekat primjeni ovaj standard; i
 - (b) iznosa prethodno prezentovanih u skladu sa računovodstvenim politikama za uporedivi period i kumulativni uporedivi period kada je subjekat primjenjivao MRS 1.
- C6. Subjekat ima pravo, ali nije dužan objaviti usklađenja opisana u tačkama C3. i C5. za tekući period ili za ranije uporedive periode.
- C7. Na dan prve primjene ovog standarda, subjekat koji zadovoljava kriterije da primjeni tačku 18. MRS-a 28 smije promijeniti svoj način mjerjenja ulaganja u pridruženi subjekat ili zajedničko ulaganje sa metoda udjela u mjerjenje po fer vrijednost kroz dobit ili gubitak u skladu sa MSFI-jem 9. Subjekat koji se odluči za takvu promjenu dužan je retroaktivno primjeniti prema MRS-u 8. Subjekat koji primjenjuje tačku 11. MRS-a 27. mora izvršiti istu promjenu i u svojim zasebnim finansijskim izvještajima.

Povlačenje MRS-a 1 iz upotrebe

- C8. Ovaj standard zamjenjuje MRS 1.

Dodatak D

Izmjene i dopune drugih IFRS računovodstvenih standarda

Ovaj dodatak daje izmjene i dopune drugih IFRS računovodstvenih standarda.

MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 1., 3., 4., 4.A, 5., 22., 32., D30. i E2. te Dodatka A i dodate tačke 32. (za) i 39.Al. Novi tekst je podvučen a brisani precrtan.

Cilj

1. Cilj ovog MSFI je osigurati da *početni finansijski izvještaji subjekta prema MSFI-jevima* i njegovi periodični finansijski izvještaji za dio razdoblja obuhvaćenog tim finansijskim izvještajima sadrže visoko kvalitetne podatke koji:
 - (a) su transparentni za korisnike i usporedivi tokom svih prezentiranih razdoblja;
 - (b) osiguravaju pogodnu polaznu osnovu za računovodstvo u skladu s IFRS računovodstvenim standardima~~Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)~~; i
 - (c) mogu se dobiti uz trošak koji ne prelazi koristi.

Djelokrug

- ...
3. Početni finansijski izvještaji subjekta prema MSFI-jevima su početni godišnji finansijski izvještaji u kojima subjekt primjenjuje MSFI-je, izričitom i bezrezervnom izjavom u tim finansijskim izvještajima o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI-jevima~~. Finansijski izvještaji u skladu s MSFI-jevima su početni finansijski izvještaji subjekta prema MSFI-jevima ako je, na primjer, subjekt:
 - (a) prezentirao svoje najnovije finansijske izvještaje:
 - ...
 - (ii) u skladu s MSFI-jevima u svim aspektima, osim što finansijski izvještaji nisu sadržavali izričitu i bezrezervnu izjavu da su u skladu s IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI-jevima~~;
 - (iii) koji sadrže izričitu izjavu usklađenosti s pojedinim, ali ne svim IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI-jevima~~;
 - ...
 - (c) pripremio izvještajni paket u skladu s MSFI-jevima za potrebe konsolidacije bez pripremanja kompletног seta finansijskih izvještaja kako je definisano u MSFI-ju 18 Prezentacija i objavlјivanje u finansijskim izvještajima~~MRS u 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja~~ (koji je revidiran u 2007.); ili
 - ...
4. Ovaj MSFI primjenjuje se kada subjekt prvi put primjenjuje MSFI-jeve. Ne primjenjuje se kada, na primjer, subjekt:
 - (a) prestaje prezentirati finansijske izvještaje u skladu s nacionalnim zahtjevima, prethodno ih prikazujući kao i drugi set finansijskih izvještaja koji sadrži izričitu i bezrezervnu izjavu o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI-jevima~~;
 - (b) je prezentirao finansijske izvještaje u prethodnoj godini u skladu s nacionalnim zahtjevima i ti finansijski izvještaji sadrže izričitu i bezrezervnu izjavu o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI-jevima~~; ili

- (c) je prezentirao finansijske izvještaje u prethodnoj godini koji sadrže izričitu i bezrezervnu izjavu o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardima MSFI-jevima, čak i ako su revizorski izvještaji uslovjeni tim finansijskim izvještajima.
- 4.A Uprkos zahtjevima u tačkama 2. i 3., subjekt koji je primjenjivao MSFI-jeve u prethodnom izvještajnom razdoblju, ali čiji najnoviji godišnji finansijski izvještaji nisu sadržavali izričitu i bezrezervnu izjavu o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardima MSFI-jevima mora primijeniti ovaj MSFI ili retroaktivno primijeniti MSFI-jeve u skladu s MRS-om 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške* kao da nije nikada prestao primjenjivati MSFI-jeve.
- ...
5. Ovaj MSFI ne primjenjuje se na promjene u računovodstvenim politikama koje je napravio subjekt koji već primjenjuje MSFI. Ove promjene su predmet:
- (a) zahtjeva za promjenama u računovodstvenim politikama u MRS-u 8 *Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške*; i
- ...

Prezentiranje i objavljivanje

Usporedive informacije

Usporedive informacije koje nisu prema MSFI-ju i prethodni sažeci

22. Neki subjekti prezentiraju prethodne sažetke odabranih podataka za periode prije prvog perioda za koje prezentiraju pune uporedive informacije u skladu s MSFI-jevima. Ovim MSFI-jem se ne zahtjeva da takvi sažeci budu u skladu sa zahtjevima za priznavanje i mjerjenje prema MSFI-jevima. Nadalje, neki subjekti prezentiraju uporedive informacije u skladu s prethodnim opće prihvaćenim računovodstvenim načelima kao i uporedive informacije zahtijevane MSFI-jem 18 MRS-om 4. U bilo kojem finansijskom izvještaju koji sadrži prethodne sažetke ili uporedive informacije u skladu s prethodnim opće prihvaćenim računovodstvenim načelima subjekt treba:
- ...

Objašnjenje prijelaza na MSFI-jeve

Finansijski izvještaji za periode tokom godine

32. Kako bi zadovoljio tačku 23., ako subjekt prezentira finansijske izvještaje koji se sastavljaju tokom godine u skladu s MRS-om 34 za dio perioda koji je pokriven njegovim prvim finansijskim izvještajima prema MSFI-ju, subjekt treba ispuniti zahtjeve MRS-a 34, osim kada je drugačije navedeno, kao i sljedeće zahtjeve kao dodatak zahtjevima iz MRS-a 34:
- (za) Subjekt treba prezentirati svaki naslov koji očekuje da će koristiti pri primjeni MSFI-ja 18 i međuiznose koje nalažu tačke od 69. do 74. tog standarda, uz uvažavanje zahtjeva iz tačke 10. MRS-a 34 koji se tiču naslova i međuiznosa u skraćenim finansijskim izvještajima nakon što izda svoje prve finansijske izvještaje pripremljene u skladu s MSFI-jem 18.
- ...

Datum stupanja na snagu

- 39.AI MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 1., 3., 4., 4.A, 5., 22., 32., D.30 i E.2, kao i Dodatak A te uvedena tačka 32. (za). Subjekt treba primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodatak A

Definicije pojmova

...

početni finansijski izvještaji prema MSFI-jevima

Početni godišnji finansijski izvještaji u kojima subjekt primjenjuje IFRS računovodstvene standardeMeđunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI-jeve), izričitom i bezrezervnom izjavom o usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardimaMSFI-jevima.

...

IFRS računovodstveni standardi Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI-jevi)

IFRS računovodstveni standardi su računovodstveni standardiStandardi i tumačenja koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Oni obuhvaćaju:

- (a) Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja;
- (b) Međunarodne računovodstvene standarde;
- (c) tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja; i
- (d) tumačenja Stalnog odbora za tumačenje.

IFRS računovodstveni standardi su ranije bili poznati kao Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, MSFI, MSFI-jevi i MSFI standardi.

Dodatak D

Izuzeća od drugih MSFI-jeva

...

D30. Kada je datum normalizacije funkcionske valute unutar 12-mjesečnog uporedivog perioda, uporedivi period može biti kraće od 12 mjeseci, uz uvjet da za taj kraći period postoje kompletni finansijski izvještaji (kako su propisani tačkom 10. MSFI-ja 18MRS-a 1).

Dodatak E

Kratkoročna izuzeća od MSFI-jeva

Izuzeci od zahtjeva za prepravljanje uporedivih podataka za MSFI 9

...

E2. Subjekt koji izabere prikazati uporedive podatke koji nisu u skladu sa MSFI-jem 7 i cjelovitom verzijom MSFI-ja 9 (objavljenom 2014.) u prvoj godini prijelaza dužan je:

...

(d) primijeniti točku 6.C podtočku (c) MRS-a 8 47. podtočku (e) MRS-a 1 kako bi se osiguralo dodatno objavljivanje kada usklađenost sa posebnim zahtjevima iz MSFI-jeva nije dovoljna za osigurati korisnicima razumijevanje uticaja određenih transakcija, drugih događaja ili uslova na finansijski položaj ili finansijsku uspješnost subjekta.

Unesena je fusnota na kraju tačke 39.K. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške“ u tački 39.P. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i greške“ u tačkama 39.Q i 39.R. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8.

Fusnota uz definiciju IFRS računovodstvenih standarda u Dodatku A jebrisana. Brisani tekst je precrta.

- * Definicija MSFI jeva izmijenjena nakon promjene imena uvedene revidiranim Statutom Fondacije MSFI-jeva 2010.

MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške“ u tački 59.B. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 63.E. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8.

MSFI 3 Poslovne kombinacije

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 50. i B64. te uvedena tačka 64.R. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Metoda sticanja

...

Period mjerena

...

50. Nakon završetka perioda mjerena, sticalac treba ispraviti iskazivanje poslovne kombinacije samo da bi ispravio grešku u skladu sa MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greske.

...

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu

...

- 64.R MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u financijskim izvještajima, izdat u aprilu 2024. godine, izmijenio je tačke 50. i B64. Subjekt treba primjeniti ove izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

...

Dodatak B Smjernice za primjenu

...

Objavljivanja (primjena tačaka 59. i 61.)

- B64. Kako bi ispunio cilj iz tačke 59., sticalac za svaku poslovnu kombinaciju koja se dogodi tokom izvještajnog perioda treba objaviti sljedeće informacije:

...

- (q) sljedeće informacije:

...

Ako je objavljivanje bilo kakvih informacija zahtijevanih ovom podtačkom neizvodljivo, sticalac treba objaviti tu činjenicu te objasniti zašto je objavljivanje neizvodljivo. Ovaj MSFI koristi pojam „neizvodljivo“ s istim značenjem kao u MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greske.

MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prekinuto poslovanje

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 2., 3., 5.A, 5.B, 13., 17., 26.A, 28., 33.-36.A, 39. i 41. te naslova ispred tačaka 31. i 38. Tačka 31. nije pretrpila izmjene, ali je uvrštena ovdje zbog bolje preglednosti. Dodata je tačka 44.N. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Djelokrug

2. Zahtjevi ovog MSFI za klasifikaciju, ~~i prezentaciju i objavljivanje~~ primjenjuju se na svu priznatu *dugotrajanu imovinu* i na sve *grupe za otuđenje* subjekta. Zahtjevi mjerena ovog MSFI se primjenjuju na svu priznatu dugotrajanu imovinu i grupe za otuđenje (kako je navedeno u tački 4.), osim na onu imovinu koja je navedena u tački 5. koja se treba nastaviti mjeriti u skladu s istaknutim Standardom.
3. Imovina klasificirana kao dugotrajanu imovinu u skladu sa MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS-a 1 ~~Prezentacija finansijskih izvještaja~~ ne smije se reklassificirati kao *kratkotrajanu imovinu* dok ne zadovolji kriterije da bude klasificirana kao namijenjena prodaji u skladu s ovim MSFI. Imovina iz klase koju bi subjekt inače smatrao dugotrajanom i koja je stečena isključivo radi dalje prodaje ne smije se klasificirati kao kratkotrajanu osim kada zadovoljava kriterije da bude klasificirana kao namijenjena prodaji u skladu s ovim MSFI.
- ...
- 5.A Zahtjevi za klasifikaciju, prezentaciju, ~~i mjerjenje i objavljivanje~~ iz ovog MSFI primjenjivi na dugotrajanu imovinu (ili grupu za otuđenje) koja je klasificirana kao namijenjena prodaji primjenjuju se također i na dugotrajanu imovinu (ili grupu za otuđenje) koja je klasificirana kao namijenjena distribuciji vlasnicima koji djeluju u svojstvu vlasnika (namijenjena distribuciji vlasnicima).
- 5.B Ovaj MSFI određuje objavljivanja koja se zahtijevaju u vezi dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje) klasificirane kao namijenjena prodaji ili prekinuta poslovanja. Objavljivanja iz drugih MSFI-jeva se ne primjenjuju na takvu imovinu (ili grupu za otuđenje) osim kada ti MSFI zahtijevaju:
- (a) određena objavljivanja u vezi dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje) klasificirane kao namijenjena prodaji ili prekinuta poslovanja; ili
- (b) objavljivanja o mjerenu imovine i obaveza unutar grupe za otuđenje koja nisu u djelokrugu zahtjeva mjerena iz MSFI 5 a takva objavljivanja nisu već izvršena u drugim bilješkama uz finansijske izvještaje.
- Dodatna objavljivanja o dugotrajnoj imovini (ili grupama za otuđenje) klasificiranoj kao namijenjena prodaji ili prekinuta poslovanja mogu biti neophodna kako bi se izvršilo uskladivanje sa ~~općim zahtjevima u pogledu objavljivanja iz MSFI 18 i zahtjevima MRS-a 8 Oslove za izradu finansijskih izvještaja MRS-a 1~~, posebno tačka 6.A i 31.A MRS-a 8 i 125. tog Standarda.

Klasifikacija dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje) kao namijenjene prodaji ili namijenjene distribuciji vlasnicima

...

Dugotrajna imovina namijenjena otpisu

13. Subjekt dugotrajanu imovinu (ili grupu za otuđenje) koja je namijenjena otpisu ne smije klasificirati kao namijenjenu prodaji. To je zbog toga što će njena knjigovodstvena vrijednost biti nadoknađena prvenstveno kroz nastavak korištenja. Međutim, ako grupa za otuđenje namijenjena otpisu zadovoljava kriterije iz tačke 32. podtačke (a)-(c), subjekt rezultate i novčane tokove grupe za otuđenje treba prezentirati ili objaviti kao prekinuta poslovanja u skladu s tačkama 33. i 34. na datum na koji se prestaje koristiti. Dugotrajna imovina (ili grupe za otuđenje) namijenjena otpisu uključuje dugotrajanu imovinu (ili grupe za otuđenje) koja će se koristiti do kraja njenog ekonomskog vijeka trajanja i dugotrajanu imovinu (ili grupe za otuđenje) koja će se prije zatvoriti nego prodati.
- ...

Mjerenje dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji

Mjerenje dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje)

- ...
17. Kada se očekuje da se prodaja desi nakon jedne godine, subjekt troškove prodaje treba mjeriti po njihovoj sadašnjoj vrijednosti. Svako povećanje sadašnje vrijednosti troškova prodaje koje proizilazi iz protoka vremena treba se klasificirati prezentirati kao finansijski trošak u dobiti ili gubitku primjenjujući zahtjeve iz MSFI 18 koji se odnose na prihode i rashode proistekle iz ponovnog mjerenja dugotrajne imovine (ili grupe za otuđenje) klasificirane kao namijenjena prodaji.
- ...

Promjene plana prodaje ili plana distribucije vlasnicima

- ...
- 26.A Ako subjekt imovinu (ili grupu za otuđenje) ponovo klasificira direktno iz one namijenjene prodaji u onu namijenjenu distribuciju vlasnicima ili direktno iz one namijenjene distribuciji vlasnicima u onu namijenjenu prodaji, tada se ova promjena u klasifikaciji smatra nastavkom izvornog plana otuđenja. Subjekt:
- (a) ne smije slijediti smjernice iz tačaka 27.-29. za iskazivanje ovih promjena. Subjekt treba primijeniti zahtjeve za klasifikaciju, prezentaciju, mjerenje i objavljivanje iz ovog MSFI koji su primjenjivi na novu metodu otuđenja.
- ...
28. Subjekt sva zahtijevana usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine koja se prestaje klasificirati kao namijenjena prodaji ili namijenjena distribuciji vlasnicima treba uključiti u dobit ili gubitak neprekinutog poslovanja u periodu u kojem kriteriji iz tačaka 7.-9. ili 12.A. više nisu zadovoljeni. Finansijski izvještaji za periode od klasifikacije kao namijenjene prodaji ili namijenjene distribuciji vlasnicima se trebaju prikladno izmijeniti ako je grupa za otuđenje ili dugotrajna imovina koja se prestala klasificirati kao namijenjena prodaji ili namijenjena distribuciji vlasnicima zavisni subjekt, zajednički posao, zajednički poduhvat, pridruženi subjekt ili dio udjela u zajedničkom poduhvatu ili pridruženom subjektu. Subjekt ta usklađenja treba prezentirati u istoj linijskoj stavki istom dijelu izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti kojakeg se koristi za prezentiranje dobitka ili gubitka, ako postoje, priznatih u skladu s tačkom 37.
- ...

Prezentacija i objavljivanje

Prekinuta Prezentacija prekinutih poslovanja

- ...
31. Komponenta subjekta obuhvata aktivnosti i novčane tokove koji se mogu jasno odvojiti, za potrebe poslovanja i finansijskog izvještavanja, od ostatka subjekta. Drugim riječima, komponenta subjekta bi bila jedinica koja stvara novac ili grupa jedinica koje stvaraju novac dok je namijenjena upotrebi.
- ...
33. Subjekt treba prezentirati ili objaviti:
- ...
- (b) analizu jedinstvenog iznosa pod (a) na:
- (i) prihode, rashode i dobit ili gubitak od prekinutog poslovanja prije oporezivanja;
- (ii) povezani trošak poreza na dobit na način zahtijevan tačkom 81. (h) u MRS 12;
- (iii) dobitak ili gubitak priznat pri mjerenu fer vrijednosti umanjen za troškove prodaje ili pri otuđenju imovine ili grupe/a za otuđenje koje čine prekinuto poslovanje; i
- (iv) povezani trošak poreza na dobit na način zahtijevan tačkom 81. (h) u MRS 12.

Analiza se može prezentirati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili objaviti u bilješkama ili u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Ako je prezentirana u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti treba se klasificirati prezentirati u kategoriji prekinutog poslovanja koji je utvrđen kao povezan s prekinutim poslovanjima, tj. odvojeno od neprekinutih poslovanja. Analiza se ne zahtijeva za grupe za otuđenje koje čine nanovo stečeni zavisni subjekti koji zadovoljavaju kriterije da budu klasificirani kao namijenjeni prodaji pri sticanju (vidjeti tačku 11.);

- (c) neto novčani tok koji se može pripisati poslovnim, investicijskim i finansijskim aktivnostima prekinutog poslovanja. Te informacije Ova objavljinja se mogu bilo prezentirati u izvještaju o novčanim tokovima ili objaviti bilo u bilješkama ili u finansijskim izvještajima. Ova objavljinja se ne zahtijevaju za grupe za otuđenje koje čine nanovo stečeni zavisni subjekti koji zadovoljavaju kriterije da budu klasificirani kao namijenjeni prodaji po sticanju (vidjeti tačku 11.);
- (d) iznos dobiti od neprekinutih poslovanja i od prekinutih poslovanja koji se može pripisati vlasnicima matice. Te informacije Ova objavljinja se mogu bilo prezentirati u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili objaviti u bilješkama ili u bilješkama ili u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

33.A Ako subjekt stavku dobiti ili gubitka prezentira u odvojenom izvještaju o dobiti ili gubitku koji je zaseban od izvještaja u kojem se prikazuje sveobuhvatna dobit na način opisan u tački 12. (b) u MSFI 1840.A u MRS-i (izmijenjen 2011.), kategorija utvrđena kao povezan radio utvrđen kao povezan s prekinutim poslovanjima je prezentiran u tom izvještaju o dobiti ili gubitku.

34. Subjekt za prethodne periode prezentirane u finansijskim izvještajima treba ponovo prezentirati prezentiranja i objavljinja iz tačke 33. tako da se ta prezentiranja i objavljinja povezuju sa svim poslovnim aktivnostima koje su prekinute do kraja izvještajnog perioda za posljednji prezentirani period.

35. Usklađivanja u tekućem periodu s iznosima prethodno klasificiran prezentirani u kategoriju prekinutih poslovanja prekinutim poslovanjima koja su direktno povezana s otuđenjem prekinutog poslovanja u prethodnom periodu također se trebaju se odvojeno klasificirati u kategoriju prekinutih poslovanja prekinutim poslovanjima. Priroda i iznos takvih usklađivanja se trebaju objaviti. Primjeri okolnosti u kojima mogu nastati ova usklađivanja uključuju sljedeće:

...

36. Ako subjekt prestane klasificirati komponentu subjekta kao namijenjenu prodaji, rezultati poslovnih aktivnosti komponente prethodno klasificiran prezentirani u kategoriji prekinutih poslovanja prekinutim poslovanjima u skladu s tačkama 33.-35. se trebaju reklassificirati te uključiti u dobit od neprekinutih poslovanja za sve prezentirane periode. Iznosi za prethodne periode se trebaju opisati kao da su ponovo prezentirani.

36.A Subjekt koji se obvezao na plan prodaje koji uključuje gubitak kontrole nad zavisnim subjektom treba prezentirati ili objaviti informacije zahtijevane u tačkama 33.-36. onda kada je zavisni subjekt grupa za otuđenje koja zadovoljava definiciju prekinutog poslovanja u skladu s tačkom 32.

...

Dugotrajna imovina Prezentacija dugotrajne imovine ili grupa grupe za otuđenje klasificiran aklasificirane kao namijenjen namijenjene prodaji

38. Subjekt dugotrajnu imovinu klasificiranu kao namijenjenu prodaji i imovinu grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjenu prodaji treba prezentirati odvojeno od druge imovine u izvještaju o finansijskom položaju. Obaveze grupe za otuđenje klasificirane kao namijenjene prodaji se trebaju prezentirati odvojeno od drugih obaveza u izvještaju o finansijskom položaju. Ta imovina i te obaveze se ne smiju prebijati i prezentirati u jednom iznosu. Glavne klase imovine i obaveza klasificiranih kao namijenjene prodaji trebaju se bilo prezentirati objaviti odvojeno ili u izvještaju o finansijskom položaju ili objaviti u bilješkama, osim kada je dozvoljeno tačkom 39. Subjekt treba odvojeno prezentirati svaku kumulativnu dobit ili trošak priznat u drugoj sveobuhvatnoj dobiti koja se odnosi na dugotrajanu imovinu (ili grupu za otuđenje) klasificiranu kao namijenjenu prodaji.

39. Ako je grupa za otuđenje nanovo stečeni zavisni subjekt koji zadovoljava kriterije da pri sticanju bude klasificiran kao namijenjen prodaji (vidjeti tačku 11.), ne zahtijeva se prezentiranje niti objavljinje glavnih klasa imovine i obaveza.

...

Dodatna objavljinja

41. Subjekt će objaviti sljedeće informacije u bilješkama za period u kojem su dugotrajna imovina (ili grupa za otuđenje) klasificirani kao namijenjeni prodaji ili prodani:

- ...
- (c) dobit ili gubitak priznat u skladu s tačkama 20.-22. i, ako u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti nije prezentirano odvojeno, linjsku stavku~~naslov~~ u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koja~~koji~~ uključuje taj dobitak ili gubitak;
- ...

Datum stupanja na snagu

- ...
- 44.N MSFI-jem 18, kako je objavljen u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 2., 3., 5.A, 5.B, 13., 17., 26.A, 28., 33.-36.A, 38., 39. i 41. te naslovi ispred tačaka 31. i 38. Subjekt tu izmjenu treba primijeniti kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 44.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja* prenio u MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 44.I. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački 44.L. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

MSFI 6 Istraživanje i procjena mineralnih resursa

Izvršene su izmjene i dopune tačke 6. te uvedena tačka 26.B. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Priznavanje imovine za istraživanja i procjenu

Privremeno izuzeće od tačaka 11. i 12. u MRS 8

6. Prilikom izrade svojih računovodstvenih politika, subjekt koji priznaje imovinu za istraživanja i procjenu treba primijeniti tačku 10. u MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*.

...

Datum stupanja na snagu

...

- 26.B MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, izdat u aprilu 2024. godine, izmjenio je tačku 6. Subjekt treba primijeniti te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 26.A. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MSFI 7 Finansijski instrumenti: Objavljanje

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 3., 8., 20., 21., 24.C, 24.E, 24.F, 24.G, B5., B7. i B46. te uvedene tačke 19.A i 19.B s pripadajućim podnaslovima i tačka 44.KK. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Djelokrug

3. Ovaj MSFI trebaju primjenjivati svi subjekti na sve vrste finansijskih instrumenata izuzev:
- ...
- (f) instrumenata koji se u skladu s tačkama 16.A i 16.B ili tačkama 16.C i 16.D u MRS 32 moraju klasificirati kao vlasnički instrumenti. Za takve instrumente su, međutim, potrebna objavljanja koja nalažu tačke 19.A i 19.B.
- ...

Značaj finansijskih instrumenata za finansijski položaj i uspješnost

Izvještaj o finansijskom položaju

Kategorije finansijske imovine i finansijskih obaveza

8. Knjigovodstvene vrijednosti svake od narednih kategorija, kako je definirano u MSFI 9, se bilo prezentiraju objavljuju se ili u izvještaju o finansijskom položaju ili objavljuju u bilješkama:

...

Finansijski instrumenti koji se u skladu s tačkama 16.A i 16.B ili tačkama 16.C i 16.D u MRS 32 trebaju klasificirati kao kapital

- 19.A Za finansijske instrumente koji su predmet opcije prodaje i koji se u skladu s tačkama 16.A i 16.B u MRS 32 trebaju klasificirati kao vlasnički instrumenti subjekt treba objaviti (u mjeri u kojoj nisu objavljeni drugdje):
- (a) sažete kvantitativne podatke o iznosu klasificiranom kao kapital;
- (b) svoje ciljeve, politike i postupke upravljanja obavezom ponovne kupovine ili reotkaza datih instrumenata kada to zatraže lica koja ih drže, uključujući sve promjene u odnosu na prethodni period;
- (c) očekivani odliv novca po reotkupu ili ponovnoj kupovini te klase finansijskih instrumenata; i
- (d) informacije o tome kako je utvrđen očekivani odliv novca po reotkupu ili ponovnoj kupovini.
- 19.B Subjekt mora objaviti iznos reklassificiran u i iz svake kategorije (finansijskih obaveza ili kapitala), kao i vrijeme i razloge za tu reklassifikaciju ako je bilo koji od sljedećih finansijskih instrumenata reklassificirao između finansijskih obaveza i kapitala:
- (a) finansijski instrument koji je predmet opcije prodaje i koji se klasificira kao vlasnički instrument u skladu s tačkama 16.A i 16.B u MRS 32; ili
- (b) instrument koji subjektu nameće obavezu da drugoj strani dostavi pro rata udio u svojoj neto imovini samo kod likvidacije i koji se klasificira kao vlasnički instrument prema tačkama 16.C i 16.D u MRS 32.

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Stavke prihoda, rashoda, dobitaka i gubitaka

20. Subjekt treba prezentirati, uz uvažavanje zahtjeva u pogledu prezentiranja iz MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima*, objaviti sljedeće stavke prihoda, rashoda, dobitaka ili gubitaka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili ih objaviti u bilješkama:

...

Druga objavljivanja

Računovodstvene politike

21. U skladu s tačkom 27.A u MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja* u MRS 1 *Prezentacija finansijskih izvještaja* (kako je revidirano 2007.), subjekt treba objaviti informacije o svojim značajnim računovodstvenim politikama. Za informacije o osnovici (ili osnovicama) za mjerjenje finansijskih instrumenata koje su korištene prilikom pripreme finansijskih izvještaja se očekuje da predstavljaju informacije o značajnim računovodstvenim politikama.

Računovodstvo zaštite

...

Učinci računovodstva zaštite na finansijski položaj i uspješnost

...

- 24.C Subjekt je dužan objaviti u tabličnom obliku, sljedeće iznose odvojeno po kategoriji rizika za vrste zaštite kako slijedi:

...

- (b) za zaštite novčanog toka i zaštite neto ulaganja u inozemno poslovanje:

...

- (iv) iznos reklassificiran iz rezerviranja za zaštitu novčanog toka ili rezervacije za preračunavanje stranih valuta u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) (pri čemu se iznosi za koje se ranije koristilo računovodstvo zaštite ali za koje se više ne očekuju zaštićeni budući novčani tokovi i iznosi koji su preneseni jer zaštićena stavka utječe na dobit ili gubitak razlikuju);

- (v) linijsku stavku u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti koja uključuje reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1); i

...

- 24.E Subjekt je dužan navesti usklađenje svake komponente kapitala i analizu ostale sveobuhvatne dobiti u skladu sa MSFI-jem 18 MRS-om-1 na temelju kojih je moguće:

...

- 24.F Subjekt je dužan pružiti objaviti podatke tražene tačkom 24.E odvojeno po kategoriji rizika. Ova raščlamba po riziku može se objaviti i skazati u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Opcija da se kreditna izloženost odredi kao mjerena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

- 24.G Ako je subjekt odredio da se finansijski instrument ili njegov dio mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha jer koristi kreditni derivativni instrument za upravljanje kreditnim rizikom tog finansijskog instrumenta dužan je objaviti:

...

- (c) po prestanku mjerjenja finansijskog instrumenta ili dijela finansijskog instrumenta po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, fer vrijednost tog finansijskog instrumenta koja je postala nova knjigovodstvena vrijednost u skladu sa tačkom 6.7.4 MSFI-ja 9 i povezani nominalni iznos ili iznos glavnice (osim za osiguranje usporedivih podataka u skladu sa MSFI-jem 18MRS-om-1, subjekt ne treba nastaviti objavljivati ove podatke u narednim periodima).

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

...
44.KK MSFI 18, izdat u aprilu 2024. godine, izmjenio je tačke 3., 8., 20., 21., 24.C, 24.E, 24.F, 24.G, B5., B7. i B46. te dodao tačke 19.A i 19.B s pripadajućim podnaslovima. Subjekt te izmjene treba primjenjivati kada primjenjuje MSFI 18.

Dodatak B Uputstvo za primjenu

Klase finansijskih instrumenata i nivo objavljivanja (tačka 6.)

Druga objavljivanja – računovodstvene politike (tačka 21.)

B5. Tačka 21. zahtijeva objavljivanje informacija o značajnim računovodstvenim politikama, koje se očekuje da će uključivati informacije o osnovici (ili osnovicama) za mjerjenje finansijskih instrumenata koje su korištene prilikom pripreme finansijskih izvještaja. Za finansijske instrumente ovakvo objavljivanje može uključivati:

...
Tačkom 27.G u MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*^{122.} u MRS 1 (revidiran 2007.) se također zahtijeva od subjekta da, zajedno s informacijama o njegovim značajnim računovodstvenim politikama ili drugim bilješkama, objavi prosudbe, osim onih koje uključuju procjene, koje je uprava napravila tokom postupka primjenjivanja računovodstvenih politika subjekta i koje imaju najznačajniji uticaj na iznose priznate u datim finansijskim izvještajima.

Priroda i stepen rizika koji su proistekli iz finansijskih instrumenata (tačke 31.-42.)

Kvantitativna objavljivanja (tačka 34.)

B7. Tačkom 34. (a) se zahtijevaju objavljivanja sažetka kvantitativnih podataka o izloženosti subjekta rizicima na osnovu informacija koje su interno pružene ključnom rukovodećem osoblju subjekta. Kada subjekt koristi nekoliko metoda upravljanja izloženosti riziku, dužan je objaviti informacije koristeći metodu ili metode koje pružaju najkorisnije i najpouzdanije informacije. MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*-obrazlaže važnost i pouzdanost.

Prestanak priznavanja (tačke od 42.C do 42.H)

Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (tačke od 13.A do 13.F)

Objavljivanje neto iznosa prezentiranih u izveštaju o finansijskom položaju (tačka 13.C (c))

...

- B46. Iznosi čije se objavljivanje zahtjeva tačkom 13.C (c) se moraju uskladiti s iznosima pojedinačne stavke koje su prezentirane u izveštaju o finansijskom položaju. Na primjer, ako subjekt primjenjujući zahtjeve iz MSFI 18 sažme ili raščlan i znose prezentirane u odredi da sažimanje ili raščlanjivanje iznosa pojedinačnih stavki finansijskog izveštaja pojedinačnim stavkama finansijskog izveštaja onda kada subjekt daje iznose koje nalaže tačka 13.C (c) pruža pouzdanje informacije, on mora uskladiti te sažete i raščlanjene iznose objavljene u tački 13.C (c) s iznosima pojedinačnih stavki prezentiranih u izveštaju o finansijskom položaju.

Unesena je fusnota a kraju tačke 44.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izveštajima te ove zahtjeve iz MRS 1 Prezentacija finansijskih izveštaja prenio u MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 44.C. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u MSFI 7 Finansijski instrumenti: Objavljivanja.

Unesena je fusnota na kraju tačke 44.Q. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 44-AA. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u Osnove za izradu finansijskih izveštaja.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 44.FF. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8.

Unesena je fusnota na kraju tačke 44.II. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio zahtjeve za objavljivanjem informacija o značajnim računovodstvenim politikama iz MRS 1 u MRS 8.

MSFI 8 Poslovni segmenti

Izvršene su izmjene i dopune tačke 23. te dodata tačka 36.D. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Objavljivanje

...

Podaci o dobiti ili gubitku, imovini i obvezama

23. Subjekt treba iskazati vrijednost dobiti ili gubitka za svaki segment o kojem se izvještava. Subjekt treba iskazati vrijednost ukupne imovine i obveza za svaki segment o kojem se izvještava ako se takvi iznosi redovno dostavljaju glavnom donosiocu poslovnih odluka. Subjekt je također dužan o svakom izvještajnom segmentu objaviti sljedeće podatke ako su navedeni iznosi uključeni u vrijednost dobiti ili gubitka segmenta koji ispituje glavni donosilac poslovnih odluka ili koji mu se inače redovno dostavljaju iako nisu uključeni u tu vrijednost dobiti ili gubitka segmenta:
- ...
- (f) značajne stavke prihoda i troška objavljene u skladu s tačkom 42. MSFI-ja 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima tačkom 97. MRS-a 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja (kako je revidirano 2007. godine);
- ...

Prijelazne odredbe i datum stupanja na snagu

...

- 36.D MSFI-jem 18, izdatim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 23. Subjekt treba primjeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju točke 36.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MSFI 9 Finansijski instrumenti

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 5.6.5, 5.6.7, 5.7.10, 6.5.11, 6.5.12, 6.5.14, 6.5.15, 6.7.2 i B4.1.2A te uvedena tačka 7.1.11. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Poglavlje 5 Mjerenje

...

5.6 Reklasifikacija finansijske imovine

...

- 5.6.5** Ako subjekt reklasificira finansijsku imovinu izvan fer vrijednosti kroz kategoriju mjerena ostale sveobuhvatne dobiti i u kategoriju mjerena amortiziranog troška, finansijska imovina se reklasificira po njenoj fer vrijednosti na datum reklasifikacije. Međutim, ukupni dobitak ili gubitak koji je prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uklanja se iz kapitala i uskladuje prema fer vrijednosti finansijske imovine na datum reklasifikacije. Kao rezultat, finansijsku imovinu se mjeri na datum reklasifikacije kao da je uvek bila mjerena po amortiziranom trošku. Ovo uskladjenje utiče na ostalu sveobuhvatnu dobit ali ne utiče na dobit ili gubitak i stoga nije reklasifikacijsko uskladjenje (vidjeti [MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima](#)[MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja](#)). Efektivna kamatna stopa i mjerene očekivane kreditne gubitake nisu uskladjeni kao rezultat reklasifikacije. (Vidjeti tačku B5.6.1.)

...

- 5.6.7** Ako subjekt reklasificira finansijsku imovinu izvan fer vrijednosti kroz kategoriju mjerena ostale sveobuhvatne dobiti i u fer vrijednost kroz kategoriju mjerena dobiti ili gubitka, finansijsku imovinu nastavlja mjeriti po fer vrijednosti. Ukupni dobitak ili gubitak prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificira se iz kapitala u dobit ili gubitak kao reklasifikacijsko uskladjenje (vidjeti [MSFI 18MRS 1](#) na datum reklasifikacije).

5.7 Dobici i gubici

...

Imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

- 5.7.10** Dobit ili gubitak od finansijske imovine mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu sa tačkom 4.1.2A treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, osim dobitaka i gubitaka od umanjenja vrijednosti (vidjeti Odjeljak 5.5.) i dobitaka i gubitaka od kursnih razlika (vidjeti tačke B5.7.2 -B5.7.2A), dok se finansijska imovina nije prestala priznavati ili nije reklasificirana. Kada se finansijska imovina prestane priznavati, ukupna dobit ili gubitak prethodno priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasificira iz kapitala u dobit ili gubitak kao reklasifikacijsko uskladjenje (vidjeti [MSFI 18MRS 1](#)). Ako se finansijska imovina reklasificira iz fer vrijednosti kroz kategoriju mjerena ostale sveobuhvatne dobiti, subjekt je dužan obračunati ukupnu dobit ili gubitak prethodno priznatu u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u skladu sa tačkama 5.6.5. i 5.6.7. Kamata izračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u dobiti ili gubitku.

...

Poglavlje 6 Računovodstvo zaštite od rizika

...

6.5 Računovodstvo prihvatljivih odnosa zaštite od rizika

...

Zaštita novčanog toka od rizika

6.5.11 Sve dok zaštita novčanog toka ispunjava kriterije prihvatljivosti iz tačke 6.4.1., odnos zaštite se treba obračunavati kako slijedi:

...

(d) iznos koji je akumuliran u rezervu za zaštitu novčanog toka u skladu sa podtačkom (a) treba se obračunati kako slijedi:

- (i) ako zaštićena predviđena transakcija naknadno rezultira priznavanjem nefinansijske imovine ili nefinansijske obaveze ili zaštićena predviđena transakcija za nefinansijsku imovinu ili nefinansijsku obavezu postane čvrsta obaveza za koju se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti od rizika, subjekt je dužan ukloniti taj iznos iz rezerve za zaštitu novčanog toka i uvrstiti ga direktno u početni trošak ili drugu knjigovodstvenu vrijednost imovine ili obaveze. Ovo nije reklasifikacijsko uskladenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) i stoga ne utiče na ostalu sveobuhvatnu dobit;
- (ii) za zaštite novčanog toka osim onih pokrivenih alinejom (i), taj iznos se treba reklassificirati iz rezerve za zaštitu novčanog toka od rizika u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko uskladenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) u istom periodu ili periodima tokom kojih zaštićeni očekivani budući novčani tokovi utiču na dobit ili gubitak (na primjer, u periodima u kojima je priznat taj prihod ili rashod od kamate ili kada je nastala predvidena prodaja);
- (iii) međutim, ako je taj iznos gubitak i subjekt očekuje da cijeli ili dio tog gubitka neće biti moguće nadoknaditi u jednom ili više sljedećih perioda, dužan je odmah reklassificirati taj iznos za koji se ne očekuje da će biti nadoknaden u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko uskladenje (vidjeti MSFI 18MRS-1).

6.5.12 Kada subjekt prestaje primjenjivati računovodstvo zaštite za zaštitu novčanog toka (vidjeti tačke 6.5.6 i 6.5.7 podtačka (b)) dužan je obračunati iznos koji je akumuliran u rezervu za zaštitu novčanog toka u skladu sa tačkom 6.5.11. podtačka (a) kako slijedi:

...

(b) ako se više ne očekuju zaštićeni od rizika budući novčani tokovi, taj iznos se treba odmah reklassificirati iz rezerve za zaštitu novčanog toka u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko uskladenje (vidjeti MSFI 18MRS-1). Može se i dalje očekivati da nastane zaštićeni budući novčani tok koji više nije izgledan.

Zaštite od rizika neto ulaganja u inostrano poslovanje

...

6.5.14 Kumulativna dobit ili gubitak od instrumenta zaštite od rizika koji se odnosi na efektivni dio zaštite koji je akumuliran u rezervu za preračunavanje stranih valuta treba se reklassificirati iz kapitala u dobit ili gubitak kako reklassifikacijsko uskladenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) u skladu sa tačkama 48.-49. MRS-a 21 pri otuđenju ili djelomičnom otuđenju inostranog poslovanja.

Obračun vremenske vrijednosti opcija

6.5.15 Kada subjekt razdvaja intrinzičnu vrijednost i vremensku vrijednost ugovora o opciji i određuje samo promjenu intrinzične vrijednosti opcije kao instrument zaštite od rizika (vidjeti tačku 6.2.4. podtačka (a)), treba obračunati vremensku vrijednost opcije kako slijedi (vidjeti tačke B6.5.29-B6.5.33.):

...

(b) promjena fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije koja štiti transakciju povezanu sa zaštićenom stavkom treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u iznosu koji se odnosi na zaštićenu stavku i akumulira se u posebnoj komponenti vlasničkog kapitala. Kumulativna promjena fer vrijednosti koja nastaje iz vremenske vrijednosti opcije koja je akumulirana u posebnu komponentu kapitala ('iznos') treba se obračunati kako slijedi:

- (i) ako zaštićena stavka naknadno rezultira priznavanjem nefinansijske imovine ili nefinansijske obaveze ili čvrste obaveze za nefinansijsku imovinu ili nefinansijsku obavezu za koje se primjenjuje računovodstvo zaštite fer vrijednosti, subjekt je dužan ukloniti iznos iz odvojene komponente kapitala i uključiti ga direktno u početni trošak ili drugu knjigovodstvenu vrijednost imovine ili obaveze. To nije reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) i stoga ne utiče na ostalu sveobuhvatnu dobit;
- (ii) za odnose zaštite od rizika osim onih koji su pokriveni alinejom (i) iznos se treba reklassificirati iz posebne komponente kapitala u dobit ili gubitak kako reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1) u istom periodu ili periodima tijekom kojih zaštićeni od rizika očekivani budući novčani tokovi utiču na dobit ili gubitak (primjerice, kada se izvrši predviđena prodaja);
- (iii) međutim, ako se ne očekuje da se cijeli ili dio tog iznosa nadoknadi u jednom ili više budućih perioda, iznos koji se ne očekuje da će biti nadoknađen treba se odmah reklassificirati u dobit ili gubitak kako reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-4);
- (c) promjena fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije koja štiti zaštićenu stavku povezana sa vremenskim periodom treba se priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u iznosu koji se odnosi na zaštićenu stavku i treba se akumulirati u posebnu komponentu kapitala. Vremenska vrijednost na datum određivanja opcije kao instrumenta zaštite od rizika, u iznosu koji se odnosi na zaštićenu stavku, treba se amortizirati sistematsizirano i racionalno tijekom perioda tokom kojeg bi usklađenje zaštite za intrinzičnu vrijednost opcije moglo uticati na dobit ili gubitak (ili ostalu sveobuhvatnu dobit, ako je zaštićena stavka vlasnički instrument za koji je subjekt odabrao prikazati promjene fer vrijednosti u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u skladu sa tačkom 5.7.5.). Stoga, u svakom izvještajnom periodu, iznos amortizacije se treba reklassificirati iz odvojene komponente kapitala u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1). Međutim, ako se računovodstvo zaštite prestane primjenjivati na odnos zaštite koji uključuje promjenu intrinzične vrijednosti opcije kao instrumenta zaštite, neto iznos (tj. uključujući kumulativnu amortizaciju) koji je akumuliran u odvojenu komponentu kapitala treba se odmah reklassificirati u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1).
- ...

6.7 Mogućnost određivanja izloženosti kreditnom riziku mjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Obračun izloženosti kreditnom riziku određene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

- 6.7.2 Ako je finansijski instrument određen u skladu sa tačkom 6.7.1 mjerena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha nakon početnog priznavanja ili ako nije prethodno priznat, razlika u vrijeme određivanja između knjigovodstvene vrijednosti, ako postoji, i fer vrijednosti treba se odmah priznati u dobiti ili gubitku. Za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u skladu sa tačkom 4.1.2A, kumulativna dobit ili gubitak prethodno priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti treba se odmah reklassificirati iz kapitala u dobiti ili gubitak kao reklassifikacijsko usklađenje (vidjeti MSFI 18MRS-1).
- ...

Poglavlje 7 Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

7.1 Datum stupanja na snagu

- 7.1.11 MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 5.6.5, 5.6.7, 5.7.10, 6.5.11, 6.5.12, 6.5.14, 6.5.15, 6.7.2 i B4.1.2A. Subjekt treba primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.
- ...

Dodatak B

Smjernice za primjenu

...

Klasifikacija (Poglavlje 4)

Klasifikacija finansijske imovine (Odjeljak 4.1.)

Poslovni model subjekta za upravljanje finansijskom imovinom

...

- B4.1.2A Poslovni model subjekta odnosi se na to kako subjekt upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi stvorio novčane tokove. Drugim riječima, poslovni model subjekta određuje hoće li novčani tokovi nastati iz naplate ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijske imovine ili iz jednog i drugog. Prema tome, ova ocjena se ne izvodi na osnovu scenarija za koje subjekt ne može realno očekivati da se dese, kao što je tzv. 'najgori mogući' scenarij ili scenarij 'stresnih uvjeta'. Primjerice, ako subjekt očekuje da će prodati određeni portfelj finansijske imovine samo u slučaju scenarija 'stresnih uvjeta', taj scenarij ne bi utjecao na ocjenu subjekta o poslovnom modelu za tu imovinu ako subjekt razumno očekuje da se takav scenarij neće dogoditi. Ako su novčani tokovi ostvareni na način koji se razlikuje od očekivanja subjekta na datum kada je subjekt ocjenjivao poslovni model (primjerice, ako subjekt proda više ili manje finansijske imovine nego što je očekivao kada je klasificirao tu imovinu), zbog toga ne nastaje greška za prethodni period u finansijskim izvještajima subjekta (vidjeti MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*) niti to mijenja klasifikaciju preostale finansijske imovine koja se drži u tom poslovnom modelu (tj. imovine koju je subjekt priznao u prethodnim periodima i još je drži) sve dok subjekt uzima u obzir sve važne podatke dostupne za vrijeme procjene poslovnog modela. Međutim, kada subjekt ocjenjuje poslovni model za novostvorenu ili novokupljenu finansijsku imovinu, treba uzeti u obzir podatke o tome kako su novčani tokovi realizirani u prošlosti, zajedno sa svim drugim relevantnim podacima.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*

“ u tački 7.2.1. Novi tekst je podvučen.

*

U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine*, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

MSFI 10 Konsolidirani finansijski izvještaji

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački C2. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

MSFI 11 Zajednički aranžmani

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački C1.B. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

MSFI 12 Objavljivanje udjela u drugim subjektima

Izvršene su izmjene i dopune tačke B14. te dodata tačka C1.E. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Dodatak B Vodič za primjenu

...

Skraćene finansijske informacije o zavisnim subjektima, zajedničkim poduhvatima i pridruženim subjektima (tačke 12. i 21.)

...

- B14. Sažete finansijske informacije koje se objavljaju prikazane u skladu s tačkama B12. i B13. biće ~~obavezno se prezentuju kao~~ – iznosi iskazani u finansijskim izvještajima zajedničkog poduhvata ili pridruženog subjekta sastavljenim prema MSFI-jevima (a ne ~~kao~~ udjeli subjekta u tim iznosima) Ako subjekt obračuna svoje udjele u zajedničkim poduhvatima ili pridruženom subjektu koristeći metodu udjela, dužan je:
- (a) iznose iskazane u finansijskim izvještajima zajedničkog poduhvata ili pridruženog subjekta sastavljenim prema MSFI-jevima uskladiti tako da odraze iznos uskladivanja koji je nastao korištenjem metode udjela, kao što je uskladivanje fer vrijednosti za vrijeme sticanja ili uskladivanje proizašlo iz razlika u računovodstvenim politikama;
 - (b) subjekt je dužan prikazati usklađenje objavljenih svedenja prikazanih sažetih finansijskih informacija prema knjigovodstvenoj vrijednosti ~~na knjigovodstvenu vrijednost~~ svog udjela u zajedničkom poduhvatu, odnosno pridruženom subjektu.

...

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

...

- C1.E MSFI-jem 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, koji je objavljen u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka B14. Subjekt će primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački C1.D. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MSFI 13 *Mjerenje fer vrijednosti*

Izvršene su izmjene i dopune tačke 51. te dodata tačka C7. Novi tekst je podvučen a brisani precrtan.

Mjerenje

...

Primjena na finansijsku imovinu i finansijske obaveze s mogućnošću prijeboja u smislu tržišnog rizika ili rizika druge ugovorne strane

...

51. Da bi mogao primijeniti izuzeće iz tačke 48, subjekt treba odluku o računovodstvenoj politici donijeti u skladu sa MRS-u 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekcija i greske. Subjekt koji koristi izuzeće treba primijeniti tu računovodstvenu politiku, zajedno sa svojom politikom raspodjele usklađenja po osnovi raspona između kupovne i prodajne cijene (vidjeti tačke 53.-55.) te kreditnih usklađenja (vidjeti tačku 56.), ako postoje, na određeni portfelj dosljedno iz perioda u period.

...

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

...

- C7. MSFI-jem 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, izdatim u aprilu 2024. godine, mijenja se tačka 51. Subjekt će primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

MSFI 14 Regulirana vremenska ograničenja

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 19., B13. i B14. te uvedena tačka C2. Pored toga, izmijenjen je i podnaslov ispred tačke 9. Sama tačka 9. nije pretrpjela izmjene, ali je uvrštena ovdje zbog bolje preglednosti. Novi tekst je podvučen a brisani precrтан.

Priznavanje, mjerjenje, umanjenje vrijednosti i prestanak priznavanja

Privremeno izuzeće od tačke 11. u MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške

9. Subjekt koji ima aktivnosti s reguliranim cijenama i to obuhvaćen djelokrugom ovog Standarda i bira da ga primjenjuje, kada razvija svoje računovodstvene politike za priznavanje, mjerjenje, umanjenje vrijednosti i prestanak priznavanja stanja konta reguliranih vremenskih razgraničenja će primjenjivati tačke 10. i 12. iz MRS 8.

...

Prezentacija

Promjene u prezentiranju

...

19. Uz uvažavanje zahtjeva MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima Osim stavki za koje se zahtijeva da budu prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju i izvještajima o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u skladu s MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, subjekt koji primjenjuje ovaj Standard sva konta reguliranih vremenskih razgraničenja i njihove promjene treba iskazati u skladu s tačkama od 20. do 26.

...

Dodatak B Uputstvo za primjenu

...

Primjenjivost drugih standarda

...

Primjena MRS 33 Zarade po dionici

- B13. Tačka 66. u MRS 33 zahtijeva da neki subjekti, u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, prezentiraju osnovne i razrijedene zarade po dionici, kako za dobit ili gubitak od neobustavljenog poslovanja, tako i za dobit ili gubitak koji se može pripisati vlasnicima običnih dionica matičnog subjekta. Osim toga, tačka 68. u MRS 33 od subjekta koji prijavi prekinuto poslovanje zahtijeva da objavi osnovne i razrijedene iznose po dionici za prekinuto poslovanje prezentira ili u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili da ih objavi u bilješkama.
- B14. Za svaki iznos zarade po dionici prezentiran u skladu s MRS 33, subjekt koji primjenjuje ovaj Standard treba prezentirati dodatne iznose osnovnih i razrijedjenih zarada po dionici koji su obračunati na isti način, osim što ti iznosi trebaju isključiti neto kretanja reguliranih vremenskih razgraničenja. U skladu sa zahtjevima iz tačke

~~73. u MRS 33~~ Uz uvažavanje zahtjeva iz podtačke (c) tačke 73.C u MRS 33, subjekt zarade po dionici zahtijevane tačkom 26. ovog Standarda treba prezentirati uz isto isticanje kao i zarade po dionici zahtijevane po MRS 33 za sve prezentirane periode.

...

Dodatak C

Stupanje na snagu i prijelazne odredbe

Stupanje na snagu i prijelazne odredbe

Stupanje na snagu

...

C2. MSFI 18, izdat u aprilu 2024. godine, izmijenio je tačke 19., B13. i B14. te podnaslov ispred tačke 9. Subjekt te izmjene i dopune treba primjenjivati kada primjenjuje MSFI 18.

MSFI 15 *Prihodi od ugovora s kupcima*

Izvršene su izmjene i dopune tačke 43. te dodata tačka C1.D. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Priznavanje

...

Ispunjavanje obaveza izvršenja

...

Mjerenje napretka prema potpunom ispunjenju obaveze izvršenja

...

Metode mjerenja napretka

...

43. Subjekt treba ažurirati svoje mjerenje napretka u skladu s promjenama okolnosti tokom vremena kako bi prikazao sve promjene ishoda obaveze izvršenja. Takve promjene u mjerenu napretka subjekta se obračunavaju kao promjena računovodstvene procjene u skladu s MRS-om 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.
- ...

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu

- ...
- C1.D MSFI-jem Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 43. Subjekt treba primjeniti te izmjene i dopune ako primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške*“ u točki C3. (a). Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je objavio MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.*

MSFI 16 *Najmovi*

Izvršene su izmjene i dopune tačke 49. te dodata tačka C1.E. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Najmoprimac

...

Prezentacija

...

49. U izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti najmoprimac treba prikazati rashod od kamata na obavezu po osnovu najma odvojeno od amortizacije date imovine s pravom korištenja. Tačka 61. MSFI-ja 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* nalaže subjektima da u kategoriju aktivnosti finansiranja u izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti klasificuju rashod na obavezu po osnovu najma koji su odredili u skladu s tačkom 36. (a) Rashod od kamate na obavezu po osnovu najma predstavlja komponentu finansijskih troškova, za koju tačka 82. (b) MRS-1 *Prezentacija finansijskih izvještaja* nalaže da se u izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikazuje odvojeno.

...

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu

...

- C1.E MSFI-jem 18, izdatim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 49. Subjekt je dužan primjeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački C5. (a). Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

MSFI 17 Ugovori o osiguranju

Izvršene su izmjene i dopune stavova 91., 96., 103. i B129, te uveden stav C2.B. Novi tekst je podvučen a
brisani precrtaan.

Priznavanje i prikazivanje u izvještajima o finansijskim rezultatima (stavovi B120.-B136.)

...

Finansijski prihodi ili rashodi osiguranja (vidi stavove B128.- B136.)

...

91. Kada subjekat prenese grupu ugovora o osiguranju, odnosno prestane priznavati grupu ugovora o osiguranju u skladu sa stavom 77.:

- (a) dužan je reklassifikovati u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko uskladivanje (vidi MSFI 18 Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima MRS-1 Prezentovanje finansijskih izvještaja) bilo koji preostali iznos za grupu (ili ugovor) prethodno priznavan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti zbog odluke subjekta da primjenjuje računovodstvenu politiku iz tačke (b) stava 88.;
- (b) nije dužan reklassifikovati u dobit ili gubitak kao reklassifikacijsko uskladenje (vidi MSFI 18 MRS-1) bilo koji preostali iznos za grupu (ili ugovor) prethodno priznavan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti zbog odluke subjekta da primjenjuje računovodstvenu politiku iz tačke (b) stava 89.

...

Objavljanje

...

96. Stavovi 41., 42. i 43. MSFI-ja 18 Stavovi 29.-31. MRS-a 1 utvrđuju zahtjeve u pogledu materijalne vrijednosti i objedinjavanja i razdvajanja podataka. Primjeri karakteristika osnova za objedinjavanje koje bi mogle biti primjerene kao osnova za razdvajanje kada je riječ o objavljanju podataka o ugovorima o osiguranju uključuju:

- (a) vrsta ugovora (na primjer, glavne linije proizvoda);
(b) geografsko područje (na primjer, država ili regija); ili
(c) segmenti o kojima se izvještava, kako su određeni MSFI-jem 8 *Poslovni segmenti*.

Obrazloženje priznatih iznosa

...

103. Subjekat, ukoliko je primjenjivo, u okviru uskladivanja zahtijevanih stavom 100., odvojeno objavljuje svaki od sljedećih iznosa u vezi s uslugama osiguranja:

- ...
- (c) komponente ulaganja koje nisu uvrštene pod prihode od osiguranja i troškove usluga osiguranja (u kombinaciji s povratom premija, osim kada su ti povrati objavljeni prikazani u sklopu novčanih tokova za period iz stavke (i) tačke (a) stava 105.).

...

Dodatak B

Uputstva za primjenu

...

Finansijski prihodi ili rashodi osiguranja (stavovi 87.-92.)

...

- B129. Stavovi 88. i 89. zahtijevaju od subjekta da izvrši odabir računovodstvene politike u smislu da li razdvajati finansijske prihode ili rashode osiguranja za period na dobit ili gubitak i na ostalu sveobuhvatnu dobit. Subjekat je odabranu računovodstvenu politiku dužan primjenjivati na portfelje ugovora o osiguranju. Kod procjene toga koja računovodstvena politika je najprimjerena za neki portfelj ugovora o osiguranju u skladu sa stavom 13. MRS-a 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*, subjekat zasebno razmatra svaki portfelj imovine koji drži i način obračunavanja te imovine.

...

Dodatak C

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu

...

- C2.B MSFI-jem 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, izdatim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune stavova 91., 96., 103. i B129. Subjekat je dužan primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-a 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački (a) stava C3. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MRS 2 Zalihe

Izvršene su izmjene i dopune tačke 39. te uvedena tačka 40.H. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Objavljivanje

...

39. Neki subjekti klasificiraju rashode po vrsti u kategoriju poslovnih aktivnosti ~~izusvojili su oblik~~ izvještaja o dobiti ili gubitku na način koji daje kojem se objavljaju ~~iznos~~ prikaz iznosa koji nisu trošak zaliha priznat kao rashod tokom perioda. U ovome obliku subjekt prikazuje strukturu rashoda na temelju prirodnih vrsta troškova. U ovom slučaju, subjekt prezentira objavljuje troškove priznate kao rashod za sirovine i potrošni materijal, primanja zaposlenih troškova rada i druge troškove zajedno s iznosom neto promjene zaliha za period.

Datum stupanja na snagu

...

- 40.H Objavljivanjem MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine izmijenjena je i dopunjena tačka 39. Subjekt je dužan primjenjivati te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 6., 10., 12., 14., 16., 17., 18., 20., 31., 32., 35., 46. i 47. te uvedene tačke 33.A, 34.A-34.D. i 64. Tačke 33. i 34. su brisane. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Definicije

6. Sljedeći izrazi korišteni u ovom standardu imaju navedeno značenje:

...

Investicijske aktivnosti su sticanje i otudivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja koja nisu uključena u novčane ekvivalente te primici kamata i dividendi kako su opisane u tačkama od 34.A do 34.D.

...

Prezentiranje izvještaja o novčanim tokovima

10. Izvještaj o novčanim tokovima treba prezentirati novčane tokove tijekom perioda, klasificirane na novčane tokove od poslovnih, investicijskih i finansijskih aktivnosti. Prilikom izrade izvještaja o novčanim tokovima, subjekt je dužan primjenjivati ovaj standard, kao i opće zahtjeve za finansijske izvještaje iz tačaka 9.-43., 113. i 114. MSFI-ja 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima.
- ...
12. Jedna transakcija može obuhvatiti novčane tokove koji se različito klasificiraju. Na primjer, kada iznos isplate kredita sadrži i kamatu i glavnice, stavka kamate se može klasificirati kao poslovna aktivnost a stavka glavnice kao finansijska aktivnost.

Poslovne aktivnosti

...

14. Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti prvenstveno proizilaze iz glavnih poslovnih aktivnosti subjekta koje stvaraju prihode. Stoga, oni uglavnom proizilaze iz transakcija i drugih poslovnih događaja koji se uključuju u određivanje dobiti ili gubitka. Primjeri novčanih tokova od poslovnih aktivnosti su:

- (a) novčani primici od prodaje dobara i pružanja usluga;
- (b) novčani primici od tantijema, naknada, provizija i drugih prihoda;
- (c) novčane isplate dobavljačima dobara i usluga;
- (d) novčane isplate zaposlenima i za račun zaposlenih;
- (e) [brisano]
- (f) novčane isplate ili povrati poreza na dobit, osim ako se ne mogu posebno povezati s finansijskim i investicijskim aktivnostima; i-
- (g) novčani primici i isplate po osnovu ugovora s namjenom prodaje ili trgovanja; i-
- (h) novčani primici dividendi i novčani primici i isplate kamata kako su opisane u točkama 34.B, 34.C i 34.D.

Neke transakcije, kao što je prodaja određene stavke postrojenja, mogu prouzrokovati dobitak ili gubitak koji se uključuje u priznatu dobit ili gubitak. Novčani tokovi koji se odnose na takve transakcije su novčani tokovi od investicijskih aktivnosti. Međutim, novčane isplate za proizvodnju ili sticanje imovine namijenjene davanju u zakup drugim osobama i kasnije prodaji, kao što je opisano u tački 68.A MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, su novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti. Novčani primici po osnovu zakupa i od kasnije prodaje takve imovine također su novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti.

...

Investicijske aktivnosti

16. Novčane tokove nastale investicijskim aktivnostima je važno ~~prezentirati objavljivati~~ odvojeno, zato što oni prikazuju visinu nastalih izdataka za resurse koji su namijenjeni stvaranju buduće dobiti i novčanih tokova. Jedino rashodi koji rezultiraju priznavanjem imovine u izještaju o finansijskom položaju ispunjavaju uvjete za klasifikaciju u investicijske aktivnosti. Primjeri novčanih tokova koji nastaju iz investicijskih aktivnosti su:
- (a) novčane isplate za sticanje nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i druge dugotrajne imovine. Tu se ubrajaju i isplate koje se odnose na kapitalizaciju troškova razvoja i izgradnju nekretnina, postrojenja i opreme u vlastitoj izvedbi;
 - (b) novčani primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i druge dugotrajne imovine;
 - (c) novčani izdaci za sticanje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata, uključujući udjele i udjela u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (osim isplata za one instrumente koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili se drže u svrhe prodaje ili trgovana);
 - (d) novčani primici od prodaje vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih subjekata, uključujući udjele i udjela u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima (osim primitaka za one instrumente koji se smatraju novčanim ekvivalentima ili se drže u svrhe prodaje ili trgovana);
 - (e) novčani predujmovi i zajmovi dati drugim osobama (osim predujmova i zajmova koje je dala finansijska institucija);
 - (f) novčani primici od otpłata predujmova i zajmova danih drugim osobama (osim predujmova i zajmova finansijske institucije);
 - (g) novčane isplate za standardizirane i nestandardizirane terminske ugovore, opcije i swapove, osim kada se ti ugovori drže u svrhe prodaje ili trgovanja ili ako se ta plaćanja klasificiraju kao finansijske aktivnosti; ‡
 - (h) novčani primici od standardiziranih i nestandardiziranih terminskih ugovora, opcija i swapova, osim kada se ti ugovori drže u svrhe prodaje ili trgovanja ili ako se te naplate klasificiraju kao finansijske aktivnosti; ‡
 - (i) novčani primici kamata i dividendi kako su opisane u tačkama od 34.A do 34.D.

Kada se ugovor prikaže kao zaštita neke odredive pozicije, novčani tokovi tog ugovora se klasificiraju na isti način kao i novčani tokovi pozicije koja se zaštićuje.

Financijske aktivnosti

17. Odvojeno ~~prezentiranje objavljuvanje~~ novčanih tokova nastalih finansijskim aktivnostima je važno jer je to, onima koji subjektu osiguravaju kapital, korisno pri predviđanju očekivanja od budućih novčanih tokova. Primjeri novčanih tokova koji nastaju finansijskim aktivnostima su:
- (a) novčani primici od izдавanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata;
 - (b) novčane isplate vlasnicima za sticanje ili otkup dionica subjekta;
 - (c) novčani primici od izдавanja dužničkih instrumenata, zajmova, mjenica, obveznika, hipoteke i drugih kratkoročnih ili dugoročnih posudbi;
 - (d) novčane otplate pozajmljenih iznosa; ‡
 - (e) novčane otplate najmoprimca na ime smanjenja neizmirene obaveze po osnovu najma; ‡
 - (f) novčane isplate dividendi kako su opisane u točki 33.A; i
 - (g) novčane isplate kamata kako su opisane u tačkama od 34.A do 34.D.

Izještavanje o novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti

18. Subjekt treba prezentirati novčane tokove iz poslovnih aktivnosti koristeći ili:
- (a) **direktnu metodu, po kojoj se objavljaju glavne grupe bruto novčanih primitaka i bruto novčanih isplata; ili**
 - (b) **indirektnu metodu, po kojoj se dobit ili gubitak od poslovnih aktivnosti uskladjuje za:**
 - (i) **efekte transakcija nenovčane prirode; ‡**

- (ii) sva odgađanja ili razgraničenja prošlih ili budućih poslovnih novčanih primitaka ili isplata;
 - (iii) prihode ili rashode klasificirane u kategoriju poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku kada su novčani tokovi povezani s njima klasificirani kao novčani tokovi od investicijskih ili finansijskih aktivnosti; i
 - (iv) novčane tokove iz poslovnih aktivnosti kada novčani tokovi povezani s njima nisu klasificirani u kategoriju poslovnih aktivnosti u izvještaju o dobiti ili gubitku za stavke prihoda ili rashoda koje su vezane za investicijske ili finansijske novčane tokove.
- ...

20. Prema indirektnoj metodi, neto novčani tok od poslovnih aktivnosti utvrđuje se usklajivanjem dobiti ili gubitka od poslovnih aktivnosti za učinke:

- (a) promjene stanja zaliha i poslovnih potraživanja i obaveza tokom perioda;
- (b) nenovčanih stavki kao što su amortizacija, rezerviranja i, edgođeni porezi, nerealizirane pozitivne i negativne kursne razlike klasificirane u kategoriju poslovnih aktivnosti; i neraspodijeljeni dobici povezanih društava; i
- (c) prihoda ili rashoda klasificiranih u kategoriju poslovnih aktivnosti iz izvještaja o dobiti ili gubitku, svih drugih stavki čiji su novčani učinci investicijski ili finansijski novčani tokovi; i-
- (d) poslovnih novčanih tokova, kao što je porez na dobit (u skladu s točkom 35.), čiji prihodi ili rashodi nisu klasificirani u kategoriju poslovnih aktivnosti iz izvještaja o dobiti ili gubitku.

Alternativno, neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti može se prema indirektnoj metodi prezentirati prikazivanjem prihoda i rashoda klasificiranih u kategoriju poslovnih aktivnosti iz izvještaja o dobiti ili gubitku objavljenih u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, kao i promjena zaliha i poslovnih potraživanja i obveza tijekom razdoblja i kao bilo koji drugi vid novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti za koje pripadajući prihodi ili rashodi nisu klasificirani u kategoriju poslovnih aktivnosti.

...

Kamate i dividende

31. Novčani tokovi od primljenih i isplaćenih kamata i dividendi trebaju se prezentirati objavljivati odvojeno. Svaka od tih stavki se treba iz razdoblja u razdoblje dosljedno klasificirati u skladu s tačkama 32. i 33.A, te tačkama od 34.A do 34.D u poslovne, investicijske ili finansijske aktivnosti.
32. Ukupan iznos kamata plaćenih tokom perioda uvrštava se u izvještaj objavljuje se u izvještaju o novčanim tokovima, bilo da je priznat kao rashod u dobit ili gubitak ili je kapitaliziran u skladu sa MRS-om 23 – Troškovi posudbe.
33. [brisano]Kod finansijskih institucija, plaćene kamate, kao i primljene kamate i dividende, se obično klasificiraju kao poslovni novčani tokovi. Međutim, ne postoji suglasnost po pitanju klasifikacije tih novčanih tokova za druge subjekte. Plaćene kamate, primljene kamate i dividende mogu se klasificirati kao poslovni novčani tok, zato što ulaze u određivanje dobiti ili gubitka. Alternativno, plaćene kamate, kao i primljene kamate i dividende, mogu se klasificirati kao finansijski novčani tokovi, odnosno investicijski novčani tokovi, s obzirom na to da predstavljaju troškove pribavljanja finansijskih resursa ili povrate od ulaganja.
- 33.A Subjekt isplaćene dividende treba klasificirati kao finansijske novčane tokove.
34. [brisano]Isplaćene dividende mogu se klasificirati kao finansijski novčani tok, s obzirom na to da predstavljaju trošak pribavljanja finansijskih resursa. Alternativno, isplaćene dividende mogu se klasificirati kao element novčanog toka iz poslovnih aktivnosti kako bise korisnicima pomoglo u utvrđivanju sposobnosti subjekta da isplati dividende iz poslovnih novčanih tokova.
- 34.A Subjekt, osim subjekata iz točke 34.B, treba klasificirati:
- (a) isplaćenu kamatu (iz točke 32.) kao novčane tokove iz finansijskih aktivnosti; a
 - (b) primljene kamate i dividende kao novčane tokove iz investicijskih aktivnosti.
- 34.B Subjekt koji ulaže u imovinu ili dodjeljuje finansijska sredstva klijentima kao osnovnu djelatnost (kako se utvrdi u skladu s tačkama od B30. do B41. MSFI-ja 18) način klasificiranja primljenih dividendi, primljenih kamata i isplaćenih kamata u izvještaju o novčanim tokovima utvrđuje pozivajući se, na osnovu MSFI-ja 18, na način kako klasificira prihod od dividendi te prihode i rashode od kamata u izvještaju o dobiti ili gubitku. Subjekt treba klasificirati ukupan iznos svakog od tih novčanih tokova u istu kategoriju izvještaja o novčanim tokovima (to jeste, kao poslovne, investicijske ili finansijske aktivnosti).

- 34.C Prilikom primjene tačke 34.B, subjekt koji klasificira ukupni iznos svakog prihoda od dividendi te prihoda i rashoda od kamata u istu kategoriju izvještaja o dobiti ili gubitku treba klasificirati ukupan iznos svake primljene dividende i primljene ili isplaćene kamate kao novčane tokove proistekle iz pripadajućih aktivnosti u izvještaju o novčanim tokovima. Primjera radi, ako subjekt klasificira sve svoje rashode na ime kamata u kategoriju finansijskih aktivnosti iz izvještaja o dobiti ili gubitku, onda bi i sve svoje isplaćene kamate klasificirao kao novčane tokove iz finansijskih aktivnosti.
- 34.D Prilikom primjene MSFI-ja 18, može se pokazati neophodnim da subjekt svaki prihod od dividende, odnosno prihod ili rashode od kamata klasificira u više od jedne kategorije izvještaja o dobiti ili gubitku. U takvim slučajevima, primjenjujući tačku 34.B, subjekt treba odabrati računovodstvenu politiku za klasificiranje pripadajućih novčanih tokova u jednu od s njima povezanih aktivnosti u izvještaju o novčanim tokovima. Na primjer, ako rashode na ime kamata klasificira u kategoriju poslovnih i kategoriju finansijskih aktivnosti iz izvještaju o dobiti ili gubitku, subjekt bi i sve svoje kamate isplaćene u skladu sa svojom računovodstvenom politikom klasificirao kao novčane tokove iz poslovnih ili kao novčane tokove iz finansijskih aktivnosti.

Porezi na dobit

- 35.** Novčani tokovi koji proizilaze iz poreza na dobit trebaju se odvojeno prezentirati objaviti i klasificirati kao novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti, osim ako se mogu posebno povezati s finansijskim i investicijskim aktivnostima.
- ...

Komponente novca i novčanih ekvivalenta

- ...
- 46.** S obzirom na postojanje različitih praksi upravljanja novcem i različitih bankovnih aranžmana u svijetu, te kako bi ispunio zahtjeve MRS-a 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja MRS-a 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja, subjekt objavljuje politiku koju usvaja za određivanje sastavnih elemenata novca i novčanih ekvivalenta.
- 47.** Učinak svake promjene u politici određivanja komponenti novca i novčanih ekvivalenta, na primjer, promjena klasifikacije finansijskih instrumenata koji su prethodno tretirani kao dio ulagačkog portfelja subjekta, izvještava se u skladu s MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i pogreske.
- ...

Datum stupanja na snagu

- ...
- 64.** Objavljivanjem MSFI-ja 18 u aprilu 2024. godine izmijenjene su i dopunjene točke 6., 10., 12., 14., 16.-18., 20., 31., 32., 35., 46. i 47. te uvedena točka 33.A i točke od 34.A do 34.D, kao i brisane točke 33. i 34. Subjekt treba primjeniti ove izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

Izvršene su izmjene i dopune fusnote uz naslov MRS-a 7. Novi tekst je podvučen.

* U septembru 2007. godine, IASB je izmijenio naslov MRS-a 7 iz *Izvještaji o novčanim tokovima* u *Izvještaj o novčanim tokovima* kao rezultat izmjena MRS-a 1 – *Prezentacija finansijskih izvještaja* iz 2007. godine. U aprilu 2024. godine, IASB je izdao *MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* te ove zahtjeve iz MRS-a 1 prenijeo u *MSFI 18*.

MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške

Izvršena je izmjena naslova MRS-a 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške~~

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 1., 3., 5., 11. i 32. i brisana tačka 2. Uvedene su tačke 3.A, 6.A-6.J, 6.K-6.L, 6.M, 6.N, 27.A-27.I. i 31.A-31.I, svaka s pripadajućim naslovnom ili podnaslovom, te tačka 54.J, kao i podnaslov ispred tačke 28. Sama tačka 28. nije pretrpjela izmjene, ali je uvrštena ovdje zbog bolje preglednosti. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Cilj

1. Cilj ovog standarda je da propisepoveća relevantnost i pouzdanost finansijskih izvještaja subjekta, kao i uporedivost tih finansijskih izvještaja kroz periode i u odnosu na finansijske izvještaje drugih subjekata, kroz propisivanje osnova za izradu finansijskih izvještaja, uključujući:
 - (a) opća pitanja;
 - (b) kriterije za izbor, imijenjanje i objavljanje računovodstvenih politika; i;
 - (c) kao i zaračunovodstveni postupak i objavljanje promjena računovodstvenih politika, promjena računovodstvenih procjena i ispravljanja grešaka.
Namjera Standarda je da poboljša relevantnost i pouzdanost finansijskih izvještaja subjekta, kao i uporedivost tih finansijskih izvještaja kroz periode i u odnosu na finansijske izvještaje drugih subjekata.
2. [Brisano] Zahtjevi za objavljanje računovodstvenih politika, osim onih koje se odnose na promjene računovodstvenih politika, navedeni su u MRS-u 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja.

Djelokrug

3. Ovaj standard se treba primjenjivati pri utvrđivanju osnove za izradu finansijskih izvještaja, uključujući izbor i primjenu izboru i primjeni računovodstvenih politika i u računovodstvu promjena računovodstvenih politika, promjena računovodstvenih procjena i ispravljanja grešaka ranijih perioda.
- 3.A MRS 34 Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine propisuje zahtjeve u pogledu prezentiranja i objavljanja skraćenih finansijskih izvještaja tokom godine. Odredbe tačaka od 6.A do 6.N također se odnose i na takve finansijske izvještaje tokom godine.

...

Definicije

5. Sljedeći izrazi korišteni u ovom Standardu imaju navedeno značenje:

...

IFRS računovodstveni standardi Medunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) su računovodstveni standardi Standardi i Tumačenja koje je usvojio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB). Oni obuhvataju:

- (a) Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja;
- (b) Međunarodne računovodstvene standarde;
- (c) Tumačenja Odbora za tumačenja međunarodnog finansijskog izvještavanja (IFRIC); i
- (d) Tumačenja Stalnog odbora za tumačenja (SIC).

IFRS računovodstveni standardi su ranije bili poznati kao međunarodni standardi finansijskog izvještavanja, MSFI, MSFI-jevi i MSFI standardi.

Značajne informacije su definisane Materijalno značajno je definisano – u Dodatku A MSFI-ja 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima takači 7. MRS-a 1 i pojam. Materijalno se u ovom Standardu se koristi u istom značenju.

...

Osnove za izradu – opća pitanja

Vjerno prikazivanje i poštivanje IFRS računovodstvenih standarda

- 6.A Finansijski izvještaji vjerno prikazuju finansijski položaj, finansijski uspjeh i novčane tokove subjekta. Vjerno prikazivanje iziskuje vjerno odražavanje učinaka transakcija, drugih dogadaja i uslova u skladu s definicijama i kriterijima za priznavanje imovine, obaveza, prihoda i rashoda iz Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje (u daljem tekstu: Konceptualni okvir). Pretpostavlja se da primjena MSFI-ja, uz dodatna objavljivanja po potrebi, daje finansijske izvještaje kojima se ostvaruje vjerno prikazivanje.
- 6.B Subjekt čiji finansijski izvještaji su u skladu s IFRS računovodstvenim standardima dužni su u bilješkama navesti izričitu i bezrezervnu izjavu o toj uskladenosti. Subjekt ne smije navesti da su finansijski izvještaji u skladu s IFRS računovodstvenim standardima osim kada zadovoljavaju sve zahtjeve tih standarda.
- 6.C U praktično svim situacijama, subjekt ostvaruje vjeran prikaz postupajući u skladu s primjenjivim MSFI-jama. Vjeran prikaz od subjekta zahtijeva i to:
- (a) da računovodstvene politike odabere i primjenjuje u skladu s ovim standardom. Ovim standardom se utvrđuje hijerarhija obavezujućih uputstava koja uprava mora uzeti u obzir onda kada određena stavka nije uređena konkretnim MSFI-jem;
 - (b) da informacije, uključujući računovodstvene politike, prezentira na način koji daje relevantne, pouzdane, uporedive i razumljive informacije;
 - (c) da objavi dodatne podatke kada postupanje prema konkretnim zahtjevima MSFI-jeva nije dovoljno da korisnicima omogući da razumiju učinke određenih transakcija, drugih dogadaja i uslova na finansijski položaj i finansijski uspjeh subjekta.
- 6.D Subjekt ne smije ispravljati neodgovarajuće računovodstvene politike tako što će objaviti računovodstvene politike koje je primjenjivao ili navesti bilješke ili obrazloženja.
- 6.E U izuzetno rijetkim slučajevima kada uprava zaključi da bi postupanje prema zahtjevu MSFI-ja navodilo na toliko krive zaključke da bi bilo u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen Konceptualnim okvirom, subjekt treba odstupiti od tog zahtjeva na način propisan tačkom 6.F ako relevantni regulatorni okvir nalaže ili na drugi način ne zabranjuje takvo odstupanje.
- 6.F Kada odstupi od zahtjeva MSFI-ja u skladu s tačkom 6.F, subjekt je dužan objaviti:
- (a) da je uprava zaključila da finansijski izvještaji daju vjeran prikaz finansijskog položaja, finansijskog uspjeha i novčanih tokova subjekta;
 - (b) da postupa u skladu s primjenjivim MSFI-jima, osim odstupanja od konkretnog zahtjeva u svrhu davanja vjernog prikaza;
 - (c) naziv MSFI-ja od kojeg je odstupio, prirodu odstupanja, uključujući postupanje kakvo bi nalagao dati MSFI, razloge zašto bi takvo postupanje u datim okolnostima navodilo na toliko

krive zaključke da bi to bilo u suprotnosti sa ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen Konceptualnim okvirom, te postupanje za koje se odlučio; i

- (d) **za svaki prikazani period, finansijske efekte odstupanja po svaku stavku iz finansijskog izvještaja o kojoj bi izvjestio da je ispoštovao dati zahtjev.**

6.G **Kada je u prethodnom periodu odstupio od zahtjeva MSFI-ja i to odstupanje utiče na iznose priznate u finansijskim izvještajima za tekući period, subjekt je dužan objaviti podatke koje iziskuju podtačke (c) i (d) tačke 6.F.**

6.H Tačka 6.G se primjenjuje, primjera radi, na situacije kada je subjekt u prethodnom periodu odstupio od zahtjeva MSFI-ja u pogledu mjerena imovine ili obaveze i to odstupanje utiče na mjereno promjena u imovini i obvezama priznatim u finansijskim izvještajima tekućeg perioda.

6.I **U izuzetno rijetkim slučajevima kada uprava zaključi da bi postupanje prema zahtjevu MSFI-ja navodilo na toliko krive zaključke da bi bilo u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen Konceptualnim okvirom, ali relevantni regulatorni okvir zabranjuje odstupanje od tog zahtjeva, subjekt treba, u najvećoj mogućoj mjeri, minimalizirati one aspekte postupanja prema njemu za koje se čini da bi najprije navodili na krive zaključke objavljujući:**

- (a) **naziv predmetnog MSFI-ja, vrstu zahtjeva i razloge zašto je uprava zaključila da postupanje prema zahtjevu u datim okolnostima navodi na toliko krive zaključke da je u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen u Konceptualnom okviru; i**
- (b) **za svaki prikazani period, uskladivanja za svaku stavku finansijskih izvještaja za koja je uprava zaključila da su neophodna da se ostvari vjeran prikaz.**

6.J Za potrebe tačaka od 6.E do 6.I, informacija bi bila u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja ako ne daje vjeran prikaz transakcije, drugog događaja i uslova koje tvrdi da prezentira ili bi se moglo razumno očekivati da prezentira pa bi se, prema tome, vjerovatno odrazila na ekonomske odluke korisnika finansijskih izvještaja. Pri procjenjivanju da li bi postupanje prema određenom zahtjevu MSFI-ja navodilo na toliko krive zaključke da bi bilo u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen Konceptualnim okvirom, uprava razmatra:

- (a) **zašto cilj finansijskih izvještaja nije ostvaren u konkretnim okolnostima; i**
- (b) **kako se okolnosti subjekta razlikuju od okolnosti drugih subjekata koji postupaju prema datom zahtjevu. Ako drugi subjekti u sličnim okolnostima postupaju prema zahtjevu, javlja se protuargument da postupanje subjekta prema istom zahtjevu ne bi navodilo na toliko krive zaključke da bi bilo u suprotnosti s ciljem finansijskih izvještaja kako je utvrđen Konceptualnim okvirom.**

Pretpostavka stalnosti poslovanja

6.K **Prilikom izrade finansijskih izvještaja, uprava procjenjuje sposobnost subjekta da nastavi poslovati na stalnoj osnovi. Subjekt treba izraditi finansijske izvještaje kao da će nastaviti poslovati na stalnoj osnovi osim kada uprava namjerava likvidirati subjekt ili prekinuti poslovanje, odnosno kada realno nema druge mogućnosti. Kada je uprava, pri donošenju te procjene, svjesna značajnih neizvjesnosti u vezi sa dogadajima ili uslovima koji bi mogli ozbiljno dovesti u sumnju sposobnost subjekta da nastavi poslovati na stalnoj osnovi, subjekt je dužan objaviti te neizvjesnosti. Subjekt koji ne izradi finansijske izvještaje kao da će nastaviti poslovati na stalnoj osnovi mora objaviti tu činjenicu, kao i osnovu za izradu finansijskih izvještaja i razloge zašto se na njega ne treba gledati kao na subjekt koji će nastaviti poslovati na stalnoj osnovi.**

6.L Pri procjenjivanju da li je primjereni pretpostaviti da će subjekt nastaviti poslovati na stalnoj osnovi, uprava u obzir uzima sve dostupne informacije o budućnosti, što podrazumijeva najmanje dvanaest (12) mjeseci od kraja izvještajnog perioda. To koliko pažljivo razmatra ovo pitanje će zavisiti od činjeničnog stanja u svakom slučaju zasebno. Subjekt koji je do datog trenutka profitabilno poslova i ima pristup finansijskim sredstvima zaključak da obračunavanje treba vršiti pod pretpostavkom stalnosti poslovanja može donijeti bez podrobnejše analize. U drugim slučajevima, može se pokazati neophodnim da uprava razmotri širok spektar faktora u vezi sa trenutnom i očekivanom profitabilnošću, rokovima za otplatu dugovanja i mogućim zamjenskim izvorima sredstava prije nego zaključi da je primjereni pretpostavljati da će subjekt nastaviti poslovati na stalnoj osnovi.

Obračunska osnova računovodstva

6.M Subjekt svoje finansijske izvještaje, izuzev informacija o novčanim tokovima, izrađuje na obračunskoj osnovi računovodstva.

6.N Kada se koristi obračunska osnova računovodstva, subjekt priznaje stavke imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda (elemente finansijskih izvještaja) onda kada zadovolje definicije i kriterije da budu priznati kao ti elementi iz Konceptualnog okvira.

Računovodstvene politike

Izbor i primjena računovodstvenih politika

...

Pri procjenjivanju opisanom u tački 10., uprava je dužna sagledati, i razmotriti, primjenjivost sljedećih izvora, po redoslijedu važnosti:

...

(b) definicije, kriterije za priznavanje i koncepte mjerena imovine, obaveza, prihoda i rashoda iz Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje (Konceptualnog okvira).

...

Objavljivanje

Objavljivanje izbora i primjene računovodstvenih politika

27.A Subjekt je dužan objaviti značajne informacije o računovodstvenim politikama (vidjeti tačku 5). Informacije o računovodstvenim politikama su značajne ako se, posmatrane zajedno s drugim informacijama koje se uvrštavaju u finansijske izvještaje subjekta, može razumno očekivati da utiču na odluke koje primarni korisnici finansijskih izvještaja opće namjene donesu na osnovu tih izvještaja.

27.B Informacije o računovodstvenim politikama koje se odnose na transakcije, druge događaje ili uslove koji nisu značajni ni same nisu značajne i ne treba ih objavljivati. Informacije o računovodstvenim politikama ipak mogu biti značajne zbog prirode s njima povezanih transakcija, drugih događaja ili uslova, čak i kada su sami iznosi beznačajni. Međutim, sve informacije o računovodstvenim politikama u vezi sa značajnim transakcijama, drugim događajima ili uslovima ne moraju obavezno i same biti značajne.

27.C Za informacije o računovodstvenim politikama se očekuje da će biti značajne ako su korisnicima finansijskih izvještaja subjekta potrebne da bi mogli razumjeti druge značajne informacije iz tih izvještaja. Na primjer, veća je vjerovatnoća da subjekt procijeni da su informacije o računovodstvenim politikama značajne za njegove finansijske izvještaje ako se te informacije odnose na značajne transakcije, druge događaje ili uslove i ako:

- (a) je subjekt promijenio svoju računovodstvenu politiku u izvještajnom periodu a ta promjena dovela do značajnih promjena informacija iz finansijskih izvještaja;**
- (b) je subjekt odabrao računovodstvenu politiku između jedne ili više opcija koje dopuštaju MSFI-jevi, što može biti slučaj kada odabere mjeriti ulaganje u nekretnine po historijskom trošku a ne po fericijalnosti;**
- (c) je računovodstvena politika osmišljena u skladu s ovim standardom u odsustvu MSFI-ja za konkretne uslove;**
- (d) se računovodstvena politika odnosi na oblast za koju je subjekt dužan donjeti značajne prosudbe ili pretpostavke pri njenoj primjeni a subjekt objavi te prosudbe ili pretpostavke u skladu s tačkama 27.G i 31.A; ili ako**
- (e) je obračunavanje kakvo zahtijevaju kompleksno i korisnici finansijskih izvještaja subjekta inače ne bi mogli razumjeti te značajne transakcije, druge događaje ili uslove, što se može desiti kada subjekt primjenjuje više od jednog MSFI-ja na određenu klasu značajnih transakcija.**

- 27.D Informacije o računovodstvenim politikama koje su usmjerene na način kako je subjekt primijenio zahtjeve MSFI-jeva na svoje okolnosti pružaju informacije svojstvene subjektu koje su korisnije korisnicima finansijskih izvještaja od standardnih informacija ili informacija koje samo ponavljaju ili rezimiraju zahtjeve MSFI-jeva.
- 27.E Ako subjekt objavi informacije o računovodstvenim politikama koje nisu značajne one ne smiju prikrivati informacije o računovodstvenim politikama koje to jesu.
- 27.F Zaključak subjekta da informacije o računovodstvenim politikama nisu značajne ne utiče na pripadajuće zahtjeve u pogledu objavljivanja iz drugih MSFI-jeva.
- 27.G Pored značajnih informacija o svojim računovodstvenim politikama i drugih bilješki, subjekt je dužan objaviti i prosudbe, osim onih koje uključuju procjene (vidjeti tačke 31.A), koje je uprava donijela u postupku primjene računovodstvenih politika subjekta i koje su se najznačajnije odrazile na iznose priznate u finansijskim izvještajima.
- 27.H U postupku primjene računovodstvenih politika subjekta, uprava donosi različite prosudbe, pored onih koje uključuju procjene, koje mogu značajno uticati na iznose koje subjekt prizna u finansijskim izvještajima. Na primjer, uprava donosi prosudbe pri utvrđivanju:
- (a) kada u suštini sve značajnije rizike i prednosti vlasništva nad finansijskom imovinom i, za najmodavce, imovinom pod najmom prenijeti na druge subjekte;
 - (b) da li, u suštini, određene prodaje dobara predstavljaju finansijske aranžmane i, prema tome, iz njih ne proističu prihodi; i
 - (c) da li iz ugovornih uslova koji se tiču neke stavke finansijske imovine na određene datume proističu novčani tokovi koji su samo otplate glavnice i kamata ne neizmireni iznos glavnice.
- 27.I Neka od objavljivanja koja se vrše u skladu s tačkom 27.G nalažu drugi MSFI-ji. Na primjer, MSFI 12 *Objavljivanje udjela u drugim subjektima* zahtijeva od subjekta da objavi prosudbe koje je donio prilikom utvrđivanja da li kontrolira drugi subjekt. MRS 40 *Ulaganja u nekretnine* nalaže objavljivanje kriterija koje je subjekt uspostavio kako bi mogao razlikovati ulaganja u nekretnine od nekretnina koje koristi vlasnik i od nekretnina namijenjenih prodaji u sklopu redovnog poslovanja onda kada je teško izvršiti klasifikaciju nekretnina.

Objavljivanje promjena računovodstvenih politika

28. Kada početna primjena nekog MSFI-ja ima utjecaj na tekući period ili je imala utjecaj na bilo koji raniji period ili bi imala takav utjecaja, ali nije izvodljivo odrediti iznos usklađivanja ili može imati utjecaj na buduće periode, subjekt je dužan objaviti:

...

Objavljivanje izvora neizvjesnosti procjena

- 31.A Subjekt je dužan objaviti informacije o pretpostavkama koje doneše u vezi s budućnošću, te drugim značajnijim izvorima neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog perioda, koje za sobom povlače značajan rizik da će rezultirati značajnim usklađivanjima knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza u toku naredne finansijske godine. U odnosu na tu imovinu i obaveze, u bilješke moraju biti uvršteni detalji o:
- (a) njihovoj prirodi; i
 - (b) njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti na kraju izvještajnog perioda.
- 31.B Utvrđivanje knjigovodstvenih vrijednosti određene imovine i obaveza iziskuje procjenjivanje učinaka neizvjesnih budućih događaja na tu imovinu i obaveze na kraju izvještajnog perioda. Na primjer, kada nisu dostupne skorije tržišne cijene, potrebno je izvršiti procjene usmjerene na budućnost da bi se izmjerili nadoknadivi iznosi klase nekretnina, postrojenja i opreme, učinak tehnološkog zastarijevanja na zalihe, rezerviranja koja zavise od budućih ishoda aktuelnih parnica i dugoročne obaveze po osnovu primanja zaposlenih, kao što su obaveze isplate penzija. Te procjene podrazumijevaju pravljenje pretpostavki o stawkama kao što su usklađivanja novčanih tokova ili diskontnih stopa prema rizicima, buduće promjene u iznosima plata i buduće promjene cijena koje se odražavaju na druge troškove.
- 31.C Pretpostavke i drugi izvori neizvjesnosti procjena koji se objavljaju u skladu s tačkom 31.A odnose se na procjene koje od uprave iziskuju donošenje najtežih, subjektivnih ili kompleksnih prosudbi. Kako se broj varijabli i pretpostavki koje utiču na moguće buduće razrješenje neizvjesnosti povećava, tako prosudbe postaju subjektivnije

i složenje a mogućnost posljedičnih značajnih usklađivanja knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza, u pravilu, raste u skladu s tim.

- 31.D Objavljivanja iz tačke 31.A nisu neophodna za imovinu i obaveze koje su izložene značajnom riziku da se njihova knjigovodstvena vrijednost značajno promijeni u toku naredne finansijske godine ako se, na kraju izvještajnog perioda, mјere po fer vrijednosti zasnovano na kotiranoj cijeni na aktivnom tržištu za identičnu imovinu, odnosno obaveze. Takve fer vrijednosti se mogu značajno promijeniti u toku naredne finansijske godine, ali te promjene ne bi proistekle iz pretpostavki niti drugih izvora neizvjesnosti procjena na kraju izvještajnog perioda.
- 31.E Subjekt podatke iz tačke 31.A objavljuje na način koji korisnicima finansijskih izvještaja pomaže razumjeti prosudbe koje je uprava donijela o budućnosti i o drugim izvorima neizvjesnosti procjena. Vrsta i obim informacija koje će biti pružene zavise od vrste pretpostavki i drugih okolnosti. U primjeru ovog tipa objava subjekta spadaju:
- (a) vrsta pretpostavki, odnosno drugih izvora neizvjesnosti procjene;
 - (b) osjetljivost knjigovodstvenih vrijednosti na metode, pretpostavke i procjene na osnovu kojih se izračunavaju, uključujući razloge za tu osjetljivost;
 - (c) očekivano razriješenje neizvjesnosti i raspon razumno mogućih ishoda u toku naredne finansijske godine u odnosu na knjigovodstvene vrijednosti zahvaćene imovine i obaveza; i
 - (d) obrazloženje promjena u odnosu na ranije pretpostavke u vezi s istom imovinom i obvezama, ako neizvjesnost još uvijek nije razriješena.
- 31.F Ovaj standard ne iziskuje od subjekta da objavi budžetske informacije i predviđanja u sklopu objava u skladu s tačkom 31.A.
- 31.G U nekim slučajevima se može pokazati praktično neizvodivim objaviti obim mogućih efekata neke pretpostavke ili drugog izvora neizvjesnosti procjene na kraju izvještajnog perioda. U takvim slučajevima, subjekt objavljuje da se razumno može desiti, na osnovu saznanja kojima raspolaže, da ishodi u toku naredne finansijske godine koji se budu razlikovali od pretpostavljenih nametnu potrebu za značajnim usklađivanjima knjigovodstvene vrijednosti zahvaćene imovine ili obaveze. U svim slučajevima, subjekt objavljuje vrstu i knjigovodstvenu vrijednost konkretne imovine ili obaveze (odnosno klase imovine ili obaveza) na koju se pretpostavka odnosi.
- 31.H Objave iz tačke 27.G konkretnih prosudbi koje uprava doneše u postupku primjene računovodstvenih politika subjekta nisu povezane s objavama izvora neizvjesnosti procjena iz tačke 31.A.
- 31.I Drugi MSFI-jevi nalažu objavljivanje određenih pretpostavki čije objavljivanje bi inače zahtijevala tačka 31.A. Primjera radi, MRS 37 Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina nalaže da se, u određenim situacijama, objave najznačajnije pretpostavke o budućim događajima koji se odražavaju na klase rezerviranja. MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti zahtjeva objavljivanje značajnih pretpostavki (uključujući tehniku, odnosno tehnike procjenjivanja vrijednosti i ulazne vrijednosti) kojima se subjekt služi pri mjerenu fer vrijednosti imovine i obaveza koje se iskazuju po fer vrijednosti.

Računovodstvene procjene

32. Računovodstvena politika može nalagati da se stavke u finansijskim izvještajima vrednuju na način koji podrazumijeva nesigurno vrednovanje, odnosno da se te stavke vrednuju u novčanim iznosima koje nije moguće direktno konstatovati već se moraju procijeniti. U takvim slučajevima, subjekt izrađuje računovodstvenu procjenu da bi ispunio cilj računovodstvene politike. Izrada računovodstvenih procjena podrazumijeva korištenje prosudživanja ili pretpostavki zasnovanih na posljednjim raspoloživim pouzdanim informacijama. Primjeri računovodstvenih procjena uključuju:

- ...
- (c) ~~fer vrijednost imovine ili obaveze, primjenom MSFI-ja 13-*Mjerenje fer vrijednosti*;~~
- ...
- (e) ~~rezerviranje za obaveze po garancijama, primjenom MRS-a 37-*Rezerviranja, nepredvidive obaveze i nepredvidiva imovina*.~~
- ...

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

- 54.J ~~Objavljanjem MSFI-ja 18, u aprilu 2024. godine, izmijenjene su i dopunjene tačke 1., 3., 5., 11. i 32. te uvedene tačke 3.A, 6.A-6.N, 27.A-27.I i 31.A-31.I s pripadajućim naslovima i podnaslovima, dodat podnaslov ispred tačke 28. i pobrisana tačka 2. Subjekt je dužan primjenjivati te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.~~

Fusnota uz definiciju pojma „IFRS računovodstveni standardi“ u tački 5. je brisana. Brisani tekst je precrтан.

- * ~~Definicija MSFI dopunjena nakon izmjena naziva uvedenih u revidiranom Statutu Fondacije IFRS 2010. godine.~~

Unesena je fusnota na kraju tačke 54.H. Novi tekst je podvučen.

- * ~~U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima te definiciju pojma „značajno“ iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.~~

MRS 10 Događaji nakon izvještajnog perioda

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 13. i 16. te uvedena tačka 23.D. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Priznavanje i vrednovanje

...

Dividende

...

13. Ako se dividende objave nakon izvještajnog perioda, ali prije nego što se odobri izdavanje finansijskih izvještaja, onda se dividende ne priznaju kao obaveze na kraju izvještajnog perioda jer u to vrijeme ne postoje kao obaveze. Takve dividende se objavljuje u bilješkama u skladu s MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajimaMRS om 1 Prezentacija finansijskih izvještaja.

Stalnost poslovanja

...

16. MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještajaMRS 1 zahtijeva objavljivanje određenih podataka ako:
- (a) finansijski izvještaji nisu sastavljeni na osnovu pretpostavke stalnosti poslovanja; ili
 - (b) ako je uprava svjesna značajnijih neizvjesnosti koje su povezane s događajima ili okolnostima koji mogu dovesti u značajnu sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati na stalnoj osnovi. Događaji ili okolnosti koje je potrebno objaviti mogu nastati nakon izvještajnog perioda.

...

Datum stupanja na snagu

...

- 23.D Objavljinjem MSFI 18, u aprilu 2024. godine, izmijenjene su i dopunjene tačke 13. i 16. Subjekt je dužan primjenjivati te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota uz „definiciju značajnog iz tačke 7. MRS-a 1“ u tački 23.C. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te definiciju pojma „značajno“ iz MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MRS 12 Porezi na dobit

Izvršene su izmjene i dopune tačka 62.A, 77. (s pripadajućim podnaslovom), 78. (s pripadajućim podnaslovom) i 81. te uvedena tačka 98.N. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Priznavanje tekućeg ili odgođenog poreza

...

Stavke priznate izvan dobiti ili gubitka

...

62.A Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju ili dopuštaju da se određene stavke direktno odobre u kapital ili na teret kapitala. Primjeri takvih stavki su:

- (a) uskladijanje početnog stanja zadržane dobiti proizašlo iz promjene računovodstvene politike koja se primjenjuje retroaktivno ili iz ispravke greške (vidjeti MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*); i
- (b) iznosi proizašli iz početnog priznavanja komponente kapitala složenog finansijskog instrumenta (vidjeti tačku 23.).

...

Prezentacija

...

Porezni rashod

Porezni rashod (prihod) povezan sa stawkama priznatim u dobiti ili gubitku gubitkom iz redovnih aktivnosti

77. Porezni rashod (prihod) povezan sa stawkama priznatim u dobiti ili gubitku gubitkom iz nastavka poslovanja redovnih aktivnosti se treba prezentirati u kategoriju oporezivanja dobiti kao dio dobiti ili gubitka u izvještaju/ima o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

...

Kursne razlike od imovine i obaveza denominiranih u stranoj valuti proizašlih iz poreza na dobit odgođenih inostranih poreznih obaveza ili imovine

78. MRS 21 zahtijeva da se određene kursne razlike priznaju kao prihod ili rashod ali ne određuje gdje se takve razlike u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti trebaju prezentirati. Prema tome, ako se kursne razlike od imovine i obaveza denominiranih u stranoj valuti proizašlih iz poreza na dobit odgođene inostrane obaveze ili imovine priznaju u dobit ili gubitak u skladu s MRS 21 izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, takve razlike se klasificiraju mogu klasificirati primjenjujući zahtjeve iz tačke 67. MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* kao odgođeni porezni rashod (prihod) ukoliko se smatra da će takva prezentacija biti najkorisnija korisnicima finansijskog izvještaja.

Objavljivanje

...

81. Sljedeće se također treba objaviti odvojeno:

...

- (ab) iznos poreza na dobit koji se odnosi na svaku komponentu ostale sveobuhvatne dobiti (vidjeti tačku 62. i tačku 93. MSFI 18MRS 1 (revidiran 2007. godine));
...
(h) za prekinuto poslovanje, porezni rashod koji se odnosi na:
(i) dobitak ili gubitak od ukinutog dijela poslovanja; i
(ii) dobit ili gubitak izəd redovnih aktivnosti prekinutog poslovanja za period, zajedno s pripadajućim iznosima za svaki prethodni prezentirani period;
...

Datum stupanja na snagu

...
98.N U MSFI 18, objavljenom u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 62.A, 77. (s pripadajućim podnaslovom), 78. (s pripadajućim podnaslovom) i 81. Subjekt te izmjene treba primijeniti kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 92. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izještajima te ove zahtjeve iz MRS 1 Prezentiranje finansijskih izještaja* prenio u MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 98.B. Novi tekst je podvučen.

* Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-a 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački 98.H. Novi tekst je podvučen.

* U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u *Osnove za izradu finansijskih izještaja*.

MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema

Izvršene su izmjene i dopune tačke 51. te uvedena tačka 81.O. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Mjerenje nakon priznavanja

...

Amortizacija

...

Amortizacijski iznos i period amortizacije

...

- 51.** Ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine treba se preispitati barem jednom na kraju svake finansijske godine te se, ako se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene prikazuju kao promjena računovodstvenih procjena u skladu s MRS-om 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

...

Datum stupanja na snagu

...

- 81.O** MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 51. Subjekt je dužan ove izmjene i dopune primijeniti kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 81.B. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 81.G. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MRS 19 Primanja zaposlenih

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 25., 134., 158. i 171. te uvedena tačka 180. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Kratkoročna primanja zaposlenih

...

Objavljivanje

25. Iako ovaj Standard ne zahtijeva posebno objavljivanje kratkoročnih primanja zaposlenih, ono može biti propisano drugim MSFI-jevima. Na primjer, u MRS-u 24 zahtijeva se objavljivanje primanja zaposlenih na ključnim rukovodećim mjestima. U MSFI-ju 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS u 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva se objavljivanje rashoda po osnovu primanja zaposlenika.

...

Primanja nakon prestanka zaposlenja: planovi definiranih primanja

...

Prezentiranje

...

Komponente troška definiranih primanja

134. U skladu s tačkom 120., trošak rada i neto kamate na neto obavezu (imovinu) za definirana primanja subjekt mora priznati u dobit ili gubitak. Ovim Standardom se ne utvrđuje način na koji je subjekt dužan prikazati trošak rada i neto kamate na neto obavezu (imovinu) za definirana primanja. Subjekt navedene komponente prezentuje u skladu s MSFI-jem 18 MRS om 1.

...

Ostala dugoročna primanja zaposlenika

...

Objavljivanje

158. Iako se ovim Standardom ne zahtijeva posebno objavljivanje ostalih dugoročnih primanja zaposlenih, takva objavljivanja mogu biti propisana drugim MSFI-jevima. Na primjer, u MRS-u 24 se zahtijeva objavljivanje primanja zaposlenika na ključnim rukovodećim položajima. U MSFI-ju 18 MRS u 1 se zahtijeva objavljivanje troška primanja zaposlenika.

Otpremnine

...

Objavljivanje

171. Iako se ovim Standardom ne zahtijeva posebno objavljivanje otpremnina, takva objavljivanja mogu zahtijevati drugi MSFI-jevi. Na primjer, u MRS-u 24 zahtijeva se objavljivanje primanja zaposlenika na ključnim rukovodećim položajima. U MSFI-ju 18 MRS-u 1 zahtijeva se objavljivanje troškova primanja zaposlenika.

Prelazni period i datum stupanja na snagu

...

180. MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 25., 134., 158. i 171. Subjekt primjenjuje te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 173. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 175. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8.

MRS 20 Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 16., 29. i 32. te uvedena tačka 49. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Državna bespovratna davanja

- ...
16. Za prihodovni pristup je najvažnije da se državna davanja priznaju u dobit ili gubitak na sistematskom osnovu, kroz periode u kojima subjekt kao rashod priznaje troškove za čije su pokriće davanja namijenjena. Priznavanje državnih davanja u dobit ili gubitak na osnovu primitaka nije u skladu s računovodstvenom pretpostavkom nastanka događaja (vidjeti MRS 8 – Osnove izrade finansijskih izvještajaMRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja) i moglo bi biti prihvatljivo samo ako ne postoji nikakav osnov da se bespovratno davanje rasporedi na druge periode, osim na onaj period u kojem je primljeno.

...

Prezentacija bespovratnih davanja povezanih s prihodom

29. Bespovratna davanja povezana s prihodom se klasificiraju i prezentiraju u izvještaju o dobiti ili gubitku u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima. prezentiraju kao dio dobiti ili gubitka, Ona se uvrštavaju u dobit ili gubitak, bilo kao prihod ili kao odbitak odvojena stavka ili u okviru opće pozicije „Ostali prihodi“. Alternativno, takva davanja se prikazuju kao odbitne stavke za iskazane povezane rashode.

...

Otplata državnih bespovratnih davanja

32. Državno bespovratno davanje koje dospije za otplatu se treba iskazati kao promjena računovodstvene procjene (vidjeti MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške). Otplatu davanja povezanog s prihodom treba prvo odbiti od svakog neamortizovanog odgodenog potraživanja koje je u vezi s tim davanjem. Otplata se odmah priznaje u dobit ili gubitak u mjeri u kojoj otplata premašuje svako odgodeno potraživanje ili ako ne postoji odgodeno potraživanje. Otplata davanja povezanog s nekom imovinom se priznaje kroz povećanje knjigovodstvene vrijednosti imovine ili kroz smanjenje salda odgodenog prihoda za iznos koji se treba otplatiti. Kumulativna dodatna amortizacija koja bi se priznala u dobiti ili gubitku do tog datuma da nije bilo davanja se odmah priznaje u dobit ili gubitak.

...

Datum stupanja na snagu

...

49. MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 16., 29. i 32. Subjekt je dužan da primjenjuje te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 42. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 46. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS-a 1 u njega.

MRS 21 Efekti promjena kurseva stranih valuta

Izvršene su izmjene i dopune tačke 48. te uvedena tačka 60.N. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Upotreba valute prezentiranja koja je različita od funkcionalne valute

...

Otuđenje ili djelimično otuđenje inostranog poslovanja

48. Prilikom otuđenja inostranog poslovanja, kumulativni iznos kursnih razlika povezanih sa tim inostranim poslovanjem i priznatih u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliranih u odvojenu komponentu kapitala se reklassificira iz kapitala u dobit ili gubitak (kao reklassifikacijsko uskladjenje) u trenutku priznavanja dobiti ili gubitka od otuđenja (vidi MSFI 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja, revidiran 2007.).

...

Datum stupanja na snagu i prelazni period

...

- 60.N MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 48. Subjekt je dužan da primjeni te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-a 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 60. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

Unesena je fusnota na kraju tačke 60.A. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja u njega.

Unesena je fusnota na kraju tačke 60.H. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS-a 1 u njega.

MRS 24 Objavljivanje povezanih strana

Izvršene su izmjene i dopune tačke 20. te uvedena tačka 28.D. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Objavljivanja

Svi subjekti

...

20. Klasifikacija iznosa obaveza prema povezanim stranama i iznosa potraživanja od povezanih strana na različite kategorije, kao što to zahtijeva tačka 19., predstavlja proširenje zahtjeva za objavljivanje iz MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja za informacije koje se trebaju bilo prezentirati ili u izvještaju o finansijskom položaju ili objaviti u bilješkama. Kategorije su proširene kako bi se omogućila sveobuhvatnija analiza stanja između povezanih strana i primjena na transakcije sa povezanim stranama.

...

Datum stupanja na snagu i prelazni period

...

- 28.D MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 20. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

MRS 26 Računovodstvo i izvještavanje o penzijskim planovima

Unesena je fusnota na kraju tačke 38. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te zahtjeve za objavljivanjem informacija o značajnim računovodstvenim politikama iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MRS 27 Odvojeni finansijski izvještaji

Dodata je fusnota iza teksta „(na način opisan u MRS 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*)“ u tački 18.G. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački 18.J. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8.

MRS 28 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate

Izvršene su izmjene i dopune tačke 10. te uvedena tačka 45.L. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Metoda udjela

10. Prema metodi udjela, ulaganje u pridruženi subjekt ili zajednički poduhvat se početno priznaje po trošku, a njegova knjigovodstvena vrijednost raste ili se smanjuje kako bi se priznao udio ulagača u dobiti ili gubitku subjekta u koji je izvršeno ulaganje nakon datuma sticanja. Udio ulagača u dobiti ili gubitku subjekta u koji je izvršeno ulaganje priznaje se u dobiti ili gubitku ulagača. Uplate primljene od subjekta u koji je izvršeno ulaganje smanjuju knjigovodstvenu vrijednost ulaganja. Uskladivanje knjigovodstvene vrijednosti također može biti neophodno zbog promjena proporcionalnog udjela ulagača u subjektu u koji je izvršeno ulaganje, proizašlih iz promjena ostale sveobuhvatne dobiti subjekta u koji je izvršeno ulaganje. Takve promjene uključuju i one koje su proizašle iz revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme i od kursnih razlika. Udio ulagača u ovim promjenama se priznaje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ulagača (vidjeti MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja).

...

Datum stupanja na snagu i prelazni period

...

- 45.L Objavljivanjem MSFI 18 u aprilu 2024. je izmijenjena tačka 10. Subjekt je dužan primijeniti tu izmjenu kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 45.B. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

MRS 29 Finansijsko izvještavanje u hiperinflacionim privredama

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 8. i 25. te uvedena tačka 42. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Prepravljanje finansijskih izvještaja

- ...
8. Finansijski izvještaji subjekta čija funkcionalna valuta je valuta hiperinflacione privrede se iskazuju u mjernoj jedinici koja je važeća na kraju izvještajnog perioda, bez obzira na to zasnovaju li se na pristupu historijskog troška ili pristupu tekućeg troška. Odgovarajući iznosi za prethodni period prema zahtjevima MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (revidiranog 20077. godine), kao i sve informacije koje se tiču ranijih perioda se također iskazuju u mjernoj jedinici važećoj na kraju izvještajnog perioda. Za svrhe prezentiranja uporedivih iznosa u drugoj izvještajnoj valuti primjenjuju se tačke 42. (b) i 43. MRS 21 – Efekti promjena kurseva stranih valuta.
- ...

Finansijski izvještaji zasnovani na historijskom trošku

Izvještaj o finansijskom položaju

- ...
25. Na kraju prvog perioda primjene i u kasnijim periodima, prepravljuju se sve komponente vlasničkog kapitala primjenom općeg indeksa cijena od početka perioda ili datuma ulaganja, zavisno od toga šta je kasnije. Kretanja vlasničkog kapitala za taj period se objavljaju u skladu s MSFI 18 MRS 4.
- ...

Datum stupanja na snagu

- ...
42. MSFI 18, izdat u aprilu 2024. godine, izmijenio je tačke 8. i 25. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

MRS 32 Finansijski instrumenti: prezentacija

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 34., 39., 40., 41. i UP.29 te uvedena tačka 97.U. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Prezentacija

...

Trezorske dionice (vidjeti i tačku UP.36)

...

34. Iznos trezorskih dionica koje drži subjekt prezentira objavljuje se zasebno ili u izvještaju o finansijskom položaju, odnosno u izvještaju o promjenama u kapitalu ili objavljuje u bilješkama, u skladu s MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja. Ako subjekt ponovo stekne vlastite vlasničke instrumente od povezanih strana, podatke o tome objavljuje u skladu s MRS 24 – Objavljivanje povezanih strana.

Kamate, dividende, gubici i dobici (vidjeti i tačku UP.37)

...

39. Iznos transakcijskih troškova koji se iskazuju kao odbitak od kapitala u datom periodu se prezentiraju u izvještaju o promjenama u kapitalu ili objavljaju u bilješkamazasebno, u skladu s MSFI 18MRS 1.
40. Dividende klasificirane kao rashod mogu se prezentirati u izvještaju/izvještajima o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prezentirati ili objaviti u bilješkama s kamatama na druge obaveze ili kao zasebna stavka. Pored zahtjeva ovog Standarda, prezentiranje i objavljivanje kamata i dividendi je predmet zahtjeva MSFI 18MRS 4 i MSFI 7. U nekim okolnostima, zbog razlika između kamata i dividendi u pitanjima kao što je mogućnost poreznog odbitka, subjekt bi se mogao odlučiti da troškove kamata prezentira zasebno od troškova dividendi u izvještaju/izvještajima o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti poželjno je da se, u izvještaju/izvještajima o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, one objavljaju zasebno. Objavljivanje poreznih efekata se vrši u skladu sa MRS 12.
41. Dobici i gubici koji se odnose na promjenu knjigovodstvene vrijednosti finansijske obaveze priznaju se kao prihod ili trošak u dobit ili gubitak, čak i kad se odnose na instrument koji uključuje pravo na rezidualno učešće u imovini subjekta u zamjenu za novac ili drugu finansijsku imovinu (vidjeti tačku 18 (b)). Prema MSFI 18MRS 4, subjekt prezentira zasebno svaki dobitak ili gubitak koji proizlazi iz ponovnog mjerjenja takvog instrumenta zasebno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada je takvo prezentiranje neophodno da se pruži koristan strukturirani pregled prihoda i rashoda subjekta kada je on relevantan za objašnjavanje rezultata subjekta.
- ...

Datum stupanja na snagu i prelazni period

...

- 97.U Objavljivanjem MSFI 18. u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 34., 39., 40., 41.. i UP.29. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.
- ...

Dodatak

Uputstvo za primjenu

MRS 32 Finansijski instrumenti: prezentiranje

...

Prezentacija

Obaveze i kapital (tačke 15.-27.)

...

Tretman u konsolidiranim finansijskim izvještajima

- UP.29 Subjekt u konsolidiranim finansijskim izvještajima prezentira učešća bez prava kontrole – tj. udjele drugih strana u kapitalu i prihodu svojih zavisnih subjekata – u skladu sa MSFI 18 MRS 4 i MSFI 10. Kad klasificira finansijski instrument (ili neku njegovu komponentu) u konsolidiranim finansijskim izvještajima, subjekt razmatra sve uslove i odredbe dogovorene između članova grupe i imalaca instrumenta da bi odredio ima li grupa kao cjelina obavezu davanja novca ili druge finansijske imovine vezane za instrument ili izmirenja na način koji bi doveo do klasifikacije instrumenta kao obaveze. Kad zavisni subjekt u grupi izdaje finansijski instrument, a matični subjekt ili drugi subjekt iz grupe dogovori dodatne uslove direktno s imacima instrumenta (npr. garanciju), onda se može dogoditi da grupa nema diskreciono pravo odlučivanja o raspodjeli ili otkupu. Iako zavisni subjekt može adekvatno klasificirati instrument u svojim pojedinačnim finansijskim izvještajima bez obzira na ove dodatne uslove, uzima se u obzir efekat drugih sporazuma između članova grupe i imalaca instrumenta kako bi se osiguralo da konsolidirani finansijski izvještaji odražavaju ugovore i transakcije koje je zaključila grupa kao cjelina. U mjeri u kojoj postoji takva obaveza ili rezervisanje za izmirenje, instrument (ili njegova komponenta koja je predmet te obaveze) se u konsolidiranim finansijskim izvještajima klasificira kao finansijska obaveza.

Unesena je fusnota na kraju tačke 96.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 7 – Finansijski instrumenti: objavljivanja.

Unesena je fusnota na kraju tačke 96.C. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u MSFI 7.

Unesena je fusnota na kraju tačaka 97.A i 97.K. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 97.N. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

Izvršene su izmjene i dopune fusnote na kraju rečenice u tački 98. Brisani tekst je precrtan.

- * U augustu 2005. godine, IASB je sva objavljivanja koja se odnose na finansijske instrumente premjestio u MSFI 7—Finansijski instrumenti: objavljivanja.

MRS 33 Zarade po dionici

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 4.A, 13., 67.A-68.A. Tačke 73.-73.A su brisane a uvedene tačke 73.B-73.C i 74.F. Novi tekst je podvučen a brisani precrta.

Djelokrug

- ...
- 4.A Ako subjekt stavke dobiti ili gubitka prezentira u ~~odvojenom~~izvještaju o dobiti ili gubitku zasebno od izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit na način opisan u podtački (b) tačke 12. u MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima tački 10.A MRS 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja (izmijenjen 2011.), on zarade po dionici prezentira samo u ~~tom~~odvojenom izvještaju o dobiti ili gubitku.

...

Mjerenje

Osnovne zarade po dionici

...

Zarade

...

13. Sve stavke prihoda i rashoda koje se mogu pripisati vlasnicima običnih dionica matičnog subjekta koje su priznate u nekom periodu, uključujući porezne rashode i dividende za povlaštene dionice klasificirane kao obaveze, se uključuju pri utvrđivanju dobiti ili gubitka za period koji se može pripisati običnim dioničarima matičnog subjekta (vidjeti MSFI 18MRS 1).

...

Prezentacija

...

- 67.A Ako subjekt stavke dobiti ili gubitka prezentira u ~~zasebnom~~izvještaju o dobiti ili gubitku zasebno od izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit kako je opisano u podtački (b) tačke 12. iz MSFI 18tački 10.A iz MRS 1 (izmijenjen 2011.), on u ~~tom~~zasebnom izvještaju o dobiti ili gubitku prezentira osnovne i razrijeđene zarade po dionici, onako kako se zahtijeva u tačkama 66. i 67.
68. Subjekt koji izvještava o prekinutom poslovanju treba bilo prezentirati objaviti iznose osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici za prekinuto poslovanje ili u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti ili te informacije objaviti u bilješkama.

- 68.A Ako subjekt stavke dobiti ili gubitka prezentira u ~~zasebnom~~izvještaju o dobiti ili gubitku zasebno od izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit kako je opisano u podtački (b) tačke 12. iz MSFI 18tački 10.A iz MRS 1 (izmijenjen 2011.), on prezentira u ~~tom~~zasebnom izvještaju o dobiti ili gubitku ili objavljuje u bilješkama ~~prezentira~~ i osnovne i razrijeđene zarade po dionici za prekinuto poslovanje, onako kako se zahtijeva u tački 68.

...

Objavljivanje

...

73. **[Brisano]Ako subjekt, pored osnovnih i razrijedenih zarada po dionici, objavljuje iznose po dionici primjenom neke iskazane komponente izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti koju ne zahtjeva ovaj Standard, takve iznose treba računati primjenom ponderiranog prosječnog broja običnih dionica utvrđenog u skladu sa ovim Standardom. Osnovne i razrijedene iznose po dionici koji se odnose na tu komponentu treba objaviti pridajući im jednaku važnost te prezentirati u bilješkama. Subjekt treba navesti na kojoj osnovi je utvrđen brojnik (brojnici), kao i jesu li prikazani iznosi po dionici prije ili poslije oporezivanja. Ako se koristi komponenta izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti koja nije iskazana kao posebna stavka u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, treba se izvršiti uskladivanje između korištene komponente i stavke iskazane u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.**
- 73.A **[Brisano]Tačka 73. se također primjenjuje na subjekte koji, pored osnovnih i razrijedenih zarada po dionici, objavljaju iznose po dionici i primjenom neke stavke dobiti ili gubitku iskazane u izvještaju, a koju ne zahtjeva ovaj Standard.**
- 73.B **Pored prezentiranja osnovnih i razrijedenih zarada po dionici koje nalaže ovaj Standard, subjekt smije objaviti u bilješkama i dodatne iznose po dionici koristeći neko mjerilo rezultata kao brojnik koji se razlikuje od onoga koji zahtijevaju tačke od 12. do 18., odnosno tačke 33., 34. i 35. Takav/takvi brojnik/brojnici, međutim, mora(ju) biti iznos(i) koji se mogu pripisati vlasnicima običnih dionica matičnog subjekta:**
- (a) **ukupnog iznosa ili međuiznosa iz tačaka 69., 86. i 118. iz MSFI 18; ili**
- (b) **mjerila učinka koje je odredila uprava kako je definirano u tački 117. iz MSFI 18.**
- 73.C Ako, primjenjujući tačku 73.B, subjekt objavi dodatni iznos po dionici, dužan je:
- (a) **objaviti dodatne osnovne i razrijedene iznose po dionici, jednakih ističući;**
- (b) **izračunati dodatni iznos po dionici služeći se ponderiranim prosječnim brojem običnih dionica utvrđenim u skladu s ovim Standardom;**
- (c) **objaviti dodatni iznos po dionici u bilješkama. Ta informacija se ne smije prezentirati u primarnim finansijskim izvještajima;**
- (d) **objaviti informacije koje nalažu tačke od 121. do 125. iz MSFI 18 za brojlike koji su mjerila učinka koje je odredila uprava.**

Datum stupanja na snagu

...

- 74.F **MSFI 18, objavljen u aprilu 2024. godine, izmijenio je tačke 4.A, 13., 67.A-68.A te uveo tačke 73.B -73.C i pobrisao tačke 73.-73.A. Subjekt te izmjene i dopune treba primijeniti kada primjenjuje MSFI 18.**

Unesena je fusnota na kraju tačke 74.A. Novi tekst je podvučen.

- * **U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.**

Unesena je fusnota na kraju tačke 74.D. Novi tekst je podvučen.

- * **Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.**

MRS 34 Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine

Izvršene su izmjene i dopune tačaka od 1. do 5., od 7. do 10., od 11.A do 12., 19. (s pripadajućim naslovom), 20. i 24. te uvedena podtačka (m) tačke 16.A i tačka 61. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Djelokrug

1. Ovaj Standard ne propisuje koji bi subjekti trebali objavljivati finansijske izvještaje za periode tokom godine, koliko često niti u kojem roku nakon završetka perioda tokom godine. Međutim, vlasti, regulatori nadležni za vrijednosne papire, berze i računovodstvena tijela često od subjekata čijim se dužničkim ili vlasničkim vrijednosnim papirima javno trguje zahtjevaju da objavljuju finansijske izvještaje za periode tokom godine. Ovaj Standard se primjenjuje ako se od subjekta zahtjeva ili on odluči da objavi finansijske izvještaje za periode u toku godine u skladu s IFRS računovodstvenim standardima~~Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI)~~. Odbor za međunarodne računovodstvene standarde podstiče subjekte čijim se vrijednosnim papirima javno trguje da sastavljaju finansijske izvještaje za periode tokom godine koji su u skladu s principima priznavanja, mjerena i objavljivanja istaknutim u ovom Standardu. Takvi subjekti se naročito podstiču da:
 - (a) sastavljaju finansijske izvještaje za periode tokom godine barem na kraju prvog polugodišta finansijske godine; i
 - (b) svoje finansijske izvještaje za periode tokom godine učine dostupnim najkasnije 60 dana nakon završetka tog perioda u toku godine.
2. Svaki finansijski izvještaj, godišnji ili za period u toku godine, se zasebno procjenjuje radi usklađenosti sa IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI~~. Činjenica da subjekt možda nije sastavio finansijske izvještaje za period u toku određene finansijske godine ili je sastavio finansijske izvještaje za period u toku godine koji možda nisu u skladu s ovim Standardom ne sprječava da godišnji finansijski izvještaji subjekta budu u skladu IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI~~ ako to inače jesu.
3. Ako je finansijski izvještaj subjekta za period tokom godine opisan kao usklađen s IFRS računovodstvenim standardima~~MSFI~~, isti mora biti u skladu sa svim zahtjevima ovog Standarda. Tačka 19. u tom smislu zahtjeva određena objavljivanja.

Definicije

4. Sljedeći pojmovi se u ovom Standardu koriste u navedenim značenjima:

...

Finansijski izvještaj za period tokom godine je finansijski izvještaj koji sadrži ili potpuni set finansijskih izvještaja (kao što je opisano u MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima MRS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (revidiranom 2007.)) ili set skraćenih finansijskih izvještaja (kao što je opisano u ovom Standardu) za period tokom godine.

Sadržaj finansijskog izvještaja za period tokom godine

5. MSFI 18 MRS 1 definira potpuni set finansijskih izvještaja kao onaj koji sadrži sljedeće komponente:
 - (a) izvještaj, odnosno izvještaje o finansijskim rezultatima za izvještajni period~~izvještaj o finansijskom položaju na kraju perioda~~;
 - (b) izvještaj o finansijskom položaju na kraju izvještajnog perioda~~izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti perioda~~;
 - (c) izvještaj o promjenama kapitala tokom izvještajnog perioda;
 - (d) izvještaj o novčanim tokovima tokom izvještajnog perioda;
 - (e) bilješke za izvještajni period, značajne informacije o računovodstvenim politikama i druga objašnjenja;
 - (ea) uporedive informacije koje se odnose na prethodni period kao što je navedeno u tačkama 31. i 32. MSFI 18~~38. i 38.A MRS 1~~; i

- (f) izvještaj o finansijskom položaju na početku prethodnog perioda ako ga zahtijeva tačka 37. MSFI 18 subjekt neku računovodstvenu politiku primjenjuje retroaktivno ili ako retroaktivno prepravlja stavke u svojim finansijskim izvještajima, ili ako reklassificira stavke u svojim finansijskim izvještajima u skladu s tačkama 40.A-40.D iz MRS 4.

Subjekt za izvještaje može koristi druge nazine od onih koji se koriste u ovom Standardu. Na primjer, subjekt može koristiti naziv „bilans stanja“ umjesto „izvještaj o finansijskom položaju“. Na primjer, subjekt može koristiti naziv „izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti“ umjesto „izvještaj o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti“.

...

7. Cilj ovog Standarda nije zabraniti ili odvratiti subjekt od toga da u svom finansijskom izvještaju za period tokom godine objavi potpuni set finansijskih izvještaja (na način opisan u MSFI 18 MRS 4) umjesto skraćenih finansijskih izvještaja i odabranih bilješki s objašnjenjima. Ovaj Standard također ne zabranjuje niti odvraća subjekt od toga da u svoje skraćene finansijske izvještaje za periode tokom godine uvrsti veći broj linijskih stavki ili odabranih bilješki s objašnjenjima od minimuma istaknutog u ovom Standardu. Uputstva za mjerjenje i priznavanje iz ovog Standarda se također primjenjuju i na potpune finansijske izvještaje za period u toku godine, a takvi izvještaji bi uključivali sva objavljivanja zahtijevana ovim Standardom (naročito objavljivanja bilješki iz tačke 16.A) te ona koja zahtijevaju drugi MSFI.

Minimalne komponente finansijskog izvještaja za period tokom godine

8. Finansijski izvještaj za period tokom godine treba, minimalno, sadržavati sljedeće komponente:
- (a) skraćeni izvještaj (odnosno, skraćene izvještaje) o finansijskim rezultatima finansijskom položaju;
 - (b) skraćeni izvještaj o finansijskom položaju ili skraćene izvještaje o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti;
 - (c) skraćeni izvještaj o promjenama kapitala;
 - (d) skraćeni izvještaj o novčanim tokovima; i
 - (e) odabранe bilješke s objašnjenjima.
- 8.A Ako subjekt stavke dobiti ili gubitka prezentira u zasebnom finansijskom izvještaju o dobiti ili gubitku zasebno od izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit na način opisan u podtački (b) tačke 12. iz MSFI 18 tački 10.A iz MRS 4 (izmijenjenog 2011.), on prezentira skraćene informacije iz tog izvještaja o dobiti i gubitku za period tokom godine.

Oblik i sadržaj finansijskih izvještaja za periode tokom godine

9. Ako subjekt u svom finansijskom izvještavanju za period tokom godine objavljuje set skraćenih finansijskih izvještaja, oblik i sadržaj tih izvještaja mora biti u skladu sa zahtjevima MSFI 18 MRS 4 za potpune setove finansijskih izvještaja.
10. Ako subjekt u svom finansijskom izvještavanju za period tokom godine objavljuje set skraćenih finansijskih izvještaja, ti skraćeni izvještaji minimalno moraju sadržavati sva zaglavla i međuzbirove koji su bili sadržani u njegovom posljednjem godišnjem finansijskom izvještaju te odabранe bilješke s objašnjenjima koje zahtijeva ovaj Standard. Pri izradi skraćenih finansijskih izvještaja, subjekt je dužan primijeniti ovaj Standard te zahtjeve iz tačaka od 41. do 45. MSFI 18 i iz tačaka od 6.A do 6.N MRS 8 Osnove za izradu finansijskih izvještaja. Dodatne linijske stavke ili bilješke se trebaju uključiti ako bi njihovo izostavljanje dovelo do toga da skraćeni finansijski izvještaji za period tokom godine navode na krive zaključke.
- ...
- 11.A Ako subjekt stavke dobiti ili gubitka prezentira u zasebnom izvještaju o dobiti ili gubitku zasebno od izvještaja koji prikazuje sveobuhvatnu dobit na način opisan u podtački (b) tačke 12. iz MSFI 18 tački 10.A iz MRS 4 (izmijenjenog 2011.), u istom izvještaju prezentira i osnovne i razrijedene zarade po dionici prezentira u izvještaju o dobiti ili gubitku.
12. MSFI 18 MRS 4 (revidiran 2007.) daje uputstva u vezi strukture finansijskih izvještaja. Pokazni primjeri uz MSFI 18 ilustruju Upustvo za primjenu MRS 4 iskazuju načine na koje se mogu prezentirati izvještaj o finansijskom položaju, izvještaj ili izvještaji o finansijskim rezultatima sveobuhvatnoj dobiti i izvještaj o promjenama kapitala.
- ...

Ostala objavljivanja

16.A Osim objavljivanja značajnih dogadaja i transakcija u skladu s tačkama 15.-15.C, subjekt u svoje bilješke uz finansijske izvještaje za periode tokom godine ili na nekom drugom mjestu u finansijskom izvještavanju za periode tokom godine treba uključiti sljedeće informacije. Sljedeća objavljivanja se vrše ili u finansijskim izvještajima za periode tokom godine ili referiranjem iz finansijskih izvještaja za periode tokom godine uključuju u neki drugi izvještaj (poput komentara uprave ili izvještaja o rizicima) koji je dostupan korisnicima finansijskih izvještaja pod istim uvjetima kao i finansijski izvještaji za periode tokom godine te istovremeno s njima. Ako korisnici finansijskih izvještaja nemaju pristup informacijama koje su uključene referiranjem u isto vrijeme i pod istim uvjetima, finansijski izvještaj za period tokom godine je nepotpun. Ove informacije se obično objavljaju za periode od početka finansijske godine do datuma izvještaja.

...

(m) objavljivanja o mjerilima učinka koja je odredila uprava zahtijevana tačkama 121.-125. iz MSFI 18.

...

Objavljivanje usklađenosti s IFRS računovodstvenim standardimaMSFI

19. Ako je finansijski izvještaj subjekta za period tokom godine u skladu s ovim Standardom, subjekt tu činjenicu treba objaviti. Finansijski izvještaj za period tokom godine se ne smije opisati kao usklađen sa IFRS računovodstvenim standardima MSFI–ako ne ispunjava sve zahtjeve iz IFRS računovodstvenih standardaMSFI.

Periodi za koje se zahtijeva prezentiranje finansijskih izvještaja za periode tokom godine

20. Izvještaji za periode tokom godine uključuju finansijske izvještaje (skraćene ili potpune) za sljedeće periode:

...

(b) izvještaj ili izvještaje o finansijskim rezultatima izvještaje o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za tekući period tokom godine i kumulativno za tekuću finansijsku godinu do datuma izvještaja, uz uporedivi izvještaj, odnosno izvještaje o finansijskim rezultatima uporedive izvještaje o dobiti ili gubitku i sveobuhvatnoj dobiti uporedivih perioda tokom godine (tekući period i period o početku godine do datuma izvještaja) iz prethodne finansijske godine. Na način dopušten u MSFI 18MRS 1 (revidiran 2011.), izvještaj za period tokom godine može za svaki period prezentirati izvještaj (ili izvještaje) ili izvještaje o finansijskim rezultatima dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

...

Značajnost

- ...
24. MSFI 18 MRS 1 daje definiciju značajnih informacija i zahtjeva zasebno objavljivanje značajnih stavki, uključujući (na primjer) prekinuta poslovanja, dok MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*-zahtjeva objavljivanje promjena računovodstvenih procjena, grešaka i promjena računovodstvenih politika. Ova dva standarda ne sadrže kvantificirana uputstva za utvrđivanje značajnosti.
...

Datum stupanja na snagu

- ...
61. MSFI 18, objavljen u aprilu 2024. godine, je izmijenio tačke 1.-5., 7.-10., 11.A-12., 19. (s pripadajućim naslovom), 20. i 24. te uveo podtačku (m) tačke 16.A. Subjekt te izmjene treba primijeniti kada primjenjuje MSFI 18. U finansijskim izvještajima tokom godine u prvoj godini primjene MSFI 18, subjekt treba primijeniti tačke C4., C5. i C6. Dodatka C MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 47. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja* prenio u MSFI 18.

Unesena je fusnota na krajeve tačaka 51. i 52. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio ove zahtjeve iz MRS 1 u njega.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački 52. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tačkama 53., 56. i 58. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS 8.

Unesena je fusnota na kraju tačke 59. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio definiciju pojma „značajno“ iz MRS 1 u njega.

Unesena je fusnota na kraju tačke 60. Novi tekst je podvučen.

- * Kada je izdao MSFI 18, IASB je prenio zahtjeve za objavljinjem značajnih informacija o računovodstvenim politikama iz MRS 1 u MRS 8.

MRS 36 Umanjenje vrijednosti imovine

Unesena je fusnota na kraju tačke 140.A. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Unesena je fusnota na kraju tačke 104. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te definiciju pojma „značajno“ iz MRS 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MRS 38 Nematerijalna imovina

Izvršene su izmjene i dopune tačke 102. te uvedena tačka 130.N. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Nematerijalna imovina s određenim vijekom upotrebe

...

Rezidualna vrijednost

...

102. Procjena rezidualne vrijednosti neke imovine se zasniva na iznosu koji se može nadoknaditi od otuđenja primjenom cijena koje na datum procjene prevladavaju za prodaju slične imovine koja je dosegla kraj svog vijeka upotrebe a koja je korištena pod sličnim uslovima pod kojim će se koristiti i odnosna imovina. Rezidualna vrijednost se pregledava barem jednom na kraju svake finansijske godine. Promjena rezidualne vrijednosti imovine se iskazuje kao promjena računovodstvenih procjena u skladu s MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

...

Prelazne odredbe i datum stupanja na snagu

...

- 130.N MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 102. Subjekt treba primijeniti te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 130.B. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MRS 40 Ulaganja u nekretnine

Izvršene su izmjene i dopune tačke 31. te uvedena tačka 85.I. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Mjerenje nakon priznavanja

Računovodstvena politika

...

31. U MRS-u 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i greške se navodi da se dobrovoljna promjena računovodstvene politike treba izvršiti samo ako ta promjena rezultira finansijskim izvještajima koji pružaju pouzdano i relevantnije informacije o efektima transakcija, drugih događaja ili okolnosti na finansijski položaj, finansijski uspjeh ili novčane tokove subjekta. Veoma je mala vjerovatnoća da će prelazak sa modela fer vrijednosti na model troška za rezultat imati relevantniju prezentaciju.

...

Datum stupanja na snagu

...

- 85.I MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, objavljenim u aprilu 2024. godine, izmijenjena je tačka 31. Subjekt treba primjeniti te izmjene kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 85.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

MRS 41 Poljoprivreda

Izvršene su izmjene i dopune tačaka 50. i 53. te uvedena tačka 66. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Objavljanje

Općenito

...

- 50.** Subjekt treba objaviti prezentirati uskladivanje promjena knjigovodstvene vrijednosti biološke imovine između početka i kraja tekućeg razdoblja. To uskladivanje uključuje:

...

- 53.** Poljoprivredna djelatnost je često izložena klimatskim rizicima, rizicima od oboljenja i drugim prirodnim rizicima. Ako nastane događaj koji dovodi do nastanka značajne stavke prihoda ili rashoda, priroda i iznos te stavke se objavljuje u skladu sa MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima MRS-om 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja. U primjeru takvih događaja spadaju izbjeganje zaraznih bolesti, poplava, jaka suša ili mraz i najezdina insekata.

...

Datum stupanja na snagu i prijelazno razdoblje

...

- 66.** Objavljanjem MSFI-ja 18, u aprilu 2024. godine, izmijenjene su tačke 50. i 53. Subjekt treba primjenjivati te izmjene i dopune kada primjenjuje MSFI 18.

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački 59. Novi tekst je podvučen.

* U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

IFRIC tumačenje 1 – Promjene postojećih obaveza demontaže, obnavljanja i sličnih obaveza

Ispod naslova „Reference“, izvršene su izmjene upućivanja na MRS 1 i MRS 8. Pored toga, izvršene su i izmjene i dopune tačaka 6.. i 8. te uvedena tačka 9.C. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 16 – *Najmovi*
- MSFI 18 – Prezentacija i objavljanje u finansijskim izvještajima~~MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (revidiran 2007.)~~
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške~~
- MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* (revidiran 2003.)
- MRS 23 – *Troškovi pozajmljivanja*
- MRS 36 – *Umanjenje vrijednosti imovine* (revidiran 2004.)
- MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*
- ...

Konsenzus

- ...
6. Ako se povezana imovina mjeri primjenom modela revalorizacije:
- ...
- (d) MSFI 18 MRS 1 zahtjeva da se stavke ostale sveobuhvatne dobiti prezentiraju kao linijske stavke u izvještaju koji prikazuje sveobuhvatnu dobit u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti objavi svaka stavka druge sveobuhvatne dobiti ili gubitka. Pri uskladištanju s tim zahtjevom, promjena revalorizacijskog viška proizašla iz promjene obaveze se treba identificirati zasebno i prezentirati objaviti kao takva.
- ...
8. Periodično poništavanje diskonta se treba priznati u dobit ili gubitak kao rashod od kamata na obaveze koje nisu obaveze proistekle iz transakcija koje podrazumijevaju isključivo prikupljanje finansijskih sredstava finansijski rashod onda kada se desi i klasificirati ga – u skladu s tačkom 61. MSFI-ja 18 – u kategoriju aktivnosti finansiranja u izvještaju o dobiti ili gubitku. Kapitalizaciju ne dozvoljava MRS 23.

Datum stupanja na snagu

- ...
9.C MSFI 18, izdat u aprilu 2024. godine, je izmijenio tačke 6. i 8. Subjekt treba ove izmjene primijeniti kada primjenjuje MSFI 18.

...

Unesena je fusnota na kraju tačke 9.A. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

Izvršene su izmjene i dopune fusnote na kraju tačke 10. Novi tekst je podvučen a brisani precrтан.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja. Ukoliko subjekt ovo Tumačenje primijeni na period koji je počeo prije 1. januara 2005. godine, onda treba slijediti zahtjeve prethodne verzije MRS 8, koji je nosio naziv Neto dobit ili gubitak perioda, značajne greške i promjene računovodstvenih politika, osim kada subjekt na taj raniji period primjenjuje revidiranoj verziju tog Standarda.

IFRIC tumačenje 2 – *Udjeli članova zadružnih subjekata i slični instrumenti*

Dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 – *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*“ u tački 17. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima* u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.

IFRIC tumačenje 5 – Prava na udjele koja proizilaze iz fondova za demontažu i obnovu imovine te sanaciju životne sredine

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*
- MSFI 10 – *Konsolidirani finansijski izvještaji*
- MSFI 11 – *Zajednički aranžmani*
- MRS 8 – *Osnove za izradu finansijskih izvještaja* ~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekcija i greške~~
- MRS 28 – *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate*
- MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*

IFRIC tumačenje 6 – Obaveze koje proizilaze iz učešća na posebnom tržištu: otpadna električna i elektronska oprema

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MRS 8 – *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekcija i greške*
- MRS 37 – *Rezerviranja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*

IFRIC tumačenje 12 – Sporazumi o koncesijama za usluge

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrтан.

Reference

- *Okvir za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja*
- MSFI 1 – *Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja*
- MSFI 7 – *Finansijski instrumenti: objavljivanja*
- MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*
- MSFI 15 – *Prihodi od ugovora s kupcima*
- MSFI 16 – *Najmovi*
- MRS 8 – *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih prejema i greške*
- MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema*
- MRS 20 – *Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći*
- MRS 23 – *Troškovi pozajmljivanja*
- MRS 32 – *Finansijski instrumenti: prezentacija*
- MRS 36 – *Umanjenje vrijednosti imovine*
- MRS 37 – *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*
- MRS 38 – *Nematerijalna imovina*
- SIC-29 – *Sporazumi o koncesiji usluga: objavljivanja*

IFRIC tumačenje 14 – MRS 19 – Ograničenja povezana s imovinom planova definisanih primanja, zahtjevi za minimalno finansiranje i interakcija među njima

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1 i MRS 8. Pored toga, izvršene su i izmjene i dopune tačke 10. te uvedena tačka 27.D. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima~~MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja~~
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške~~
- MRS 19 – Primanja zaposlenih (izmijenjen 2011.)
- MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina
- ...

Službeno stajalište

Raspoloživost povrata sredstava ili smanjenja budućih doprinosa

- ...
10. U skladu s MRS-om 8~~MRS-om 1~~, subjekt objavljuje informacije o glavnim uzrocima neizvjesnosti procjene na kraju izvještajnog perioda kod kojih postoji značajan rizik da će izazvati značajno prilagođavanje knjigovodstvene vrijednosti neto sredstava ili obaveze priznatih u izvještaju o finansijskom položaju. To može podrazumijevati objavljivanje svih eventualnih ograničenja u pogledu trenutne mogućnosti realizovanja viška ili objavljivanje osnove koja je korištena kod utvrđivanja iznosa raspoložive ekonomske koristi.

...

Datum stupanja na snagu

- ...
- 27.D MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene tačke 10. Subjekt je ovo izmjene dužan primjenjivati kada primjenjuje MSFI 18.

Unesena je fusnota na kraju tačke 27.A. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

IFRIC tumačenje 16 – Zaštita neto ulaganja u inostrano poslovanje

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i greške~~
- MRS 21 – *Efekti promjena kurseva stranih valuta*

IFRIC tumačenje 17 – Raspodjela nenovčane imovine vlasnicima

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1. Pored toga, izvršene su i izmjene i dopune tačke 2. te uvedena tačka 21. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 3 – *Poslovna spajanja* (izmijenjen 2008.)
- MSFI 5 – *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*
- MSFI 7 – *Financijski instrumenti: objavljivanje*
- MSFI 10 – *Konsolidirani financijski izvještaji*
- MSFI 13 – *Mjerenje fer vrijednosti*
- MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanje u financijskim izvještajima* ~~MRS 1 – Prezentiranje financijskih izvještaja (izmijenjen 2007.)~~
- MRS 10 – *Događaji nakon izvještajnog razdoblja*
- ...

Temelji

- ...
2. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI-jevi) ne pružaju smjernice o načinu mjerena imovine koju subjekt raspodjeli svojim vlasnicima, odnosno dividende. ~~MSFI 18 MRS 1~~ nalaže subjektima da pojedinosti o dividendi koju priznaju kao raspodjelu dobiti vlasnicima bilo prezentiraju navedu ili u izvještaju o promjenama kapitala ili objave u bilješkama ~~uz finansijske izvještaje~~.

...

Datum stupanja na snagu

- ...
21. MSFI-jem 18, objavljenim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 2. Kod svake primjene MSFI-ja 18 subjekt treba primijeniti i te izmjene i dopune.

Brisana je fusnota uz pojam „vlasnici“ u točki 1. Brisani tekst je precrtao.

* Tačkom 7. MRS-a 1 vlasnici se definiraju kao imaoči instrumenata razvrstanih u kapital.

IFRIC tumačenje 19 – Podmirenje finansijskih obveza vlasničkim instrumentima

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1 i MRS 8. Pored toga, izvršene su izmjene i dopune tačke 11. te uvedena tačka 18. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- *Okvir za sastavljanje i prezentiranje finansijskih izvještaja*
- MSFI 2 – *Plaćanje temeljeno na dionicama*
- MSFI 3 – *Poslovna spajanja*
- MSFI 9 – *Finansijski instrumenti*
- MSFI 13 – *Mjerenje fer vrijednosti*
- MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima~~MRS 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja~~
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i greške~~
- MRS 32 – *Finansijski instrumenti: prezentiranje*
- ...

Konsenzus

- ...
11. Subjekt dobit, odnosno gubitak priznate u skladu s tačkama 9. i 10. prezentuje objavljuje kao odvojenu linjsku stavku u izvještaju o dobiti, odnosno gubitka ili ih objavljuje u bilješkama.

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

- ...
18. MSFI-jem 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, objavljenim u aprilu 2024. godine,
izvršene su izmjene i dopune tačke 11. Kod svake primjene MSFI-ja 18, subjekt treba primijeniti i te izmjene i dopune.

IFRIC tumačenje 20 – Troškovi uklanjanja otkrivke u fazi proizvodnje površinskog kopa

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje
- MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima~~MRS 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja~~
- MRS 2 – Zalihe
- MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema
- MRS 38 – Nematerijalna imovina

IFRIC tumačenje 21 – Naknade

Ispod naslova „Reference“, izmijenjena su upućivanja na MRS 1 i MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- ~~MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima~~
~~MRS 1 – Prezentiranje finansijskih izvještaja~~
- MRS 8 – ~~Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~
~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i greške~~
- MRS 12 – Porezi na dobit
- MRS 20 – Računovodstvo državnih donacija i objavljivanje državne pomoći
- MRS 24 – Objavljivanje povezanih lica
- MRS 34 – Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine
- MRS 37 – Rezervisanja, nepredvidive obaveze i nepredvidiva imovina
- IFRIC tumačenje 6 – Obaveze koje proizlaze iz učešća na posebnom tržištu: otpadna električna i elektronska oprema

Dodata je fusnota iza teksta „MRS-om 8 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački A2. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

IFRIC tumačenje 22 – Transakcije u stranim valutama i avansno plaćanje naknada

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- *Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje*
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 21 – *Efekti promjena kurseva stranih valuta*

Dodata je fiksnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u tački A2. Novi tekst je podvučen.

* U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima u aprilu 2024. godine, IASB je promjenio i naziv MRS-a 8 u Osnove za izradu finansijskih izvještaja.

IFRIC tumačenje 23 – Neizvjesnost u pogledu postupanja s porezom na dobit

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1 i MRS 8. Pored toga, izvršene su i izmjene i dopune tačaka 14. i A4. te uvedena tačka B1.A. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MRS 1 *Prezentovanje finansijskih izvještaja*
- MRS 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*
- MRS 10 *Dogadaji nakon izvještajnog perioda*
- MRS 12 *Porez na dobit*
- ...

Službeno stajalište

...

Promjena činjenica i okolnosti

...

14. Subjekat je dužan odraziti učinke promjene činjenica i okolnosti, odnosno novih podataka kao promjenu računovodstvene procjene u skladu s MRS-om 8 *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*. Subjekat koristi MRS 10 *Dogadaji nakon izvještajnog perioda* kako bi utvrdio da li neka promjena nastala nakon izvještajnog perioda predstavlja događaj koji nalaže usklađivanje ili ne.

...

Dodatak A

Uputstva za primjenu

Objavljivanje

- A4. U slučaju postojanja neizvjesnosti u pogledu postupanja s porezom na dobit, subjekat utvrđuje da li objaviti:
- (a) procjene donesene u kontekstu utvrđivanja oporezive dobiti (poreskog gubitka), poreskih osnovica, neiskorištenih poreskih gubitaka, neiskorištenih poreskih olakšica i poreskih stopa u skladu sa tačkom 27.G MRS-a 8122. MRS-a 1 Prezentovanje finansijskih izvještaja; i
 - (b) podatke o pretpostavkama i procjenama korištenim kod utvrđivanja oporezive dobiti (poreskog gubitka), poreskih osnovica, neiskorištenih poreskih gubitaka, neiskorištenih poreskih olakšica i poreskih stopa u skladu sa tačkama 31.A-31.E MRS-a 8425-129. MRS-a 1.

...

Dodatak B

Datum stupanja na snagu i prijelazne odredbe

Datum stupanja na snagu

...

B1.A MSFI-jem 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, izdatim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune tačaka 14. i A4. Subjekt je te izmjene i dopune dužan primijeniti kad god primjenjuje MSFI 18.

SIC tumačenje 7 – Uvođenje eura

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1 i MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima IAS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (izmijenjen 2007.)
- MRS 8 – Osnove za izradu finansijskih izvještaja ~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekta i greške~~
- MRS 10 – Događaji nakon izvještajnog perioda
- MRS 21 – Efekti promjena kurseva stranih valuta (izmijenjen 2003.)
- MRS 27 – Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji (izmijenjen 2008.)

U dijelu naslovom „Datum stupanja na snagu“, dodata je fusnota na kraju drugog stava. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

SIC tumačenje 10 – Državna pomoć – bez određene povezanosti s poslovnim aktivnostima

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MRS 8 – *Osnove za izradu finansijskih izvještaja Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih projekcija i greške*
- MRS 20 – *Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći*

SIC tumačenje 25 – Porez na dobit – promjene u poreskom statusu subjekata ili njihovih dioničara

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1 i MRS 8. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- ~~MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima~~MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (izmijenjen 2007.)
- MRS 8 – ~~Osnove za izradu finansijskih izvještaja~~Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške
- MRS 12 – Porezi na dobit

U dijelu naslovljenom „Datum stupanja na snagu“, dodata je fusnota na kraju drugog stava. Novi tekst je podvučen.

- * U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

SIC tumačenje 29 – Sporazumi o koncesijama za pružanje usluga: objavljivanja

Ispod naslova „Reference“, izmijenjeno je upućivanje na MRS 1. Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 16 – *Najmovi*
- ~~MSFI 18 – *Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima*~~MRS 1 *Prezentacija finansijskih izvještaja* (izmijenjen 2007.)
- MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema* (izmijenjen 2003.)
- MRS 37 – *Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina*
- MRS 38 – *Nematerijalna imovina* (izmijenjen 2004.)
- IFRIC tumačenje 12 – *Sporazumi o koncesijama za usluge*

SIC tumačenje 32 – Nematerijalna imovina – troškovi web stranica

Ispod naslova „Reference“; izmjenjeno je upućivanje na MRS 1. Pored toga, izvršene su i izmjene i dopune tačke 5. te dodat nenumerisani stav nakon posljednjeg stava u dijelu naslovljenom „Datum stupanja na snagu“: Novi tekst je podvučen a brisani precrtao.

Reference

- MSFI 3 – Poslovna spajanja
- MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima
- MSFI 16 – Najmovi
- MSFI 18 – Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima^{MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja (izmjenjen 2007.)}
- MRS 2 – Zalihe (izmjenjen 2003.)
- MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema (izmjenjen 2003.)
- MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine (izmjenjen 2004.)
- MRS 38 – Nematerijalna imovina (izmjenjen 2004.)
- ...

Pitanja

- ...
5. Ovo tumačenje ne primjenjuje se na izdatke za nabavku, izradu i funkcionisanje hardvera (na primjer, web servera, probnih servera, staging servera i internet konekcija) web stranice. Takvi izdaci obračunavaju se u skladu sa MRS 16. Pored toga, kada subjekat ima izdatke prema pružaocu usluga smještaja web stranice oni se priznaju kao rashod u skladu sa tačkom 46. MSFI 18 88. MRS 1, te *Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje* kad su usluge primljene.
- ...

Datum stupanja na snagu

...

Izmjenama i dopunama upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI standardima, izdatim 2018. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 5. Subjekat je te izmjene i dopune dužan primjenjivati na godišnje periode početno sa ili nakon 1. januara, 2020. godine. Dopuštena je i ranija primjena ako subjekat istovremeno primjenjuje i druge izmjene i dopune izvršene dokumentom *Izmjene i dopune upućivanja na Konceptualni okvir u MSFI standardima*. Subjekat je izmjene i dopune SIC mišljenja 32 dužan primjenjivati retroaktivno u skladu s MRS-om 8 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške*. Ako, međutim, utvrdi da retroaktivna primjena ne bi bila praktično izvodiva, odnosno da bi iziskivala neprimjerene troškove ili napore, subjekat izmjene i dopune SIC mišljenja 32 primjenjuje pozivajući se na tačke 23.-28., 50.-53. i 54.F MRS-a 8.

MSFI-jem 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima, izdatim u aprilu 2024. godine, izvršene su izmjene i dopune tačke 5. Subjekat je te izmjene i dopune dužan primjenjivati kad god primjenjuje MSFI 18.

U dijelu naslovljenom „Datum stupanja na snagu“, dodata je fusnota na kraju drugog stava. Novi tekst je podvučen.

* U aprilu 2024. godine, IASB je izdao MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u finansijskim izvještajima te ove zahtjeve iz MRS-a 1 Prezentacija finansijskih izvještaja prenio u MSFI 18.

U dijelu naslovljenom „Datum stupanja na snagu“ dodata je fusnota iza teksta „MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ u petom stavu. Novi tekst je podvučen.

- * U isto vrijeme kada je izdao MSFI 18, IASB je promijenio i naziv MRS-a 8 u *Osnove za izradu finansijskih izvještaja*.